

#10

RURAL DEVELOPMENT

kırsal kalkınma

EKİM-KASIM-ARALIK
OCTOBER-NOVEMBER-DECEMBER
2017

SU ÜRÜNLERİ VE BALIKÇILIK FISHERIES AND WATER PRODUCTS

HABER

Gıda, Tarım ve Hayvancılık
Bakanlığında Fakıbaba Dönemi

NEWS

Fakıbaba Era at the Ministry of
Food, Agriculture and Livestock

P.06

EKRAN

Tarımı teknoloji ile buluşturan
nobel adayı kadın: Tülin Akın
SCREEN

The Nobel nominee who
connected agriculture and
technology: Tülin Akın

P.56

TEMA

Karadeniz'in binlerce
yıllık efendisi: Fındık

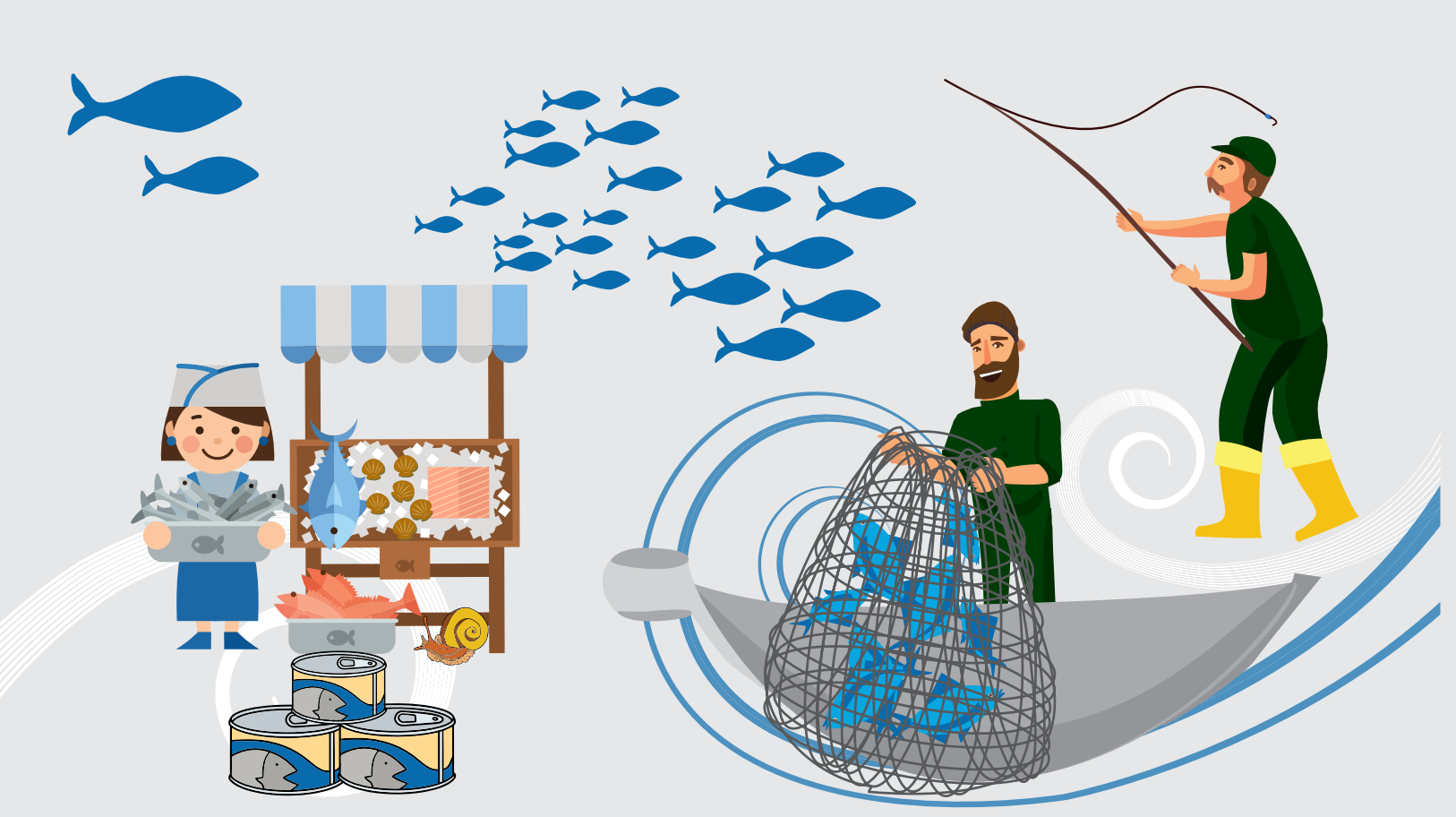
THEME

The master of Blacksea
for thousands of years:
Hazelnut

P.65

TKDK

EKİM-KASIM-ARALIK 2017 | OCTOBER-NOVEMBER-DECEMBER 2017

3 Aylık Süreli Yayın | Quarterly Journal

ISSN: 2149-472X

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Başkanlığı adına imtiyaz sahibi
Publisher on behalf of Agricultural and Rural Development Support Institution Presidency
DR. AHMET ANTALYALI

Yayın Kurulu Başkanı | Head of the Editorial Board
ÜLKÜ ALTUNDIŞ YILDIZ

Genel Yayın Yönetmeni | Chief Editor
AŞKIN TORUN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü | Managing Editor
ÖMER ERİM BAŞTİMAR

Yayın Koordinatörleri | Editorial Coordinators
CEREN ALTINEL-RÜYAM DEMİRKIRAN

Görsel Yönetmen | Art Director
EBRU İNAL

Katkıda Bulunanlar | Contributors
YUSUF ÇELİK-ZEHRA ÇİDAM-MUHAMMET FATİH ÇOLAK-ERHAN GÖZÜAÇIK
SEREN HAYDAROĞLU-GENER ATA KÖLANLI-ERGUN KEMAL YENİDÜNYA

Çeviri | Translation
LİNAS TERCÜME

Yönetim Yeri | Place of Management
Turan Güneş Bulvarı No.68 Yıldız Çankaya/Ankara

İletişim | Contact
Tel : +90 312 409 14 00
Web : www.tkd.gov.tr
Mail : basın@tkd.gov.tr

Dergide yer alan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir. Makul alıntılar dışında iktibas yapılamaz.
The contents of this publication are the sole responsibility of the authors. Copying is not allowed except for reasonable citations.

Hoss

Yapım | Production
Via Green, Mustafa Kemal Mah. 2079. Sok. No: A/44
Eskişehir Yolu, Çankaya/ANKARA
Tel : +90 312 417 14 15-417 14 20
Faks : +90 312 417 14 94
www.hossajans.com.tr

Baskı | Print
Özel Ofset Basım Yay. Mat. Tic. San. Ltd. Şti.
Matbaacılar Sanayi Sitesi 1514 Sokak No.6 İvedik - Yenimahalle / Ankara
Tel : +90 312 395 06 08
Baskı Tarihi | Print Date
29.09.2017

SUNUŞ

^{TR} eslenmeyi sağlamasıyla insanın maddi dünyasının olmazsa olmazı olan tarım, medeniyetlerin kuruluşuna, yazının bulunuşuna ve sanatın gelişimine sunduğu katkıyla da kültürel hayattaki vazgeçilmez konumunu daima korudu. Çiftçilerin ve fırıncıların “pir” olarak Hz. Âdem’i kabul ettiklerini, kıyamete kadar da insanın gıdaya muhtaç olduğunu dikkate aldığımızda tarımın ne kadar “eski ama eskimeyen” bir sektör olduğunu da anlamış oluruz. Tarım, başlı başına stratejik bir sektör olmakla kalmıyor; ticaret, sanayii, uluslararası ilişkiler, sağlık, turizm gibi sektörlerle de lokomotiflik ediyor. Verimlilik, standart, kalite, hijyen, rekabet, istihdam gibi ekonomik ve sosyal kavramlarla yakından alakalı olan tarım, biyoloji, ekoloji, iktisat disiplinlerinin kesişim noktasında bulunuyor. Bu açıdan tarıma yapılan yatırım toplumun her bir ferdine, o toplumun hükmettiği coğrafyanın her bir kanşına, ülke ekonomisine, sosyal hayatına, kültürüne yapılan yatırım anlamına da geliyor. İklim değişiklikleri, kuraklık, savaş, nüfus artışı gibi sebepler günümüzde tarımın önemini daha da belirgin kılarak onu küresel gündemin ilk sıralarına yerleştirdi. Açlığa bağlı kavgaları en aza indirgeyerek küresel barışa katkı sunmak için de tarımdan başka bir yol gözüküyor. Dolayısıyla bu kadar hayati, kültürel ve “Peygamber Mesleği” oluşuyla bir o kadar kutsal olan tarım ve hayvancılığı ihmal etmemiz asla düşünülemez. Bu ihmalkârlık vatana, millete, geleceğe yapılan en büyük ihanet olacaktır. Tarımını verimli, kaliteli, sağlıklı, rekabet edebilir, sürdürülebilir kılmayan ülkeler diğer sektörlerde de başarı yakalayamazlar. Gıda güvenliğini garantiye alamayan ülkeler tam bağımsızlıklarını kazanamayacakları gibi geleceğin lider ülkeleri arasına da adlarını yazdıramayacaklardır. Bu yüzden ekeceğiz, yetiştireceğiz, üreteceğiz... Elbirliği, güç birliği içerisinde başaramayacağımız bir husus bulunmadığına inanıyorum. Bu vesileyle kırsal kalkınma hamlemize büyük katkılar sunan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu’nun kuruluşunun 10. yılını kutluyor, tarıma gönül vermiş, emek vermiş herkese minnet duyguları içinde en derin sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

BAKAN / MINISTER

Dr. Ahmet Eşref Fakıbaba

INTRODUCTION

^{EN} ecoming an indispensable part of human life by ensuring nutrition, agriculture has always kept its essential position in cultural life contributing to the creation of civilizations, invention of writing and development of art. Considering that farmers and bakers accept Prophet Adam as the “father”, and people are dependent on food until the Day of Judgement, we can understand that agriculture is an “old but ageless” sector. Agriculture is not only a strategic sector on its own, it also serves as a locomotive for other sectors such as trade, industry, foreign relations, health and tourism. Closely related to the economic and social concepts such as productivity, standard, quality, hygiene, competition and employment, agriculture is positioned on the junction of biology, ecology and economy disciplines. In this respect, investment in agriculture means investing in each individual in the society, every inch of the geography ruled by this society, national economy, social life and culture. Various reasons including climate change, drought, war and population growth made the significance of agriculture more visible and placed agriculture among the top items on the global agenda. Agriculture seems as the only way to minimize disputes stemming from hunger and contribute to the world peace. Therefore, we can never neglect agriculture and livestock production that are so crucial, cultural and sacred as a “Profession of the Prophets”. Such negligence would be the biggest betrayal to the country, nation and future. Countries that fail to achieve productive, quality, healthy, competitive and sustainable agricultural production cannot be successful in other sectors, either. Countries that cannot guarantee food safety will not be able to gain full independence or place their names among the leader countries of the future. Therefore, we will cultivate, grow and produce...I believe that there is nothing we cannot achieve in cooperation and collaboration. On this occasion, I congratulate the 10th foundation anniversary of the Agriculture and Rural Development Support Institution that significantly contributed to our development move, and extend my deepest love and respect in gratitude to all who put their hearts and efforts into agriculture.

BAŞKANIN MESAJI

1 950'li yıllarda ülkemizde, başta ekonomik olmak üzere sosyal, coğrafi ve kültürel nedenlerden dolayı gerçekleşen köyden kente göç dalgası, beraberinde ciddi problemlere yol açmıştır. Özellikle kırsal kesime kıyasla büyük kentlerdeki iş yükünün fazlalığı, yaşam kalitesinin daha yüksek oluşu, kırsal kesimde çiftçinin karşılaştığı sorunlar ve emeğinin karşılığını alamaması, işini ve toprağını bırakıp kente göç etmesine neden olmuştur. Bu göçler zamanla kırsal alanların boşalmasına, kentlerin nüfusunun artmasına ve kırsal alan ile kent arasında dengesiz bir nüfus oranının oluşmasına neden olmuştur. Ayrıca kırsal bölgelerin boşalmasıyla birlikte tarım ve hayvancılık gibi sektörlerde ülkelerin ekonomisinde olumsuz etkiler görülmüştür. Şimdilerde ise kırsal alanlarda iş olanaklarının artması ile birlikte kentten köye bir göçün başladığına tanık oluyoruz. Devletimizin vermiş olduğu hibe ve krediler, yatırımcıları “kırsala dönüş”e teşvik etme amacı güderek, köy ve kent arasındaki uçurumu en aza indirmek adına kilit rol oynuyor. Bakanlığımızın ve Kurumumuzun başrolünü üstlendiği bu alanda, IPARD II Programı dâhilinde 1. çağrı döneminde uygun bulunan 1.642 proje için toplam 854 milyon TL hibe tutarı sözleşmeye bağlanmış olup bu projeler için yaklaşık 1,3 milyar TL tutarında yatırım gerçekleştirilmekte. 2. Çağrı döneminin sonuna gelerek 3. Çağrı dönemi için hazırlık yaptığımız bugünlerde, proje kapasitesinin artması ile birlikte, daha fazla kaynak kullanımının yolunun açıldığını duyduğum memnuniyeti belirtmek isterim. Dergimize de ismini veren “kırsal kalkınma”nın, kırsalın tüm koşullarını iyileştirmek amacıyla kırsal toplulukların gönüllü çabalarının, kırsala geri dönüşlerinin, devletimizin bu konudaki destekleriyle birlikte gerçekleşeceğinin bilincinde olan bir Kurum olarak dergimizin 10. Sayısının keyifle okunmasını dilerim.

BAŞKAN / PRESIDENT

Dr. Ahmet Antalyalı

FOREWORD BY THE PRESIDENT

The rural-to-urban migration wave of 1950s in Turkey due to social, geographical, cultural, and mainly economic reasons, brought along significant problems. The higher number of job opportunities in urban areas compared to rural areas, higher living standards, problems faced by farmers in rural areas and not earning their efforts' worth caused them to leave their jobs and lands, migrating to cities. These migrations gradually paved the way for deserted rural areas, population increase in urban areas, and a population imbalance between rural and urban areas. Moreover, deserted rural areas had negative impacts on the national economy in sectors such as agriculture and livestock production. Recently, however, as a result of an increase in job opportunities in rural areas, we witness the start of a reverse migration. Grants and loans provided by the government encourage investors to “return to rural areas”, playing a key role in minimizing the gap between the villages and cities. In this field, led by our Ministry and our Institution, grants in the amount of 854 million TL has been contracted for 1642 projects, which were approved during the 1st call period under the IPARD II Programme, and investments in the amount of 1.3 billion TL were made. As we approach the end of the 2nd call period and prepare for the 3rd, I would like to express my appreciation for an increase in the project capacity paving the way for use of more resources. On behalf of an Institution that is aware of the fact that “rural development”, which gives its name to our magazine, will be achieved through the voluntary efforts of rural communities to improve rural conditions, through return to rural areas, and through supports of our government, I hope you enjoy the 10th issue of our magazine.

İÇİNDEKİLER CONTENTS

06

HABER
NEWS

10

GİRİŞİMCİDEN MESAJ VAR
WE GOT A MESSAGE FROM AN ENTREPRENEUR

14

BAKİŞ
OVERVIEW

ORGAN BAĞIŞI KONUSUNDA DUYARLILIĞI ARTIRMALIYIZ
We must raise awareness on organ donation

18

YAPRAKLAR YEŞERİRKEN
AS THE LEAVES TURN GREEN

HOBİ, TKDK DESTEĞİ İLE YATIRIMA DÖNÜŞTÜ
ARDSI support turns hobby into investment

22

MAKALE
ARTICLE

DÜNYAYA SATILAN HER 3 KİLOGRAM UNUN 1
KİLOGRAMI TÜRKİYE'DEN
1 out of 3 kilograms of flour sold in the world is from Turkey

0 1 8

0 1 4

26

KAPAK
COVER

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ
Fisheries and water products

50

GEZİ
JOURNEY

GELENEKLERİNE SADIK, KADİM KENT:
Ancient town stays true to its traditions:
ŞANLIURFA

56

EKRAN
SCREEN

TARIMI TEKNOLOJİ İLE BULUŞTURAN NOBEL
ADAYI KADIN:
The Nobel nominee who connected agriculture and technology:
TÜLİN AKIN

66

TEMA
THEME

KARADENİZ'İN BİNLERCE YILLIK EFENDİSİ: FINDIK
The master of Blacksea for thousands of years: HAZELNUT

0 2 6

0 5 0

TKDK'NİN KOŞU MESAFELERİ

TKDK 2011'den bugüne IPARD fonları ile yatırımcının en büyük güvencesi oldu. Bugüne kadar 6,7 milyar TL yatırım yapıldı. 2011 yılından günümüze 42 farklı ilimizde 11 bin yatırımcıya ulaşan TKDK, yatırım kapsamı ve çeşitliliğini artırarak yoluna devam ediyor.

ARDSI has become the biggest assurance of the investors with IPARD funds since 2011. 6.7 billion TL investment has been made until today. ARDSI, reaching 11 thousand investors in 42 different provinces since 2011, proceeds on its way by increasing its investment scope and diversity.

WORKS OF ARDSI

SÜT ÜRETİMİ

1107 proje için 1,4 milyar TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 2,5 milyar TL'dir.

ET ÜRETİMİ

1103 proje için 849 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 1,6 milyar TL'dir.

SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI

171 proje için 166 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 394 milyon TL'dir.

ET VE ET ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI

111 proje için 171 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 421 milyon TL'dir.

MEYVE VE SEBZELERİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI

141 proje için 172 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 399 milyon TL'dir.

SU ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI

19 proje için 25 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 58 milyon TL'dir.

KÜLTÜR BALIKÇILIĞI

21 proje için 6,7 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 16 milyon TL'dir.

KIRSAL TURİZM

360 proje için 165 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 393 milyon TL'dir.

YEREL ÜRÜNLER

329 proje için 127 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 304 milyon TL'dir.

ÇİFTLİK FAALİYETLERİ

7292 proje için 280 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 600 milyon TL'dir.

TEKNİK DESTEK

27 proje için 2,9 milyon TL hibe sağlanmıştır. Bu alandaki toplam yatırım tutarı 2,9 milyon TL'dir.

MILK PRODUCTION

1.4 billion TL grant was provided for 1107 projects supporting Milk Production. The total investment amount is 2.5 billion TL in this field.

MEAT PRODUCTION

849 million TL grant was provided for 1103 projects supporting Meat Production. The total investment amount is 1.6 billion TL in this field.

PROCESSING AND MARKETING OF MILK AND MILK PRODUCTS

166 million TL grant was provided for 171 projects supporting Processing and Marketing of Milk and Milk Products. The total investment amount is 394 million TL in this field.

PROCESSING AND MARKETING OF MEAT AND MEAT PRODUCTS

171 million TL grant was provided for 111 projects supporting Processing and Marketing of Meat and Meat Products. The total investment amount is 421 million TL in this field.

PROCESSING AND MARKETING OF FRUITS AND VEGETABLES

172 million TL grant was provided for 141 projects supporting Processing and Marketing of Fruits and Vegetables. The total investment amount is 399 million TL in this field.

PROCESSING AND MARKETING OF FISHERY PRODUCTS

25 million TL grant was provided for 19 projects supporting Processing and Marketing of Fishery Products. The total investment amount is 58 million TL in this field.

AQUACULTURE

6,7 million TL grant was provided for 21 projects supporting Aquaculture. The total investment amount is 16 million TL in this field.

RURAL TOURISM

165 million TL grant was provided for 360 projects supporting Rural Tourism. The total investment amount is 393 million TL in this field.

LOCAL PRODUCTS

127 million TL grant was provided for 329 projects supporting Local Products. The total investment amount is 304 million TL in this field.

ON-FARM ACTIVITIES

280 million TL grant was provided for 7292 projects supporting On-Farm Activities. The total investment amount is 600 million TL in this field.

TECHNICAL SUPPORT

2.9 million TL grant was provided for 27 projects supporting Technical Support. The total investment amount is 2.9 million TL in this field.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINDA FAKIBABA DÖNEMİ

FAKIBABA ERA AT THE MINISTRY OF FOOD, AGRICULTURE AND LIVESTOCK

TR Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına AK Parti Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba atandı.

Türkiye'nin bu unvanı taşıyan 48. bakanı olan Fakıbaba, gazetecilere yaptığı ilk açıklamasında “Benim için çalışma saati 8 değil 20 saattir. Kesintisiz 20 saat çalışacağım, vatandaşlarımıza bunun sözünü verebilirim. Yükümün çok ağır olduğunu biliyorum.” dedi.

Fakıbaba, 20 Temmuz'da Bakanlıktaki devir teslim töreninde yaptığı konuşmasına ise hem Türkiye'ye yaptığı hizmetler hem de Şanlıurfa'ya katkılarından dolayı Faruk Çelik'e teşekkür ederek başladı. Kendisine duyduğu minnettarlığı ifade eden Fakıbaba, belediye başkanlığı ve milletvekilliği döneminde Çelik'le çalışmanın bir gurur olduğunu söyledi.

Fakıbaba, ilk görüşmesini göreve başladıktan bir gün sonra Bulgar mevkidaşı Tarım, Gıda ve Ormancılık Bakanı Rumen Porodzanov ve heyetiyle Bakanlıkta gerçekleştirdi.

Türkiye'nin taze sebze ve meyve ihracatının %90'ının Bulgaristan kapısından geçtiğini anımsatan Fakıbaba, buradaki kontrollerden dolayı bazı sıkıntılar yaşandığını, öte yandan Avrupa Birliği'nden ithal edilen canlı hayvanların girişinin de Bulgaristan'dan gerçekleştirildiğini ve beklemeden ötürü çeşitli problemlerin olduğunu bildirdi.

Bakan Fakıbaba daha sonraki günlerde Bakanlığa bağlı kurumlardan brifing aldı ve sektör temsilcileriyle değişik zaman dilimlerinde buluşarak sorunlarını dinledi.

EN Justice and Development Party Şanlıurfa Member of Parliament Ahmet Eşref Fakıbaba took office as the Minister of Food, Agriculture and Livestock.

The 48th minister to assume this title, Fakıbaba said to reporters “My working hours are not 8 hours, but 20. I will work for 20 hours non-stop, I promise all our citizens that. I know I am shouldering a heavy burden.”

During his speech at the take-over ceremony at the Ministry on July 20, Fakıbaba started by extending his gratitude to Faruk Çelik for both his services to Turkey and his contributions to Şanlıurfa. Upon expressing his appreciation, Fakıbaba stated that it was his honour to work with Çelik during his terms as mayor and Member of Parliament.

The day following the take-over, Fakıbaba held his first meeting with his Bulgarian counterpart, the Minister of Agriculture, Food and Forestry Rumen Porodzanov and his committee, at the Ministry. Reminding that 90% of Turkey's fresh vegetable and fruit exports go through the Bulgarian gate, Fakıbaba mentioned that the controls at this gate cause some problems, that livestock imported from the European Union also goes through the Bulgarian gate and that the hold up is problematic.

In later days Minister Fakıbaba received briefings from subsidiaries of the Ministry and met and listened to the problems of sector representatives.

“800 MİLYON İNSAN AÇLIK VE YETERSİZ BESLENME SORUNUYLA KARŞI KARŞIYA”

Fakıbaba, Latanya Hotelde düzenlenen Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Olağanüstü Genel Kurulu açılışında, köylerin birer cennet olduğunu ve insanların oralarda hayatlarını sürdürebilmelerini sağlamayı amaçladıklarını işaret etti.

Bunu sağlamak için çobanın baş tacı olması gerektiğini aktaran Fakıbaba “Herkes memura kız vermek istiyor. Biz ne zaman başarılı olacağız, çobana kız vermeye çalışan insanlar olduğunda.” değerlendirmesinde bulundu.

Fakıbaba, CerModern Sanat Merkezinde Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)-Türkiye Ortaklık Programı'nın ikinci aşamasının tanıtım toplantısında ise 7 milyarlık dünya nüfusunun 2050 yılında 10 milyara ulaşmasının beklendiğine dikkati çekerek, 800 milyon insanın açlık ve yetersiz beslenme sorunuyla karşı karşıya kaldığını vurguladı.

“PORSİYONLARIN ÖZELLİKLE LÜKS OTELLERDE KÜÇÜLMESİ TARAFTARIYIM”

Dünya çapında her yıl üretilen 4 milyon ton gıdanın 1,3 milyon tonunun israf edildiğini anlatan Fakıbaba “Lokantalarda porsiyonlar çok büyük. Önümüze yemekler geliyor ve ancak yarısını yiyebiliyoruz, diğer yarısı çöpe gidiyor. Biz yeteri kadar yiyoruz, yemeyenlere vermek zorundayız. Onun için porsiyonların özellikle lüks otellerde küçülmesi taraftarıyım. Her yerde artan yemekleri kendim alıp götürüyorum, orada bırakmıyorum, biliyorum ki orada zaten dökülecek. Bunu sizlere de tavsiye ediyorum.” ifadelerini kullandı.

Fakıbaba, Şanlıurfa'daki temasları kapsamında GAP Tarımsal Eğitim Merkezinde düzenlenen tarım sektörü değerlendirme toplantısında dünyada her 25 dakikada bir kişinin açlık sınırının altına düştüğüne dikkati çekti.

Taşırken kamyonda, depolarken depoda, tüketirken sofrada israfı ve kaybı önleyeceklerini aktaran Fakıbaba, israfın sonunun iflas olduğunu dile getirdi.

“2,5-3 YIL İÇİNDE ET İTHALATINI BİTİRECEĞİZ”

Bakan Fakıbaba, Tekirdağ'da Valiliği ziyaretinde yaptığı açıklamada ise damızlık özelliğini kaybetmiş hayvanların kesilmesi konusunda ilgili makamların, veterinerlerin vereceği her türlü karara saygılı olacaklarını vurgulayarak “İnşallah planlı gittiğimizde 2,5-3 yıl içinde et ithalatını bitireceğiz.” bilgisini paylaştı. Ankara'nın Polatlı ilçesindeki mevsimlik tarım işçilerini de ziyaret eden Fakıbaba, tarım çalışanlarının şartlarını iyileştirmek için çalışmalarının devam edeceğini kaydetti.

AHMET EŞREF FAKIBABA KİMDİR?

16 Aralık 1951'de Şanlıurfa'nın Birecik ilçesinde doğdu. Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Taksim İlk Yardım Hastanesi Genel Cerrahi Kliniğinde ihtisas yaptı, Amerika Texas'taki Arlington Hastanesinde gözlemci olarak bulundu. Iğdır ve Birecik devlet hastaneleri ile Şanlıurfa SSK Hastanesi'nde başhekimlik yaptı. İki dönem Şanlıurfa Belediye Başkanlığını üstlendi. 25 ve 26. dönemlerde Şanlıurfa milletvekili olarak Meclise girdi. 65. Hükümette Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı görevine getirildi. Çok iyi düzeyde İngilizce bilen Fakıbaba, evli ve 3 çocuk babasıdır.

“800 MILLION PEOPLE SUFFER FROM HUNGER AND MALNOURISHMENT.”

At the opening ceremony of the ‘Sheep and Goat Breeders’ Association of Turkey (TÜDKİYEB) Extraordinary General Assembly at Latanya Hotel, Fakıbaba said that villages are paradises on earth and hinted that their goal is to make villages liveable environments.

He said that in order to achieve this, shepherds must be treated with utmost respect and uttered “Everyone wants their daughter to marry with white collar workers. We will only prosper when people want their daughters to marry with shepherds.”

At the United Nations Food and Agriculture Organization (FAO) - Turkey Partnership Program's Phase II launching event at CerModern Art Centre, Fakıbaba mentioned that the current world population of 7 billion is expected to reach 10 million by 2050 and that 800 million people suffer from hunger and malnourishment.

“I SUPPORT SMALLER FOOD PORTIONS, ESPECIALLY AT LUXURIOUS HOTELS.”

Stating that each year, 1.3 tons of 4 tons of food produced around the world is wasted, Fakıbaba said “The food portions at restaurants are too large. We can barely eat half the food that is served to us, the rest goes straight to the dumpster. We eat enough and it is our obligation to give to those who cannot. Which is why I support smaller food portions, especially at luxurious hotels. I take the wasted food with me wherever I go, I do not leave it there because I know they will just throw it away. I urge you to do the same.”

During his Şanlıurfa visits, at the agricultural sector assessment meeting at the GAP (Southeastern Anatolia Project) Agricultural Training Centre, Fakıbaba underscored that every 25 minutes, one person falls below the hunger limit.

He stated that the Ministry would work for preventing waste at trucks during transportation, at storages during storage and at tables during consumption. He said that waste leads to bankruptcy.

“WE WILL FINISH MEAT IMPORTS WITHIN 2.5-3 YEARS.”

In his statement at the Tekirdağ Governorship, Minister Fakıbaba touched upon the subject of slaughtering animals that can no longer breed by saying that they would respect all decisions of the related authorities and veterinarians. He also informed the public by saying “Hopefully, if we stick to the agenda, we will finish meat imports in 2.5-3 years.”

Fakıbaba also visited seasonal agricultural workers at Polatlı district of Ankara province and mentioned that the Ministry would keep exerting efforts to improve their working conditions.

WHO IS AHMET EŞREF FAKIBABA?

He was born on December 16, 1951 at Birecik district of Şanlıurfa province. He graduated from Atatürk University Faculty of Medicine. He specialized at Taksim Emergency Hospital General Surgery Clinic, served as supervisor at Arlington Memorial Hospital in Texas, United States. He served as head doctor at Iğdır and Birecik state hospitals and Şanlıurfa SSI (Social Security Institution) Hospital. He assumed the title of Mayor of Şanlıurfa for two terms. He became a member of parliament during 25th and 26th terms. He became the Minister of Food, Agriculture and Livestock in the 65th government. He speaks fluent English. He is married and a father of 3.

TKDK'DEN 122 MİLYON AVROLUK YENİ DESTEK

TR Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), “Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Aracı IPARD II Programı İkinci Başvuru Çağrı İlanı”na ilişkin proje başvuru ve kabul işlemlerini gerçekleştirdi. İlan kapsamında “Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar Tedbiri”nin alt tedbirleri süt ve süt ürünleri, kırmızı et ve et ürünleri, kanatlı eti ve et ürünleri, su ürünleri ile meyve ve sebze ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması desteklenecek. %50 hibe verilecek yatırımlara toplam 122 milyon 177 bin 559 avroluk bütçe ayrıldı. İşlemler için 6 Eylül’de başlayan müracaatlar 28 Eylül’de sona erdi.

NEW ARDSI SUPPORT WORTH 122 MILLION EURO

EN Agriculture and Rural Development Support Institution (ARDSI) has completed the project application and admission processes for the “Instrument for Pre Accession Assistance - Rural Development IPARD II Second Call for Applications”. Under the “Investments in Physical Assets Concerning Processing and Marketing of Agricultural and Fishery Products” theme, the processing and marketing of dairy products, red meat and meat products, poultry meat and meat products, fishery products and fruits and vegetables will be supported. A total budget of 122,177,559 euro was allocated for investments to be provided with 50% grant. Applications started on September 6 and ended on September 28.

“DENETÇİ, UZMAN, MÜTERCİM VE DESTEK PERSONELİ SEÇME SINAVI”

TR Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu merkez ve taşra birimlerinde 200 personel istihdamı için 10 Eylül’de “Denetçi, Uzman, Mütercim ve Destek Personeli Seçme Sınavı” düzenlendi. 26 Ağustos’ta ilan edilen sınava, koşulları taşıyan adaylar 5-9 Ağustos tarihlerinde Kurumun web sitesinden başvuru formunu doldurarak müracaat etti. Ziraat, gıda, su ürünleri, inşaat, elektrik-elektronik, makine, endüstri mühendisliği, iktisadi ve idari bilimler, veterinerlik, hukuk ve mütercim tercümanlık bölümleri mezunlarının başvurduğu sınav 10 Eylül Pazar 10.00’da Ankara’da gerçekleştirildi. TKDK’nin gönderdiği listeye göre Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğüne (ÖDSGM) yapılan sınava 511 kişi başvurdu. Test usulü sınavda adaylara IPARD II Programı, Avrupa Birliği (AB) işleyişi ve Türkiye-AB ilişkileri, TKDK mevzuatı, anayasa hukuku, genel kültür ve Türkçe’den toplam 100 soru yöneltildi.

“EXAM FOR AUDITORS, EXPERTS, TRANSLATORS AND SUPPORT STAFF”

EN The “Exam for Auditors, Experts, Translators and Support Staff” was held on September 10 to employ 200 staff members in HQ and provincial units of Agriculture Rural Development Support Institution. The examination was announced on August 26, and eligible candidates applied by filling in the application form on the website of the Institution through August 5 to 9. Graduates from departments of agriculture, food, fisheries, construction, electrical-electronics, machinery, industrial engineering, economics and administrative sciences, veterinary medicine, law and translation and interpretation applied for the exam which took place on Sunday, September 10 at 10:00 in Ankara. According to the list ARDSI provided, 511 individuals applied for the exam, which was organized by the Directorate General for Assessment and Examination Services (ODSGM). The candidates were asked 100 multiple choice questions in total regarding the IPARD II Programme, functioning of the European Union (EU), Turkey-EU relations, ARDSI legislation, constitutional law, general knowledge and Turkish language.

TKDK DEMOKRASİ NÖBETİNDE

ARDSI ON DEMOCRACY WATCH

TR 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü kapsamında Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde demokrasi nöbeti tutmaya gelen vatandaşlar için Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) standı kuruldu. Millet Camisinde kılınan yatsı namazının ardından Kur’an-ı Kerim okundu ve dua edildi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, LED ekrandan aktarılan İstanbul’daki 15 Temmuz Şehitler Köprüsü’nde düzenlenen anma töreninde yaptığı konuşmada, ödenen bedelin ağır olduğunu belirterek, anaların, babaların, eşlerin, kardeşlerin, evlatların gözyaşlarına, yürek yangınlarına değer biçmenin mümkün olmadığını söyledi. Bu fedakârlıkların karşılığında elde edilen istiklale ve istikbale değer biçilemeyeceğini belirten Erdoğan, şöyle konuştu: “Rastgele bir araya gelmiş insan topluluklarıyla, milletler arasındaki fark işte budur. Topluluklar sadece anlık çıkarları için bir arada bulunurlar. Milletlerin ise ortak geçmişleri, ortak değerleri, ortak hayalleri vardır. Bunlar uğrunda gerektiğinde canlarını vermeyi göze alırlar.” Erdoğan, Türk milletinin 15 Temmuz’da binlerce yıllık tarihinde defalarca yaptığı gibi kutsallarını korumak uğruna canını vermekten çekinmeyeceğini gösterdiğini ifade etti. Dirileri şerefli, ölüleri şanlı Türk milleti olarak coğrafyanın, bölgenin, dünyanın geleceğine talip olduklarını aktaran Erdoğan, “Bizi ne terör örgütlerinin alçakça saldırıları, ne onları kullanan güçlerin sinsi oyunları çökertebilir. Biz işte bu ruhu, bu inancı, bu iddiayı kaybettiğimiz gün biteriz. Bunu iyi görün.” değerlendirmesinde bulundu. Başbakan Binali Yıldırım ise hiçbir zaman ümitsiz olmadıklarını, bundan sonra olmayacaklarını dile getirdi. Türkiye’nin yükselişine hiç kimsenin engel olamayacağını vurgulayan Yıldırım “Düşmana, teröre, şer odaklarına karşı direneceğiz. Onlara rağmen kardeşliğimizi, birliğimizi, beraberliğimizi daha da yücelteceğiz.” dedi. TKDK Başkanı Dr. Ahmet Antalyalı ise gecenin ilerleyen saatlerinde eski Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, Kurum yetkilileri ve personeliyle stanttaki vatandaşlara Türk bayrağı ile 15 Temmuz’u simgeleyen hediyeler takdim etti.

EN Agriculture and Rural Development Support Institution (ARDSI) set up a stand at the Presidential Complex for citizens who gathered for the democracy watch on July 15 Democracy and National Unity Day. After the isha prayer at the Millet Mosque, there was a Qur’an recitation followed by prayers. In his speech at the memorial ceremony on 15 July Martyrs Bridge, which was broadcasted from LED screens, President Recep Tayyip Erdoğan said that the price paid was high and that the suffering and tears of mothers, fathers, wives, siblings, sons and daughters were priceless. He stated that the independence and the future which was paid for with this sacrifice were also priceless and said: “This is the difference between a nation and a random group of people. Groups only stick together for momentary gains, while nations have common histories, values and dreams. They are willing to give their lives for these if they have to.” Erdoğan stated that on July 15, the Turkish people once again showed that they would not hold back from giving their lives for what they hold sacred, as they had countless times before in their history of thousands of years. He continued his words by saying “As the Turkish nation, our living is honourable, our fallen is glorious. We bend the knee to neither vile attacks of terrorist organizations nor to insidious games of those who puppeteer them. Our end will come on the day we lose this spirit, this faith, this cause. Let this be known to all.” Prime Minister Binali Yıldırım mentioned that they have never lost hope and never would. He underscored that no one could stand before the rise of Turkey and said that they would resist all enemies, terror and malice while they hold dear fraternity, unity and coexistence. Later the night, ARDSI President Dr. Ahmet Antalyalı, former Minister of Food, Agriculture and Livestock Faruk Çelik, corporate authorities and staff gave Turkish flags and presents to citizens at the stand in the spirit of July 15.

ARDAHAN

ARDAHAN'DA TURİZME YENİ SOLUK

A NEW BREATH TO TOURISM

TKDK DESTEĞİ İLE DOĞA İLE İÇ İÇE OTEL AÇTI, ŞEHRİN TURİZMİNE KATKI SAĞLIYOR.

STARTING A HOTEL IN TOUCH WITH NATURE BY THE GRANT FROM ARDSI, HE CONTRIBUTES TO THE TOURISM OF THE CITY.

T 966 yılında Ardahan'ın Posof ilçesinde doğan Erdal Taşkıran, 10 yaşından beri iş dünyasında faaliyet gösteriyor. Tanıtım faaliyetleri ile TKDK'den haberdar olan Taşkıran, bölge turizmine katkı sağlayacak otelini, kurumun destekleri ile hayata geçirmiş. 150 kişi kapasiteli oteli ile bölgeden göçü azaltmayı hedefleyen Erdal Taşkıran ile proje sürecini ve hedeflerini konuştuk: “10 yaşında babamın lokantasında çalışmaya başladım ve çok küçük yaştan beri işletme sektörünün içindeyim. TKDK'den tanıtım faaliyetleri sayesinde haberdar oldum. Turizm açısından altyapısı zengin olan böyle bir yerde ben de turizme katılmayı düşündüm. Kırsal turizm kapsamında destek aldığım için otelimin kırsala uygun, doğayla iç içe olmasını istedim ve teknolojinin insan hayatına etkisini de minimum düzeye indirmeye çalıştım. Otelim yaklaşık 8 dönüm arazi üzerine kurulu ve tam kapasite çalıştığımızda 150 kişiyi misafir edebiliyoruz. Bölgemizde yatırımların en büyük destekçisi TKDK oldu. Daha küçük bir yatırım planlıyordum fakat TKDK ile hayallerimin ilk adımını atarak 24 odalı otel projesini hayata geçirdim ve şimdi bütün arkadaşlarıma destek almaları tavsiyesinde bulunuyorum. Bölgemizin en büyük sorunu olan göçü durdurmak için, istihdam sağlayacak yatırımların yapılması gerekiyor. TKDK yatırımları bu konuda farkındalık yaratacağı diye düşünüyorum. IPARD II kapsamında tekrar proje sunup ‘Küçük Ev Otel’ini tatil köyüne dönüştürmek istiyorum. Şu anda en büyük hedefim; aqua park, yüzme havuzu, kır düğün alanı, fitness salonu, hamam gibi alanları da otelime dâhil ederek IPARD Programı destekleri ile hayallerimi tamamlamak. Büyük sıkıntıya düştüğümüz, umutlarımızın bile tükendiği anlarda imdadımıza yetişen, bizi her zorlukta cesaretlendiren Ardahan İl Koordinatörlüğü ve tüm TKDK personeline minnettarım.”

E Born in Posof District of Ardahan Province in 1966, Erdal Taşkıran has been an active member of business life since he was 10 years old. After hearing about ARDSI through promotional activities, Taşkıran established the hotel through the support he received from the Institution to contribute to regional tourism. Aiming to render his hotel, which has a capacity to accommodate 150, a means to reduce out-migration in the region, Erdal Taşkıran commented on the project and his future goals: “I started working at my father’s restaurant when I was 10 and I have been involved in the business since early ages for that reason. I heard about ARDSI thanks to the publicity activities. Since I received support under rural tourism, I wanted my hotel to be suitable for rural life and in touch with nature and tried to minimize the impact of technology on human life. I considered entering the tourism sector in such a place with rich tourism infrastructure. My hotel is located on approximately 8 decare land and it can host 150 people when it works in full capacity. ARDSI has been the biggest supporter for investments in the region. I planned a smaller investment; however, I took the first step for my dream with ARDSI and realized 24 room hotel project and now I advise all my friends to receive support. Investments which will bring along employment must be made to prevent migration, which is the biggest problem in the region. I think ARDSI investments will raise awareness particularly in this respect. I would like to submit another project under IPARD II and turn “Küçük Ev Hotel” into a holiday village. Currently, my biggest objective is to complete my dreams with IPARD Programme support by including areas such as aqua park, swimming pool, countryside wedding area, fitness room and hamam (Turkish bath) in the hotel. I am grateful to Ardahan Provincial Coordination Unit and all ARDSI staff, who helped and encouraged us whenever we had problems, ran out of hope and faced a challenge.

TÜRKİYE’DE BİR İLK: ARI EVİ PROJESİ

A FIRST IN TURKEY: BEE HOUSE

TÜRKİYE’DE BİR İLKE İMZA ATTI, ARI EVİ KURDU.

LEADING THE WAY IN TURKEY, HE STARTED A BEEHOUSE.

T rılar, yaşamın ve insanlığın geleceği açısından büyük önem taşıyor. Emin Kaya da badem ağaçlarının döllenmesi için kurduğu “Arı Evi Projesi” ile bu ekosisteme katkı sağlayan girişimcilerden biri. Bu süreçte TKDK ile başarılı bir iş birliğine giden Kaya ile projesini hayata geçirme hikâyesini konuştuk. Emin Kaya, şunları söylüyor: “Ziraat teknikeriyim. İşletmemiz, Uşak ilinin Ulubey ilçesinde Hasköy’de 1500 dekar arazide kapama bahçe badem yetiştiriciliği yapmaktadır. Badem ağaçlarında döllenmenin sağlanması için böceklerle ihtiyaç vardır. Böceklerle gerçekleşen tozlaşmanın %80’ini de bal arıları sağlamaktadır. Ünlü filozof Albert Einstein, ‘Dünyada arılar ölürse, insanlar da ölür.’ demiş. Arıların kaybolması yaşamın sona ermesi demektir. Arılar tozlaşma yaparak bitkilerin döllenmesini sağlıyor. Döllenme olmazsa ürün olmaz. Ürünün yok olması demek açlığın başlangıcı, yaşamın sona ermesi demektir. Bahsettiğimiz bu nedenlerden ötürü, Yönetim Kurulumuzun da destek vermesiyle, ‘500 Kovan Kapasiteli Arı Evi ve Arı Yetiştiriciliği’ projesini başlattık. Uzun ve detaylı bir hazırlık sürecinden sonra projemizi Uşak İl Koordinatörlüğüne sunduk. Projenin tüm aşamalarında Kurum personeli tarafından detaylı bir şekilde bilgilendirildik. Titiz ve disiplinli bir inceleme sürecinden sonra projemiz onaylandı. Sözleşme sürecini müteakip hızlı bir şekilde yatırımımızı tamamladık. Proje bütçemiz yaklaşık 700.000 TL idi, yatırımın sonunda tutarın %50’sini hibe olarak aldık ve KDV muafiyetinden de yararlandık. Öncelikle AB standartlarında modern bir tesise sahip olduk. Türkiye’de arıcılık işletmelerinde bulunmayan arı evini inşa ederek bir ilke imza atmanın mutluluğunu yaşıyoruz. IPARD Programı Destekleri’nin kaçırılmaması gereken bir fırsat olduğunu düşünüyorum.”

B ees play a great role for the future of life and humanity. Emin Kaya is an entrepreneur who contributed to this ecosystem with his “Beehouse Project (Arı Evi Projesi)” aiming to enable almond tree pollination. We discussed the journey of this project with Mr. Kaya, who successfully cooperated with ARDSI. Emin Kaya made the following remarks: “I am an agricultural technician. I worked as the authorized person in the project preparation of the enterprise. Our enterprise operates on almond production in orchards set up on an area of 1500 decare in Hasköy in Ulubey district of Uşak province. Insects are needed to ensure pollination in almond trees. Honey bees ensure 80% of pollination by insects. Famous philosopher Albert Einstein said, “If the bees disappeared off the face of the Earth, humankind would disappear as well”. Disappearance of bees means the end of life. Bees ensure pollination of plants. Yield cannot be obtained without pollination. Lack of yield means the start of hunger and end of life. Due to all above-mentioned reasons, we started “Bee House with a Capacity of 500 Hives and Beekeeping” project with the support of our executive board. We submitted our project to Uşak Provincial Coordination Unit after a long and detailed preparation process. We were informed by the Institution personnel in detail at all stages of the Project. Our project was approved after a diligent and disciplined examination process. We completed our investment rapidly following the contracting process. Our project budget was approximately 700.000 TL and, we received 50% of this amount as a grant and benefited from VAT exemption. First of all, we obtained a modern facility at the EU standards. We are happy to bring in something new by constructing the bee house, which is not available at beekeeping enterprises in Turkey. I think supports under IPARD Programme is an opportunity that should not be missed.”

UŞAK

KARAMAN

TÜRKİYE’NİN ENERJİSİ IPARD İLE YENİLENİYOR

TURKEY’S ENERGY IS RENEWED WITH IPARD

TKDK DESTEĞİ İLE ÖNCE TESİSİNİ KURDU, ŞİMDİ DE ENERJİSİNİ GÜNEŞTEN ALACAK.

FIRST, HE FOUNDED HIS FACILITY BY THE GRANT FROM ARDSI, NOW HE GETS HIS ENERGY FROM THE SUN.

Alper Armutlu, TKDK ile 2014 yılında tanışmış ve süt toplama merkezi için Kurumdan destek almış. Tesisi için daha sonra yenilenebilir enerji yatırımı gerçekleştiren Armutlu, TKDK ile örnek iş birliğini bu süreçte de yürütmüş. Alper Armutlu bu süreçlerle ilgili şunları paylaşıyor: “Armutlu Yem A.Ş. Genel Müdürüyüm. Şirket olarak 1993 yılından beri Karaman’da un, yem ve süt sektörlerinde faaliyet göstermekteyiz. TKDK ile 2014 yılında tanıştık. Öncelikle süt toplama tesisimizin makine ekipman eksikliğini gidermek için proje sunduk. Var olan süt toplama merkezimiz için araçlar, jeneratör, depolama tankları gibi bazı makineler aldık. Projemizin tutarı yaklaşık 270 bin TL idi. Biz bu yatırımımızın %50’sini hibe olarak aldık. Aldığımız makinelerle sütü daha hızlı ve hijyenik bir şekilde toplayabiliyoruz. IPARD Programı, teknolojiyi kullanmamızı destekliyor. Biz de ilgili teknolojik aletleri ve takip cihazlarını projemize ekledik. Bu da ilimizdeki sütün kalitesinin artmasına katkı sağladı. 2015 yılında yine mevcut süt toplama merkezimizin elektrik ihtiyacını karşılamak için yenilenebilir enerji alımlarını içeren bir proje sunduk. Enerji konusuna olan ilimiz, yaptığımız araştırmalar ve ilk projemizin vermiş olduğu tecrübe sayesinde yenilenebilir enerji projemizde daha kolay yol aldık. Süt toplama tesisimizin elektrik ihtiyacını karşılamak üzere, 120 kW gücünde tracker sistem, çift eksenli takip sistemi, meteoroloji istasyonu ile kar, nem, rüzgâr ve basınç ölçümlerini yapıp otomatik olarak konum alabilen son teknoloji güneş enerji panellerimizi kurduk. %50’sini hibe olarak aldığımız 650 bin TL bütçeli projemiz, ilimiz için iyi bir örnek teşkil etti. Yaptığımız harcamalara KDV ve diğer vergilerden muafiyet de eklenince hibe oranımız daha da artmış oldu.”

Alper Armutlu encountered ARDSI in 2014 and received support from the Institution for his milk collection center. Later on, Armutlu invested in renewable energy to power his facility and continued to cooperate with ARDSI in this process as well. Commenting on the process, Alper Armutlu made the following remarks: “I am the general director of Armutlu Yem A.Ş. We have been working in flour, feed and milk sector in Karaman since 1993. I met ARDSI in 2014. First of all, we submitted a project to meet machinery and equipment needs of our milk collecting facility. We purchased some vehicles and machinery-equipment such as generator and storage tanks for our existing milk collecting centre. Our project’s cost was approximately 270 thousand TL. We received 50% of our investment cost as a grant. Currently, we collect milk faster and more hygienically with the machinery purchased. IPARD Programme supports the use of technology. Therefore, we included technological devices and trackers in our project. They increase milk quality in our province. We submitted a project including the procurement of renewable energy equipment to meet the electricity demand of our milk collecting centre in 2015. We made an easier progress in our renewable energy project thanks to my interest in energy subject, my research studies, and the experience gained in our first project. In order to meet the electricity demand of our milk collecting centre, we installed a tracker system of 120 kw, a biaxial tracker system and a meteorological station where snow, humidity, wind and pressure are measured as well as state-of-art solar power panels that can automatically take position. Our project with a budget of 650 thousand TL, 50% of which was received as a grant, has set a good example for our province. Our grant ratio increased with the exemption from VAT and other taxes for our expenditures.”

IPARD İLE HEDEFLERİMİZE ADIM ADIM

A STEP CLOSER TO OUR GOALS WITH IPARD

HAYALİ GERÇEK OLDU, TKDK’Yİ HERKESE TAVSİYE EDİYOR.

HIS DREAM CAME TRUE, HE RECOMMENDS ARDSI TO EVERYONE.

Tokat’ta IPARD desteklerinden faydalanarak örnek bir tesis kuran Mustafa Dursun, hayalleri TKDK ile gerçeğe dönüşen girişimciler arasında. TKDK ile çalışmayı herkese öneren Dursun, tesisi ve aldığı destek hakkında şunları söyledi: “1976 yılında Tokat ili merkeze bağlı Kızık köyünde doğdum. Köyde yaşamam dolayısıyla tarım ve hayvancılık konuları doğal olarak geçim kaynağım oldu. Önceleri köyümüzde küçük çapta hayvan yetiştiriyorduk. IPARD Programıyla tanışmamız sonrasında hayvancılıkla ilgili her zaman hayallerimizi süsleyen ama ulaşamadığımız hedeflerimizi gerçekleştirebileceğimizi düşünmeye başladık. Hedeflerimizi gerçekleştirmek üzere ortakları ağabeylerim olan Sakalhoğlu Hayvancılık aile şirketimizi kurduk. Sakalhoğlu adı, dedelerimizden kalan mirasımız niteliğinde. Şirketimizin isim kaynağı da dolayısıyla dedelerimiz. Ağabeylerimin yeniliğe açık ve araştırmacı ruhu, IPARD Programından haberdar olmalarını ve devamında da İl Koordinatörlüğü uzmanlarından konuyla ilgili olarak ayrıntılı bilgi almalarını sağladı. IPARD Programı kapsamında ve 11. Çağrı döneminde İl Koordinatörlüğüne başvuru yaparak Sakalhoğlu 60 Başlık Damızlık Süt Sığır Projesini gerçekleştirdik. Toplam yatırım bütçesi 2,5 milyon TL olan projemizin uygun harcamalar kapsamında değerlendirilen miktarının yaklaşık 1 milyon 350 bin lirası da IPARD Programı kapsamında hibe desteği olarak şirketimize ödendi. Memleketimize, köyümüze ve şahsıma yapılan hizmetler ve başarılı çalışmaları için, İl Koordinatörlüğünün değerli yöneticisi ve her kademedeki tüm kıymetli çalışanlarına ayrı ayrı teşekkürü borç bilirim. Gerçek ve tüzel tüm potansiyel başvuru sahiplerine tavsiyem; kendi çalışma alanları ve finansman koşulları çerçevesinde ayaklarına kadar gelmiş böyle güzel bir hibe programından hiç vakit kaybetmeden yararlanmaları ve bu fırsatı kaçırmadan istifade etmeleri olacaktır.”

Mustafa Dursun, who established an exemplary facility through IPARD support, is just one of the entrepreneurs that realized their dreams in cooperation with ARDSI. Dursun recommended everyone to work with ARDSI and explained the facility and the support he received: “I was born in Kızık village located in the centre of Tokat province in 1976. Since I was living in the village, my livelihood was agriculture and livestock production by nature. We used to be engaged in small-scaled livestock production in the village previously. When we met IPARD Programme, we started to think about realizing our goals about livestock production that we have always been dreaming of but could not achieve. We established our family company Sakalhoğlu Hayvancılık, owned by my brothers in partnership, to realize our goals. Sakalhoğlu name is the legacy of our ancestors. Therefore, our company’s name comes from our ancestors. My brothers’ innovative and investigative nature enabled them to learn about IPARD Programme and obtain detailed information on the issue from the experts of Provincial Coordination Unit. We realized Sakalhoğlu 60 Head Dairy Cow Breeding Project by applying to the Provincial Coordination Unit in the 11th Call for Applications period under the IPARD Programme. Our project had a total investment budget of 2.5 million TL, and approximately 1 million 350 thousand TL of the eligible expenditure amount was paid to our company as grant under the IPARD Programme. I would like to individually thank the esteemed director of the PCU and all distinguished employees at each level for their services to me, our province and village, and for the successful activities implemented. My recommendation to all natural and legal persons who are potential applicants: They should benefit from such a good grant programme provided to them within the framework of their own working area and financing conditions without wasting time, and take advantage of this opportunity.”

TOKAT

ORGAN BAĞIŞI KONUSUNDA DUYARLILIĞI ARTIRMALİYİZ

BUGÜN ÜLKEMİZDE YAKLAŞIK 22 BİN HASTA BÖBREK, 2 BİN 500 HASTA KARACİĞER, 750 HASTA KALP, 50 HASTA AKCİĞER, 250 HASTA PANKREAS VE 3 BİNDEN FAZLA HASTA KORNEA NAKLİ OLMAK ÜZERE HEMEN HEMEN 30 BİN HASTA BAĞIŞLANACAK UYGUN BİR ORGAN VEYA DOKU İLE HAYATA TUTUNMAYI BEKLEMEDİR.

WE MUST RAISE AWARENESS ON ORGAN DONATION

TODAY, IN ORDER TO SURVIVE, ALMOST 30,000 PATIENTS ARE WAITING FOR AN AVAILABLE ORGAN OR TISSUE. THIS INCLUDES ABOUT 22,000 KIDNEY, 2,500 LIVER, 750 HEART, 50 LUNG, 250 PANCREAS AND MORE THAN 3,000 CORNEA TRANSPLANT PATIENTS.

Dr. Eyüp KAHVECİ
Türkiye Organ Nakli Vakfı Başkanı
President of Turkish Transplant Foundation

Organ nakli, organ yetmezliği nedeniyle dünya çapında ki bekleme listelerinde olan yaklaşık bir milyon hasta için en iyi tedavi yöntemi olarak son yüzyılın hiç kuşkusuz en büyük tıbbi buluşudur. Bu noktada, “organ bağışı” kavramı hayati öneme sahiptir, bu da organ bağışındaki sınırlamalarla başa çıkmak için duyarlılığın artırılmasını gerektirmektedir. Her yıl, yüz binden fazla hasta, uygun bir organ bulunamadığı veya organ nakli hizmetine erişemediği için hayatını kaybetmektedir. Bu sebeple ülkeler, organ kılığını gidermek için donör sayısını artırmayı hedeflemekte ve aynı zamanda, birçok hastaya daha iyi bir yaşam fırsatı sunmak için organ nakli hizmetlerini geliştirmeye çalışmaktadır. Ülkeler için organ bağışı ve organ nakli sistemi kurmak oldukça karmaşıktır, sadece tıbbi açıdan değil, aynı zamanda etik, yasal, psikolojik, kültürel, ekonomik ve dini meseleleri de kapsayan bir süreçtir. Bu sebeple, iyi işleyen bir organ nakli sisteminin arkasında, tüm sosyal boyutlarda aktif rol oynayan paydaşlar arasında düzenli ve uyumlu bir ilişki olması gereklidir. Türkiye, düşük seviyelerde olan organ bağış oranlarının artırılması adına; özellikle T.C. Sağlık Bakanlığı, Türkiye Organ Nakli Vakfı, Organ Nakli Koordinatörleri Derneği, Türk Yoğun Bakım Derneği gibi birçok profesyonel STK, paydaş üniversiteler ve aynı amaç doğrultusunda çalışan diğer kuruluşlar birçok yerel ve ulusal çalışma yürütmektedir. Her ne kadar organ bağışını artırmaya yönelik sarf edilen bu çabalar çok değerli olsa da konuyla ilgili duyarlılığın artırılmasına yönelik daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğu ortadadır. Bugün ülkemizde yaklaşık 22 bin hasta böbrek, 2 bin 500 hasta karaciğer, 750 hasta kalp, 50 hasta akciğer, 250 hasta pankreas ve 3 binden fazla hasta kornea nakli olmak üzere hemen hemen 30 bin hasta bağışlanacak uygun bir organ veya doku ile hayata tutunmayı beklemektedir. Her yıl bu hastaların 2 binden fazlası organ beklerken

Organ transplant is, without doubt, the biggest medical invention of the last century that constitutes the best treatment method for almost a million patients around the world who are on waiting lists due to organ failures. Therefore, “organ donation” concept is crucial and this means awareness on donation should be raised in order to tackle the limitations on this matter. Every year, more than a hundred thousand patients lose their lives because a suitable organ cannot be found or such organs cannot be provided for transplant service on time even if they are found. Thus, countries aim to increase donor numbers to compensate for organ scarcity and also work towards improving organ transplant services in order to provide a better life for many patients. For countries, organ donation and transplant system is complicated to establish. It is a process including not only a medical point of view, but also ethical, legal, psychological, cultural, economic and religious issues. Therefore, there must be a steady and harmonious relation built between stakeholders that play an active role at all social levels in order for an organ transplant system to work properly. In order to increase organ donation rates that are currently low, the Republic of Turkey invests in many local and national efforts in cooperation with many professional NGOs, stakeholder universities and other institutions that work for the same objective such as the Republic of Turkey Ministry of Health in particular, as well as the Turkish Transplant Foundation, Turkish Transplant Coordinators Association and Turkish Society of Intensive Care. Although these efforts to increase organ donation rates are invaluable, it is evident that there is a growing need for further activities to increase awareness on the subject. Today, in order to survive, almost 30,000 patients are waiting for an available organ

hayatını kaybetmektedir. Ülkemizde 150 civarındaki organ nakli merkezinde tüm organ ve doku nakilleri başarılı bir şekilde yapılmaktadır. Ancak, temel sıkıntı organ bağışlarının yetersizliğinden kaynaklanan organ kıtlığıdır. Bu noktada toplumda organ bağışının önündeki engellerin kaldırılması için yapılacak farkındalık çalışmaları, organ bekleyen hastalar için hayati öneme sahiptir. Bu vesile ile ulvi bir davranış olarak organ bağışının benimsenmesi ve yaygınlaştırılması çocuk yaş grubundan yetişkin yaş grubuna kadar birçok hastanın hayata tutunmasını sağlayacaktır. Organ bağışı kavramına en sık cevap aranan sorular ile aşağıdaki şekilde bakabiliriz.

ORGAN BAĞIŞI NEDİR?

Yaşayan veya ölen bir kişinin organ ve dokularının başka hastaların tedavisi için kullanılması için verilmesi organ bağışıdır. Organ nakli yasasına göre candan canlıya organ bağışında 18 yaş altındaki kişilerden organ alınmaz. Ancak, kadavradan yapılan bağışlarda yaş sınırı yoktur.

İslam dininde canlı veya ölü insanların vücuduna zarar vermek yasaktır. Bununla birlikte İslam dininde başka bir insanın yaşamını kurtarmak, zor durumda olan insanlara iyilik amacıyla yardımcı olmak esastır. Kur'an-ı Kerim'deki Maide Suresi'nin iki ayeti insan yaşamını kurtarmanın ve yardımlaşmanın önemini açıklamaktadır: "İyilik ve takva üzerine yardımlaşınız." (Maide Suresi 2. Ayet) "Kim bir kimseye hayat verirse, o sanki bütün insanlara hayat vermişçesine sevap kazanır." (Maide Suresi 32. Ayet) Maide Suresi'nin bu iki ayeti ve İslam'ın insan yaşamına verdiği önem dikkate alındığında, organ bağışlamanın ve dolayısıyla organ naklinin İslam öğretisi ile çelişmediği görülecektir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın organ bağışı konusunda hazırladığı birçok bilgilendirme yazısı bulunmaktadır. Organ bağışını ve dolayısıyla organ naklini onaylayan Diyanet İşleri Başkanlığı,

or tissue. This includes about 22,000 kidney, 2,500 liver, 750 heart, 50 lung, 250 pancreas and more than 3,000 cornea transplant patients. Each year, more than 2,000 patients lose their lives waiting for organ transplant. About 150 organ transplant centers in Turkey conduct all organ and tissue transplants successfully. However, the main issue is organ scarcity due to a lack of organ donation. At this point, activities to increase organ donation awareness in society to eliminate the limitations become crucial for patients who are awaiting for organ transplant. Adopting and extending organ donation as a noble act through these activities will provide many patients of every age, children and adults, with a second chance at life. The following are frequently asked questions regarding organ donation.

WHAT IS ORGAN DONATION?

Organ donation is the procedure in which consent is given in order for the organs or tissues of an alive or deceased person to be used for the treatment of other patients.

As per the law on organ transplant, people under the age of 18 cannot be donors for living organ transplant. However, there is no age limit in cadaveric transplant.

Islam forbids its followers to harm bodies of dead or alive people. That being said, saving lives of others and helping people in need for goodness are essential in Islam. In Surat al-Ma'ida of Quran, two verses emphasize the importance of saving human life and helping each other out: "...cooperate in righteousness and piety." (al-Ma'ida Verse 2) "And whoever saves one - it is as if he had saved mankind entirely." (al-Ma'ida Verse 32) When these two verses of Surat al-Ma'ida and the attention Islam pays for human life are considered, it is seen that donating organs, and therefore, organ transplant are not in contradiction with the teachings of Islam.

There are many informative resources regarding organ transplant published by the Presidency of Religious Affairs. Approving organ

bu konuda Din İşleri Yüksek Kurulu'nun 03.03.1980 tarihli 13 numaralı kararına ve organ nakli için aşağıda belirtilen koşullara uyulması gerektiğine dikkat çekmektedir:

- Zaruret halinin bulunması, yani hastanın hayatını veya hayatı bir uzvunu kurtarmak için, bundan başka çaresi olmadığını, meslek ehliyet ve dürüstlüğüne güvenilen bir tabip tarafından tespit edilmesi,
- Hastalığın bu yolla tedavi edilebileceğine tabibin zann-ı gali binin bulunması,
- Organ veya dokusu alınan kişinin, bu işlem yapıldığı esnada ölmüş olması,
- Toplumun huzur ve düzeninin bozulmaması bakımından organ veya dokusu alınacak kişinin sağlığında (ölmeden önce) buna izin vermiş olması veya hayatta iken aksine bir beyanı olmamak şartıyla, yakınlarının rızasının sağlanması,
- Alınacak organ veya doku karşılığında hiçbir şekilde ücret alınmaması,
- Tedavisi yapılacak hastanın da kendisine yapılacak bu nakle razı olması gerekir. Bu koşullar, tıbbi olarak organ nakli için izlenen yöntemle, organ bağışı için gözetilen etik ve hukuki konularla birebir örtüşmektedir.

İSLAM DİNİ BEYİN ÖLÜMÜNÜ NASIL DEĞERLENDİRİR?

Beden ve ruh ilişkisi, İslam âlimleri tarafından farklı yorumlanabilmekte ancak beyin ölümü tıpta ifade edildiği anlamıyla; yani kesin ölüm hali olarak kabul edilmektedir. Tıbbi ölüm demek olan beyin ölümü gerçekleştiğinde, ruh da bedeni terk etmiş ve hasta son nefesini vermiş kabul edilir. Beyin ölümü gerçekleşmiş kişi, ölmüş demektir. Bu kişilerden organ almak ve nakil yapmak İslam dinince hiçbir sakınca teşkil etmemektedir.

Ölünün vücuduna saygı göstermek de İslam öğretilerinde oldukça önemlidir ancak organ bağışı gibi son derece meşru bir gerekçe ile ölmüş bir donörden, onun ve ailesinin rızası olduğu sürece, organ ve doku nakli yapılması saygısızlık olarak değerlendirilmez. Ölmüş kişilerden organ nakli yapılmasında dinen bir sakınca olmadığı gibi; canlı donörlerin, kendi hayatları için bir tehlike teşkil etmemesi durumunda, organ bağışında bulunmasında ve onların bağışıyla yapılacak karaciğer, böbrek ve doku nakillerinde de İslami açıdan bir sakınca bulunmamaktadır.

ORGAN BAĞIŞI İÇİN NEREYE BAŞVURABİLİRİM?

Canlı vericiden organ bağışı için alıcı hasta ile bir organ nakli merkezine başvurmanız yeterlidir. Öldükten sonra kullanılmak üzere organlarınızı bağışlamak için büyük hastanelerin organ bağış ünitelerine ya da Türkiye Organ Nakli Vakfı'na başvurabilirsiniz. Burada iki tanık huzurunda bu isteğinizi beyan ederek imzalayacağınız organ bağış formu ile size bir organ bağış kartı verilecektir. Bu konuda ailenizi de bilgilendirmek daha sonradan çıkacak karışıklıkları önlemek açısından faydalı olacaktır. Dilediğiniz zaman organ bağış ünitesi olan herhangi bir hastaneye başvurup organ bağış kartınızı iptal ettirebilirsiniz.

“İSLAM DİNİNDE BAŞKA BİR İNSANIN YAŞAMINI KURTARMAK, ZOR DURUMDA OLAN İNSANLARA İYİLİK AMACIYLA YARDIMCI OLMAK ESASTIR.”

“IN ISLAM, IT IS ESSENTIAL TO SAVE SOMEONE ELSE'S LIFE AND TO HELP TROUBLED PEOPLE WITH THE INTENT OF GOOD DEED.”

WHAT IS ISLAM'S VIEW ON BRAIN DEATH?

The body and soul relation may be interpreted differently by Islamic scholars. However, the concept of brain death, as stated in medical literature, is accepted as the absolute state of death. When brain death occurs, meaning medical death, it is accepted that the soul also leaves the body and the patient has drawn their last breath. A brain-dead individual is a person who has passed away. Taking organs from these persons and doing transplant is perfectly fine in Islam.

Respecting the bodies of the dead is crucial in Islamic teaching but conducting organ and tissue transplant from a donor who died for an extremely legitimate reason such as organ donation is not considered as disrespectful, as long as the person and their family give consent. Aside from organ transplant from the deceased, Islam sees no harm in live donors donating organs and in liver, kidney and tissue transplants through donations as long as the process pose no danger to the donor's health.

WHERE CAN I APPLY FOR ORGAN DONATION?

You can consult an organ transplant center together with the recipient patient for living organ transplantation. In order to donate your organs for those in need after you pass away, you can apply to organ transplant units at large hospitals or to the Turkish Transplant Foundation. There, you will be given an organ donation card by declaring your wish to donate and signing the organ donation form in presence of two witnesses. Informing your parents prior to this process will prevent the issues that may arise later on. Should you wish, you can have your organ donation card canceled by consulting with any hospital having an organ donation unit.

HOBİ, TKDK DESTEĞİ İLE YATIRIMA DÖNÜŞTÜ

EVLİ VE 2 ÇOCUK ANNESİ SABİHA ŞEBNEM UYSAL, AB STANDARTLARINDAKİ TESİSİNDE 50 BİN TAVUĞA EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR. UYSAL'IN BİR SONRAKİ HEDEFİ İSE MARKALAŞMAK.

ARDSI SUPPORT TURNS HOBBY INTO INVESTMENT

MARRIED WITH 2 CHILDREN, SABİHA ŞEBNEM UYSAL HOUSES 50,000 CHICKENS IN HER FACILITY AT EU STANDARDS. UYSAL'S NEXT TARGET IS TO BECOME A BRAND.

TR Aydın, TKDK'nin yatırımcılara sağladığı hibeler konusunda örnek hikâyelerle dolu bir ilimiz. İnciri ve zeytini ile ününü bütün dünyaya duyuran bu Ege ili, TKDK destekleri ile başarılarını daha da yukarı-lara taşıyor. Hibe alan işletmelerin AB standartlarında aktif şekilde çalıştığı Aydın'da, kadın girişimcilerin hikâyeleri ise bütün girişimci adaylarına örnek olacak nitelikte.

Yapraklar Yeşerirken bölümümüzün bu ay ki konuğu, kadın girişimci Sabiha Şebnem Uysal. İzmir doğumlu ve iki çocuk annesi olan Uysal, TKDK desteği ile hobisinin nasıl uluslararası standartlarda bir tesise dönüştüğünün hikâyesini paylaştı. Sabiha Şebnem Uysal, turizm üzerine eğitim almış, eğitiminin hemen ardından evlendiği için sektörde çok kısa süre çalışabilmiş. Çocuklarının büyümesi ile yeniden çalışmak istediğini belirten Uysal, o süreçleri şöyle anlatıyor: “Eşim bu süreçte bana çok destek oldu. Kendi işimi yapmamı istedi. Hayvanlarla ilgilenmek benim için zaten hobiydi, bahçemde tavuklara bakıyordum ve tavuk çiftliği açmaya karar verdim.”

Bu kararın ardından afişler ve çevredeki destek alanların aracılığı ile TKDK'nin hibelerinden haberdar olan Uysal, Kurumla iletişime geçmiş. Uysal, bilgilendirilme sürecinde Aydın İl Koordinatörlüğü uzmanlarının çok yakın ilgisi ile karşılaştığını belirterek, “Başta biraz çekindik. Çevremdeki insanlardan negatif uyarılarda bulunanlar, bizi yolumuzdan döndürmeye çalışanlar oldu. Ama gidip tanışınca gördüm ki Kurumdaki arkadaşlarımız gerçekten çok samimi ve inanılmaz yardımcı oluyorlar. Onların da itici gücüyle hemen yola koyulduk ve 6 ay 27 günlük sürecimizi karşılıklı iyi niyetle başarılı bir şekilde tamamladık. Bugün, yaklaşık 18 dönümlük arazi içerisindeki 2 kümesimizde bulunan 50 bin hayvan ile sektörün önde gelen firmalarına AB standartlarında hizmet vermekteyiz.” şeklinde konuşuyor.

“İYİ Kİ TKDK İLE TANIŞMIŞIM VE BU İŞİ YAPIYORUM”

Sabiha Şebnem Uysal, bu yılın Eylül ayında üretimde 3. yılı dolduracaklarını belirterek, bu 3 yıllık süreci şöyle anlatıyor: “3 yıllık sürecimizde her işte olduğu gibi zorluklar yaşadık ama bugün geriye dönüp baktığımda ‘İyi ki bu yola çıkmışım

EN Aydın is a province full of exemplary stories about grants provided by ARDSI for investors. This Aegean province, famous for its fig and olive, moves its success one step further thanks to ARDSI supports. Woman entrepreneur stories are examples for all entrepreneur candidates in Aydın, where enterprises receiving grants are actively working on EU standards.

This month's guest in “As the Leaves Turn Green” is Sabiha Şebnem Uysal, a woman entrepreneur. Born in İzmir and a mother of two, Uysal shared with us the story on how she turned her hobby into a facility at international standards through ARDSI support.

Sabiha Şebnem Uysal studied tourism but worked in the sector for a short period of time, as she got married just after graduation. Stating that she wanted to start working again after her children grew up, Uysal tells us about that time period: “My husband supported me so much. He wanted me to do what I was trained for. Taking care of animals has always been my hobby, I used to raise chicken in my backyard and decided to open up a poultry farm.”

After she made up her mind, Uysal was informed about ARDSI's grants through posters and those receiving support and she decided to contact the Institution. Remarking the close attention of the experts of Aydın Provincial Coordination Unit during her briefing, “We were a little hesitant. People around me warned us and tried to talk us out of what we were doing. However, when I went there and saw it with my own eyes, people at the Institution are really sincere and extremely helpful. With the boost they provided, we immediately got started and successfully completed the process in 6 months and 27 days through mutual good intentions. Today, we provide services to pioneer companies in the sector at EU standards with our 50,000 animals in 2 poultry houses on a land of approximately 18 decares.” said Uysal.

“I AM GLAD I MET ARDSI AND I HAVE THIS BUSINESS”

Noting that their production will be turning 3 years in September this year, Sabiha Şebnem Uysal explains us this 3 year period: “As in any other job, in these 3 years we had some difficulties but when I

ve iyi ki TKDK ile bu işi yapmışım’ diyorum. Bu süreçte eşimin ve TKDK’nin destekleri olmazsa olmazdı. Eşim zor zamanlarımda hep imdadıma yetişti. Ne zaman ihtiyacım olsa, ona söylemesem bile o hep yanımda oldu. Hatta bir süre sonra buna şaşırırmaya başladım. Sonradan bana anlattı ki çalıştığı şirketin son katından dürbünle sürekli buradaki inşaat çalışmalarını izliyormuş. İnşaat bitince de dürbünü bana getirdi. Bu da geriye dönüp baktığımda hatırlayıp güldüğümüz güzel bir anı oldu.”

TKDK STANDARTLARI İLE “İYİ TARIM ÖDÜLÜ”

Faaliyete geçtikten hemen sonra uluslararası bir marka ile anlaştıklarına dikkati çeken Uysal, “Sektörümüzde faaliyet gösteren dünyaca ünlü bir markanın ‘İyi Tarım Ürünleri’ uygulaması vardı. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından bazı yetkililer geldi ve bizden konuya ilişkin bazı dosyalar istediler. Bizde o dosyaların mevcut olduğunu görünce bizim bütün standartlara uygun olduğumuzu belirttiler. TKDK’nin ortaya koymuş olduğu yüksek standartlar sayesinde ödüle layık görüldük. Bu sayede bizden çıkan ürünler de ülkenin en büyük marketler zincirinde satışa sunuldu. Özetle, TKDK’nin bizlere kazandırdığı yüksek standartlar gerek üretim gerek piyasa gerekse pazarlama alanlarında bize her zaman büyük imkânlar sağladı.” şeklinde konuştu.

look back I say ‘I am glad to have taken this road and did this with ARDSI’. I would not have made it without the support of my husband and the ARDSI. My husband was there for me whenever I needed a helping hand. He was there even if I had not told him that I needed help. I even started to get surprised by this. He later told me that he had been watching the construction site here with binoculars from the top floor of the building he was working. When the construction was complete, he brought me the binoculars. It became a fond memory that we look back at and smile together.”

“GOOD AGRICULTURAL PRACTICE AWARD” WITH ARDSI STANDARDS

Uysal said that after initiating operations, they made a deal with an international brand and added, “In this sector, there was an internationally known brand with its ‘Good Agricultural Practices’ practice. Some authorities from the Ministry of Food, Agriculture and Livestock came and asked for certain files related to the subject. When they confirmed we had the files, they said we complied with all of the standards. Thanks to the high standards set by the ARDSI, we were granted with the award. In this way, our products were placed on the market at the biggest grocery store chain in the country. In short, the high standards brought in by the ARDSI have always opened doors to great opportunities for us in the fields of production, market and marketing.”

ÇİFTLİĞİN ENERJİSİ GÜNEŞTEN GELECEK

Toplam yatırım tutarı olan 1 milyon 315 bin TL’nin %55’ini hibe olarak alan Sabiha Şebnem Uysal’ın hedefleri ise çok daha büyük. Uysal, ilk amacının tesisi büyütmek ve markalaşmak olduğunu belirtirken, hedeflerini şöyle anlatıyor: “Tesisimizi daha iyi hale getirmek için TKDK ile ortak çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Çatılarımıza uygulayacağımız güneş enerjisi projemiz şu an hazır, onu bekliyoruz. Buna ek olarak büyükbaş hayvancılık konusunda atılımlarımız olacak. Ve tabi ki eğitimini aldığım ve hayalim olan kırsal turizm ve restoran işletmeciliği alanında da yatırımlarımız olacak. Bu yatırımlarda da TKDK ile işbirliği yapmayı istiyoruz.”

“İŞİ BİLENE SORUN”

Sabiha Şebnem Uysal, girişimci adaylarının kendilerine güvenmeleri gerektiğini belirtiyor. Girişimci ruhun asla kaybedilmemesi gerektiğinin altını çizen Uysal, girişimci adaylarına şu önerilerde bulunuyor: “Girişimci adayları kendilerine güvenmeli. Etrafı dinlemek yerine işin uzmanı olan TKDK gibi kurumlarla görüşmeli. Yapamazsın diyenleri dinlemeyin. Kuralına uygun iş yaparsanız her şey yolunda gidiyor. Bilmediklerinizi muhakkak uzmanlara sorun. Her zaman belirttiğim gibi TKDK olmasaydı ben bu işin altından kalkamazdım. Özellikle kadın girişimcilerimiz asla çekinmesin, çünkü onlar TKDK desteklerinde hep bir adım önde. TKDK kadın yatırımcılara sıralama ve hibe oranlarında ayrıcalık sağlıyor.”

THE FARM WILL RUN ON SOLAR ENERGY

Sabiha Şebnem Uysal has received 55% of TRY 1,315,000 investment amount as grant and she has bigger dreams for future. While stating that her first intention is to upgrade the facility and improve the brand, she explains her goals like this: “In order to improve our facility, we will keep cooperating with ARDSI. The solar panel project to be installed on our roofs is ready, we are waiting for it. Additionally, we will take some initiatives in bovine livestock. And of course, we will also invest in the fields of rural tourism and restaurant management, where I studied and which are my dreams. We would like to make these investments once again with the cooperation of ARDSI.”

ASK SOMEONE WHO KNOWS

Sabiha Şebnem Uysal says entrepreneur candidates should believe in themselves. Uysal says that the entrepreneurship spirit should be kept alive and gives advice to entrepreneur candidates: “They should have faith in themselves. Instead of listening to what people around them say, they should consult institutions such as ARDSI. Do not buy into it when people say you cannot do it. If you do everything by the book, things will work out. You must ask experts what you do not know. As I always say, if it were not for ARDSI, I could not have made it. Especially woman entrepreneurs should not be shy; they are always one step ahead in terms of ARDSI supports. ARDSI privileges woman investors in ranking and grant rates.”

DÜNYAYA SATILAN HER 3 KİLOGRAM UNUN 1 KİLOGRAMI TÜRKİYE'DEN

1 OUT OF 3 KILOGRAMS OF FLOUR SOLD IN THE WORLD IS FROM TURKEY

Eren Günhan ULUSOY

Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF) Başkanı
President Of Turkish Flour Industrialists' Federation (TFIF)

TR insanlığın varoluşundan bu yana yaşamını sürdürmesi ve gelişimini sağlayan temel unsurların başında yer alan toprak, kendisini doğru kullanan medeniyetleri her daim diğerlerinden ayıran bir nimet olmuştur. Diğer uğraşlardan farklı bir yere sahip olan tarım, olmazsa olmaz derecede önem teşkil eden besin ihtiyacını karşılayan bireylerin diğer alanlara daha fazla vakit ayrılabilmesi ve yaşadığı toplumu ileriye taşıyacak adımlar atabilmesini sağlamıştır. Hızla artan ürün çeşitliliği ve bin yıllar boyunca süregelen üretim devamlılığı sayesinde medeniyet kavramı gelişmiş, bilim ve teknolojiye çok büyük adımlar atılarak evrensel anlamda gelişmişlik sağlanmıştır.

TARIM, İSTİHDAMA BÜYÜK KATKI SAĞLIYOR

İlk ekimin yapıldığı günden bu yana tüm coğrafyalar için büyük öneme sahip olan tarım, ülkemiz ekonomisinde de hatırı sayılır bir paya sahiptir. Toplam istihdamın Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde hayata geçirilen istihdam seferberliğinin etkisiyle rekor seviyeye çıkmasında, tarım sektöründe çalışan sayısının etkisi büyüktür. Bu yılın ilk 6 aylık verilerine göre 28,7 mil-

SINCE the beginning of humanity, the earth has been one of the primary factors to maintain life and ensure human development, distinguishing civilizations that knew how to utilize it properly from others. Having a different role from other occupations, agriculture enabled individuals to meet their essentially significant food need and helped them participate in other occupations and take their society one step further. As a concept, civilization developed thanks to rapidly increasing product diversity and production persistence on-going for thousands of years and great developments were recorded universally in the fields of science and technology.

AGRICULTURE SIGNIFICANTLY CONTRIBUTES TO EMPLOYMENT

Agriculture, which has been very important for every geography ever since the first plantation, also has a significant role in Turkey's economy. The number of employees in agricultural sector had an immense impact on the record rate of total employment, which was achieved through employment

yonluk istihdamın %20'sini tarım sektörü oluşturmaktadır. Son dönemde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız tarafından hayata geçirilen Milli Tarım Projesi sayesinde, destek kapsamında bulunan ve Türk tarım sektörü açısından önemi büyük olan ürünlerde üretimin artması ve ham madde ithalatında ciddi azalmaların yaşanması planlanmaktadır. Sektörümüzün ham maddesi olan buğdayın üretimini artırıp ihracat miktarımızı desteklemek adına gerçekleştirdiğimiz ithalatı minimum seviyeye indireyecek bu projeyi Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu olarak tüm imkânlarımızla destekliyor ve ülke ekonomimize büyük kazançlar sağlayacağına inanıyoruz.

LİSANSLI DEPOCULUKTAKİ GELİŞMELER SEVİNDİRİCİ

Gerek ülke tarımına gerekse un sanayi sektörümüze önemli fayda sağlayacağını düşündüğümüz diğer bir atılım ise lisanslı depoculuk alanında gerçekleşmektedir. Çiftçilerimizin depolama ve finansman sorunlarına destek sağlayacak lisanslı depoculuk sistemi; ürünün sağlıklı, güvenilir ve kalitesine göre sınıflandırılmış bir şekilde depolanması yönünden sanayicinin işini oldukça kolaylaştıracaktır. Lisanslı depoculuk sistemi sanayicilerimize kalitesi belgelenmiş ürünleri fabrikalarında kullanma imkânı verirken kaliteli üretimi de bu sayede teşvik etmiş olacaktır. Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar, pamuk, fındık, zeytin, kuru kayısı, kuru incir ve zeytinyağı gibi ürünlerin muhafaza edileceği, Bakanlığımızca onaylı ve uygun koşullarda depolama ve saklama hizmeti sunacak lisanslı depoların sayılarının belirli plan çerçevesinde artması, hem çiftçimize hem de ülke ekonomimize ciddi kazanımlar sağlayacaktır. Son olarak bu yılın Eylül ayında Giresun'da Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba, Milli Savunma Bakanı Sayın Nurettin Canikli, Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent Tüfenkci ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Sayın M. Rifat Hisarcıkhoğlu'nun katılımıyla açılış töreni gerçekleştirilen Giresun Fındık Lisanslı Deposu ve Spot Borsası'nın ülkemize ve Giresun'a bir Karadenizli olarak hayırlı olmasını temenni ediyorum.

DÜNYA UN TİCARETİNİN %30'UNU GERÇEKLEŞTİRİYORUZ

Ülkemiz adına yaşanan bu güzel ilerlemenin yanında bizim de bir mensubu olduğumuz un sanayi sektöründe de özellikle ihracat yönünde yüzümüzü güldüren rakamlar elde etmekteyiz. Son 5 yıldır dünyanın un ihracat şampiyonluğunu elinde bulunduran Türkiye un sanayicileri, 2017 yılında da un ticaretinde aynı ivmeyi sürdürmektedir. 2016 yılı ilk yarısında 1 milyon 681 bin un ihracatı gerçekleştiren sanayicimiz, 2017 yılı aynı döneminde bu miktarın üzerine çıkarak 1 milyon 724 bin tonluk bir ticaretin altına imza atmaya başarmışlardır. Bir aksilik çıkmadığı takdirde yıl sonu ihracat miktarında hedef olarak belirlediğimiz 3,7 milyon tonluk un satışına ulaşacağımızı öngörüyorum. 18 milyar liralık büyüklüğe sahip Türkiye un sanayisi, 11,6 milyon tonluk dünya un ticaretinin %30'unu gerçekleştiriyor. Başka bir deyişle dünyaya satılan her 3 kilogram unun 1 kilogramını Türkiye satıyor. 2002 yılında 253 bin ton olan un ihracatımız,

mobilization led by the President Recep Tayyip Erdoğan. According to the data from the first half of this year, agricultural sector accounts for 20% of the total employment corresponding to 28.7 million people. An increase in the production of crops that are covered by the support and are important in Turkish agricultural sector and a significant decrease in the import of raw materials are foreseen thanks to the National Agriculture Project launched by the Ministry of Food, Agriculture, and Livestock recently. At Turkish Flour Industrialists' Federation, we support with all our means this project that will increase the production of the raw material of this sector, which is wheat, and reduce the import aimed at supporting export, and we believe that this project will considerably contribute to our national economy.

DEVELOPMENTS IN LICENSED WAREHOUSING SYSTEM ARE PROMISING

Another progress we think will greatly contribute to both Turkey's agriculture and flour industry takes place in the field of licensed warehousing. Licensed warehousing system, which will provide support to farmers for their storage and financing problems, will benefit industrialists as products will be stored in a healthy, safe, and categorized way based on their quality. Licensed warehousing system will enable industrialists to use products, the quality of which is certified, in their factories and thus, will promote high-quality production. Increase in the number of licensed warehouses within the scope of a certain plan, where products such as cereals, legumes, oily seeds, cotton, hazelnuts, olives, dried apricots, dried figs, and olive oil will be stored and which will provide Ministry-approved storage and conservation services under suitable conditions, will significantly contribute to both farmers and the economy. Finally, as a local of the Black Sea Region, I would like to express my best wishes for Giresun Hazelnut Licensed Warehouse and Spot Commodity Exchange, the opening ceremony of which took place in September this year with the attendance of Mr. Ahmet Eşref Fakıbaba, the Minister of Food, Agriculture and Livestock, Mr. Nurettin Canikli, the Minister of National Defense, Mr. Bülent Tüfenkci, the Minister of Customs and Trade, and Mr. M. Rifat Hisarcıkhoğlu, the President of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB).

WE ARE RESPONSIBLE FOR 30% OF GLOBAL FLOUR TRADE

In addition to this pleasant progress for our country, we also achieve satisfactory numbers in terms of export in flour industry, of which we are a member. Turkish flour industrialists have been, in the last 5 years, the leader of global flour export and they continue to be at the same pace in 2017 as regards flour export. In the first half of 2016, industrialists exported 1,681,000 tons of flour and improved this figure by advancing further with an export of 1,724,000 tons in the same period in 2017. Barring any hindrance, I anticipate that we will reach a sales rate of 3.7 million

TR
"KİŞİ BAŞI YILLIK
150 KG İLE EKMEK
TÜKETİM ORANINDA ZİRVEDE
BULUNAN TÜRK HALKI, TÜKETİĞİ
UNLU MAMULÜN %83'LÜK KISMINI
EKMEK OLARAK TÜKETMEKTEDİR."
EN
"TURKISH PEOPLE ARE ON TOP IN
BREAD CONSUMPTION WITH AN
ANNUAL RATE OF 150 KILOGRAMS
PER PERSON. BREAD MAKES UP
83% OF THE BAKED
PRODUCTS
CONSUMED."

15 yılda 14 kat artarak 3,5 milyon tona yükselirken tutar bazında ise un ihracatı 47 milyon dolardan, 1 milyar 80 milyon dolara çıkarak 22 kat artmıştır. Un ihracatında en büyük pazar, toplam ihracatın %40'ını yaptığımız ve pazarın da %90'ına hâkim olduğumuz Irak'tır. Bu ülkeyi sırasıyla Sudan ve Suriye takip etmektedir. Angola, Gana gibi ülkeler de un ihraç ettiğimiz ilk on ülke içerisinde yer almaktadır. Toplamda ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı ise 159'dur. Yeni pazar arayışından ziyade mevcut pazarları derinleştirme çabası içerisindeyiz.

ATIL KAPASİTE SORUNUNU AŞMALIYIZ

Un sektörünün en büyük sorunlarından biri de atıl kapasite sorunudur. Sayıları 677'yi bulan un fabrikalarımız ile 30 milyon ton üretim kapasitesine sahip un sektöründe yaklaşık 15 milyon ton un üretilmektedir. Sektörde 2004 yılında 1150 adet olan fabrika sayısı, 2015'te 730'a gerilemiştir. Bu yıl itibarıyla kapasite raporunu aktif tutan 677 adet tesis bulunmaktadır. Sadece son bir yılda 50'den fazla tesis sektörden elenmiştir. 10 yıl içinde ise tesis sayısının 400'lere ineceğini öngörmekteyiz. Ülkemizde ortalama kapasite kullanımı %50 seviyesinde iken bu oran Avrupa'da %65, ABD'de %85'tir.

EKMEK TÜKETİMİNDE ZİRVEDEYİZ

Toplum olarak unlu mamul tüketimine ağırlık veren bir milletiz. Kişi başı yıllık 150 kg ile ekmek tüketim oranında zirvede bulunan Türk halkı, tükettiği unlu mamulün %83'lük bir kısmını ekmek olarak tüketmektedir. Avrupa'da ise bu oran %51'dir. Diğer bir ifadeyle Türkiye'de bir kişinin yılda tükettiği 150 kilogram unlu mamulün 125 kilogramı ekmek cinsinden de diyebiliriz. Dünyada kişi başına düşen buğday ürünleri tüketimi ise 85 kg seviyesinde seyretmektedir. Tüketim alışkanlığımızın değişmesi ve ekmek tüketimindeki miktarın bir kısmının atıştırmalıklar, donmuş ürünler, simit-pizza gibi ürünlere kaymasına karşın, miktar bazında bir azalma yaşanmaması da toplumumuzun bu ülke topraklarında yetişen buğdaydan elde edilen ürünlere olan bağlılığını ve sevgisini gözler önüne sermektedir.

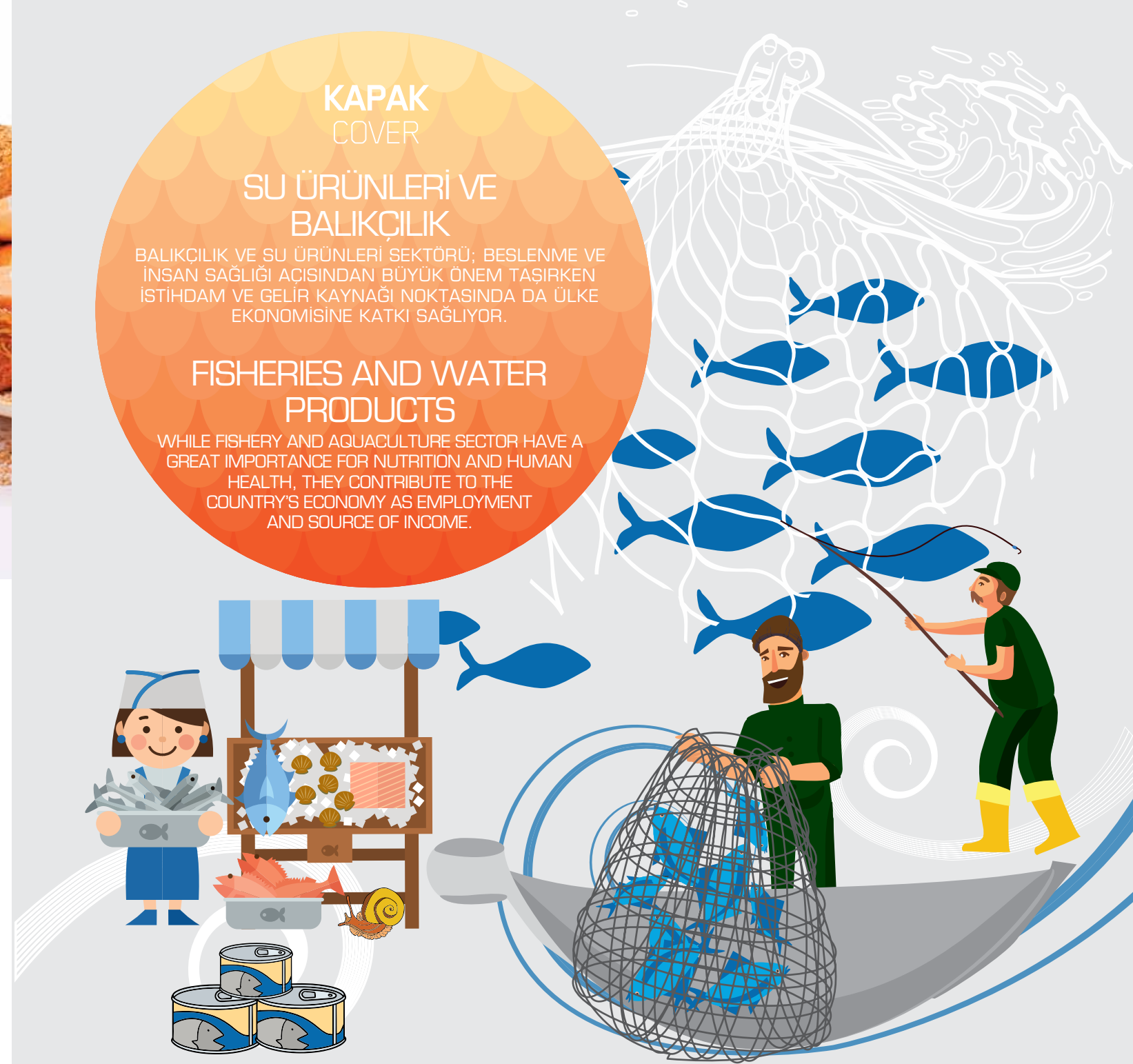
tons, which we set as a year-end export volume goal. Turkish flour industry, which has a size of TRY 18 billion, accounts for 30% of global flour trade corresponding to 11.6 million tons. In other words, Turkey sells every 1 in 3 kilograms of flour sold in the world. Flour export increased by 14 times in 15 years and rose from 253 thousand tons in 2002 to 3.5 million tons in 2017. As for the prices, flour export increased by 22 times, rising to USD 1.08 billion from USD 47 million. The biggest market in flour export is Iraq, to which Turkey conducts 40% of the total export and the market of which Turkey dominates by 90%. Iraq is followed by Sudan and Syria, respectively. Countries such as Angola and Ghana are among ten countries to which Turkey export flour. The number of our export destinations is 159 in total. We strive to expand current markets rather than seeking for new ones.

WE MUST OVERCOME THE IDLE CAPACITY PROBLEM

Idle capacity is one of the greatest problems of flour industry. Approximately 15 million tons of flour are produced in 677 flour factories, which actually have a production capacity of 30 million tons. Although there were 1,150 factories in 2004, this figure went down to 730 in 2015. As of this year, there are 677 facilities which actively keep capacity reports. More than 50 facilities were eliminated from the sector last year. We anticipate that the number of facility will decrease to around 400 in 10 years. While the rate of average capacity use is 50% in Turkey, it is 65% in Europe, and 85% in the USA. When the development processes of milling sector are considered, consolidations and mergers draw attention. In this respect, the United Kingdom and France set interesting examples for us to examine.

WE ARE ON TOP IN BREAD CONSUMPTION

As people of this society, we favour the consumption of baked products. Turkish people are on top in bread consumption with an annual rate of 150 kilograms per person. Bread makes up 83% of the baked products consumed. As for Europe, this rate is 51%. In other words, 125 kilograms in 150 kilograms of baked products as consumed by a person in Turkey per year consist of bread. Consumption of wheat products is around 85 kilograms per person in the world.

KAPAK COVER

SU ÜRÜNLERİ VE BALIKÇILIK

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ; BESLENME VE İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN BÜYÜK ÖNEM TAŞIRKEN İSTİHDAM VE GELİR KAYNAĞI NOKTASINDA DA ÜLKE EKONOMİSİNE KATKI SAĞLIYOR.

FISHERIES AND WATER PRODUCTS

WHILE FISHERY AND AQUACULTURE SECTOR HAVE A GREAT IMPORTANCE FOR NUTRITION AND HUMAN HEALTH, THEY CONTRIBUTE TO THE COUNTRY'S ECONOMY AS EMPLOYMENT AND SOURCE OF INCOME.

SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ AÇISINDAN AKDENİZ ÜLKELERİ ARASINDA 3. SIRADAYIZ
WE RANK THE 3RD AMONG MEDITERRANEAN COUNTRIES IN TERMS OF AQUACULTURE

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN ÜLKEMİZDEKİ MEVCUT DURUMU VE GELİŞİMİ
CURRENT STATUS AND DEVELOPMENT OF AQUACULTURE IN TURKEY

BALIKÇILIKTA KAÇAK AVCILIK SORUNU
POACHING IN FISHERY

TÜRKİYE'DE SU ÜRÜNLERİNİN ÇEŞİTLİLİĞİ VE TEHLİKE ALTINDA OLAN TÜRLER
AQUATIC DIVERSITY IN TURKEY AND ENDANGERED SPECIES

TÜRK BALIKÇISI DÜNYAYA AÇILIYOR
TURKISH FISHERMEN GLOBALIZE

“SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ AÇISINDAN AKDENİZ ÜLKELERİ ARASINDA 3. SIRADAYIZ”

“YAPILAN ARAŞTIRMALAR SONUCUNDA ÜLKEMİZİN YETİŞTİRİCİLİK POTANSİYELİNİN 1 MİLYON TON, AVCILIK POTANSİYELİNİN İSE 1,5 MİLYON TON OLDUĞU KABUL EDİLMEKTEDİR.”

“WE RANK THE 3RD AMONG MEDITERRANEAN COUNTRIES
IN TERMS OF AQUACULTURE”

“IN CONSEQUENCE OF STUDIES ON THE MATTER, IT IS ACKNOWLEDGED THAT TURKEY HAS 1 MILLION TONS OF AQUACULTURE POTENTIAL AND 1.5 MILLION TONS OF FISHING POTENTIAL.”

Prof. Dr. Osman ÖZDEN

Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Yetiştiricilik Bölümü
Yetiştiricilik Anabilim Dalı Başkanı
Ege University, Faculty of Fisheries, Department of Aquaculture
Head of Aquaculture Department

Su ürünleri; bitkisel üretim, hayvansal üretim ve ormancılık yanında tarım sektörünün dört alt sektöründen birini teşkil etmektedir. Beslenmenin yanı sıra sanayiye ham madde temin etmesi, istihdam yaratması ve ihracat potansiyelinin yüksek olması nedeniyle, bu sektör ekonomimize önemli katkılar sağlamaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili ve önemli iç su kaynaklarına sahip olan ülkemiz, önemli bir potansiyele sahip bulunmaktadır. Su ürünleri üretim alanlarımız, 26 milyon hektarı aşmakta, bu büyük üretim alanıyla, orman alanlarından fazla, tarımsal alanlarımıza yakın bir potansiyel oluşturmaktadır. Yalnızca deniz kıyılarımızın uzunluğu 8 bin 333 kilometreyi bulmaktadır. Ülkemiz buna ilave olarak 200’ü aşkın doğal göl, 159 adet baraj gölü, 1.000 civarında gölet ve 172 bin kilometre uzunluğuna sahip akarsu varlığıyla zengin bir iç su kaynağına sahiptir. Avcılık, yetiştiricilik, işleme ve değerlendirme alanlarında olmak üzere, yaklaşık 250 bin aile, geçimini balıkçılık faaliyetlerinden sağlamaktadır. Bu rakamlara, su ürünleri sektörünün yan sanayi ve pazarlama kanallarında çalışan nüfus dâhil değildir. Ülkemizde, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış, 3 bin kadarı iç sularda olmak üzere, toplam 22 bin balıkçı gemisi, üretim faaliyetlerinde kullanılmaktadır. Avcılık ve yetiştiricilik girdilerini sağlayan ve bunların ticaretiyle uğraşan nüfus da dikkate alındığında sektörün istihdama ve ekonomiye olan katkısının ne denli büyük olduğu daha kolay anlaşılabacaktır. Yukarıda belirtilen potansiyelden, yıllık olarak elde ettiğimiz su ürünleri miktarı 630 bin ton seviyesinde bulunmaktadır. Bu üretimin %83’ü denizlerden, %10’u yetiştiricilikten, %7’si ise iç sularımızdan elde edilmektedir.

ENDÜSTRİYEL ÜRETİM 1970’LERE DAYANIYOR

Türkiye’de endüstriyel anlamda su ürünleri yetiştiriciliği 1970’lerde ilk alabalık çiftliğinin kurulması ile başlamış ve 2014 yılında yetiştiricilik yapılan toplam tesis sayısı 2 bin 365’e yükselmiştir. Yetiştiriciliğin toplam su ürünleri üretimindeki payı ise hızla yükselmiş ve yaklaşık olarak toplam üretimin %40’ına ulaşmıştır. Denizlerde faaliyet gösteren balık çiftlikleri sayıca iç sularda bulunan çiftliklerin yaklaşık 5’te 1’ini teşkil etmekle beraber, proje kapasitesine bakıldığında hemen hemen aynı olduğu görülmektedir. Bir başka husus, denizlerdeki faal işletmelerin büyük bir kısmı proje kapasitesinin yaklaşık tamamını kullanırken iç sularda kapasite kullanımı daha düşüktür. Ancak son yıllarda iç sularda da kapasite kullanımında büyük artışlar görülmeye başlanmıştır. İşletmelerin ölçeklerine bakıldığında denizlerde bulunan işletmelerin sayısı %36’sının 250-1000 ton /yıl balık üreten işletmeler olduğu görülmektedir. Kapasiteler dikkate alındığında %52’si 250-1000 ton/yıl kapasiteye sahiptir. 1000 ton/yıl üzeri kapasiteye sahip işletmelerin oranı ise %33’tür. Bu göstergeler deniz ürünleri yetiştiren işletmelerin son yıllarda açık ve derin sularda üretim yapmaları nedeniyle, rantabl olmak adına kapasitelerini büyüttüklerini ortaya koymaktadır. Ülkemiz su ürünleri üretim miktarı ile Akdeniz ülkeleri arasında 3’üncü sırada yer almaktadır. Bu yerimizi muhafaza edebilmemiz, mevcut kaynaklarımızın korunması ve bunun yanında, üretimin sürdürülebilir nitelikte olmasıyla mümkündür. Bu nedenle, mevcut su ürünleri potansiyelimizden en iyi şekilde yararlanmak, yararlanırken de su ürünleri kaynaklarımızı korumak, temel ilkeler arasında yer almaktadır.

Aquaculture is one of the four sub-sectors of agriculture sector alongside with plant production, livestock production and forestry. This sector significantly contributes to our economy as it provides raw materials for the industry, creates employment and has a high export potential in addition to its benefits concerning nutrition. Turkey is surrounded on three sides by seas and has important inland water resources, which makes it a country with immense potential. Our aquaculture areas exceed 26 million hectares, making it bigger than forestry lands and closer to agricultural lands with this large production area in terms of potential. Merely the length of our marine coasts is up to 8,333 kilometers. Additionally, there are more than 200 natural lakes, 159 dam reservoirs, around 1,000 ponds and 172,000-kilometer-long streams in Turkey, which make up a rich inland water resource. Approximately 250,000 families live off of fishery activities in fields including fishing, farming, processing and utilizing the product. This figure does not contain the population employed in sub-industry and marketing channels of aquaculture sector. 22,000 fishery boats licensed by the Ministry of Food, Agriculture and Livestock are used for production activities, around 3,000 of which are used in inland waters, in Turkey. When the population providing input for fishing, farming and merchandising is considered, it will be easier to see how big of a contribution the sector makes for employment and economy. Through the potential mentioned above, we produce around 630,000 tons of fisheries annually. 83% of this production comes from the seas, 10% from farming and 7% from inland waters.

INDUSTRIAL PRODUCTION GOES BACK TO 1970s

Industrial aquaculture in Turkey started with the establishment of the first trout farm in 1970s and in 2014, the total number of farming facilities increased to 2,365. The share of farming in total aquaculture rapidly increased and reached to around 40% of the total production. While the fish farms active in the seas constitute one fifth of the farms in inland waters in number, they seem to be almost the same when project capacities are considered. While the majority of active enterprises at seas use almost all of their project capacity, capacity use in inland waters is much lower - this seems to be another problem. However, capacity in inland waters has started to increase noticeably in recent years. When the scale of enterprises is considered, it is seen that 36% of the enterprises at seas in terms of number are the ones that produce 250-1,000 tons of fish per year. In terms of capacity, 52% of these enterprises have a capacity of 250-1,000 tons/year. The rate of enterprises having a capacity more than 1,000 tons/year is 33%. These indicate that enterprises which engage in aquaculture have considerably increased their capacities in recent years since they produce in open and deep waters, in order to be more profitable. Turkey ranks the 3rd among Mediterranean countries in terms of the amount of aquaculture. It is possible to maintain this rank with the protection of current resources and, additionally, with sustainable production quality. Thus, benefiting from the potential of current water resources in the best way and protecting these water resources while doing so should be the essential principles. This sector receives negative reactions from the public without any research or survey whatsoever on the ground that fish farms hinder activities such as

Kamuoyunda, herhangi bir araştırma ve incelemeye dayandırılmadan, balık çiftliklerinin, başta turizm, tatil yerleşimleri, yat turizmi ve ulaşım gibi faaliyetlere engel olduğu, kirliliğe neden olduğu gerekçesiyle, bu sektör, olumsuz bir şekilde etkilendirilmekte ve kamuoyunda yanlış bir tartışmaya konu olmaktadır. Oysa balıkçılık ve turizm, birbirlerini tamamlayan iki önemli sektördür ve asla birbirinin rakibi değildir. Uygun kaynaklarımıza rağmen, gerek bürokratik engeller ve gerekse bundan kaynaklanan organizasyon bozuklukları nedeniyle, ülkemiz su ürünleri sektörü beklenen gelişmeyi göstermemiştir. Su ürünleri yetiştiriciliği, bir yerin coğrafi ve iklim şartlarıyla, suyun fiziksel, kimyasal ve biyolojik şartlarına sıkı sıkıya bağlı olduğundan her yerde ekonomik olarak yapılamamaktadır. Yine, sağlık, ülke ekonomisi, denizlerde seyrüsefer, teknik ve bilimsel bakımlardan herhangi bir mahzuru bulunmayan ve bu yönlerden inceleme ve araştırmaları tamamlanmış ve yetiştiriciliğe uygunluğu tespit edilmiş deniz alanlarında kafes balıkçılığı yapılmaktadır. Ülkemizde özellikle son yıllarda yetiştiricilik sistemlerinde çok büyük gelişmeler kaydedilmiş, özellikle orta ve büyük ölçekli işletmelerde modern ve ileri teknolojiler kullanılmaya başlanmıştır. Denizlerdeki balık çiftliklerinin açık ve derin sulara taşınmaları, bu sulara uygun yeni tekniklerin kullanılmasını zorunlu kılmış, gerek ağ kafes boyutlarında ve yapılarında, gerekse mooring sistemlerinde, yetiştiricilikte söz sahibi ülkelerden daha ileri teknolojiler kullanılmaya başlanmıştır. Barge sistemlerinin ve otomatik yemleme ünitelerinin devreye girmesi ile lojistik desteklerin sağlanması kolaylaşmış, koruma ve dijital takip mekanizmaları oluşturulmuştur. Kuluçkahanelerde kullanılan sistemler açısından çok büyük mesafeler alınmış, bu anlamdaki yan sanayinin gelişmesine paralel olarak alt yapı ve teknikler açısından ileri adımlar atılmıştır.

tourism in particular, holiday destinations, yacht tourism and transportation and this makes the sector a wrong item of discussion. However, fishery and tourism are two important complementary sectors and are not rivals at all. Although we have proper resources, the aquaculture sector in Turkey has not developed as desired due to both bureaucratic obstacles and organizational problems resulting therefrom. As it is closely dependent on a place's geographical and climatic conditions and physical, chemical and biological conditions of the water, aquaculture cannot be performed everywhere in economic terms. Cage fish farming is performed in marine areas that are appropriate in terms of health, national economy, maritime navigation, technical and scientific aspects and that are examined and surveyed in terms of these topics and are found appropriate for aquaculture. Great progress has been made in relation to farming systems in recent years and medium and large-sized enterprises have especially started to use modern and advanced technologies. Moving fish farms from seas to open and deep waters entailed the use of new techniques suitable for these waters and more advanced technologies than prominent countries in farming are currently used in net cage sizes and structures and even in mooring systems. With the introduction of barge systems and automatic baiting units, it became easier to supply logistics support and protection and digital tracking mechanisms were created. Major steps have been taken for the systems used in hatcheries and progress has been made regarding infrastructure and techniques, in parallel to the development of sub-industry in this context.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÇEŞİTLİ FIRSATLAR YARATMAKTADIR

Su ürünleri yetiştiriciliği, insanların sağlıklı beslenmesi sanayi sektörüne ham madde temini istihdam oluşturmaya, kırsal kalkınmaya katkı sağlaması yüksek ihracat imkânı ve doğal kaynakların daha etkin yönetimi ile biyolojik çeşitliliği muhafazası konularında önemli fırsatlar yaratmaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda ülkemizin yetiştiricilik potansiyelinin 1 milyon ton, avcılık potansiyelinin ise 1,5 milyon ton olduğu kabul edilmektedir. Deniz kültür balıkları içerisinde levrek ve çipura daha çok taze-soğutulmuş, dondurulmuş ve fileto olarak işlenirken, alabalık bu formların yanı sıra fümé olarak da işlenmektedir. İşleme ve değerlendirme tesislerinin varlığına rağmen ülkemizde üretilen toplam su ürünlerinin %74'ü taze ve soğutulmuş olarak tüketilmekte veya ihraç edilmektedir. Balık unu ve yağı tesislerine giden balıkların toplam üretimdeki payı da %14'tür. Değerlendirilmeyen su ürünlerinin oranı ise %1 seviyesinde bulunmaktadır. Dondurulmuş, konserve edilmiş, marine edilmiş ve tütülenmiş balıkların oranı son derece düşüktür. İşlenmiş ürünlerin büyük bir kısmı da ihraç edilmektedir. Son yıllarda konserve ve işleme sanayisinde büyük yatırımlar yapılmış ve ülkemiz tüketicilerine yeni seçenekler sunulmuştur. Konserve, dondurma, tuzlama, tütüleme ve marinat kategorilerindeki su ürünleri üretimi en fazla Marmara, Ege ve Karadeniz olmak üzere sahil bölgelerinde yoğunlaşmıştır.

SEKTÖR STK'LERLE İLETİŞİMİNİ GÜÇLENDİRMELİ

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de akuakültür faaliyetleri zaman zaman kamuoyunun tepkisini çekmekte, bilinçsiz ve ön yargılı yaklaşımlarla balık çiftlikleri sularımızı kirllettikleri gerekçesi ile istenmemektedir. Doğal kaynakların paylaşımındaki rekabet, bilimsel olmayan çevreci tavırlar, çıkar çatışmaları tepkiyi daha da artırmakta, medya kuruluşları da bu tepkileri sık sık gündeme taşımaktadır. Sektörün ve bu sektördeki bilimsel kuruluşların kamuoyunu yeterince aydınlatamaması, bu alandaki çabaların yeterli olmaması halinde olumsuz yaklaşımların gelecekte de sürebileceği bir gerçektir.

AQUACULTURE CREATES VARIOUS OPPORTUNITIES

Aquaculture brings about important opportunities in areas such as healthy diet for people, supplying raw materials for industry sector, creating employment, contributing to rural development, high export potential and more efficient management of natural resources, as well as the protection of biodiversity. As a result of the relevant studies, it is acknowledged that Turkey has 1 million tons of aquaculture potential and 1.5 million tons of fishing potential. As for marine aquaculture species, sea bass and sea bream are often processed as fresh-chilled, frozen and fillet while trout is also processed as smoked fish in addition to these forms. Despite the presence of processing and utilization facilities, 74% of the total aquaculture produced in Turkey are consumed or exported in fresh and chilled forms. The share of fish sent to fish meal and oil facilities is 14% in total production. Unused aquaculture corresponds to 1% of the total production. The rate of frozen, canned, marinated and smoked fish is quite low. In addition, most of the processed products is exported. In recent years, there has been great investment in canned goods and processing industry and our country started to offer its consumers new options. Aquaculture in canned, frozen, salted, smoked and marinated forms are popular in coastal regions including Marmara, Aegean and Black Sea Regions in particular.

THE SECTOR SHOULD STRENGTHEN ITS COMMUNICATION WITH NGOS

Aquaculture activities get reaction from the public from time to time in Turkey, as well as the world. Fish farms are frowned upon as they are blamed to pollute our waters, based on senseless and prejudiced approaches. Competition in sharing the natural resources, non-scientific environmental behaviors and conflicts of interest flare up the public reaction and media outlets often bring these reactions up on the agenda. It is evident that these negative reactions might continue if the sector and scientific institutions in this sector do not inform the public sufficiently and the efforts toward this goal do not prove to be sufficient.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN ÜLKEMİZDEKİ MEVCUT DURUMU VE GELİŞİMİ

ÜLKEMİZ SAHİP OLDUĞU SU KAYNAKLARI, MODERN VE İLERİ TEKNOLOJİ VARLIĞI, GİRİŞİMCİ RUHU VE HER TÜRLÜ YATIRIM OLANAKLARI İLE ŞANSILI VE POTANSİYELİ YÜKSEK BİR ÜLKEDİR. BU POTANSİYELİMİZİ ÇOK İYİ KULLANMAK ZORUNDAYIZ.

CURRENT STATUS AND DEVELOPMENT OF AQUACULTURE IN TURKEY

THANKS TO ITS WATER RESOURCES, MODERN AND ADVANCED TECHNOLOGY ASSETS, SPIRIT OF ENTREPRENEURSHIP AND VARIOUS INVESTMENT POSSIBILITIES IT OFFERS, OUR COUNTRY IS QUITE AUSPICIOUS AND HAS HIGH POTENTIAL. WE MUST USE THIS POTENTIAL TO OUR BENEFIT.

Faruk COŞKUN

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği Başkanı
Head of the Central Union of Aquaculture Producers

Birleşmiş Milletler'in 2017'de yayımladığı "Dünya Nüfus Tahminleri Raporu"na göre, dünya nüfusunun son 12 yılda 1 milyar artarak 7,6 milyara ulaştığı bildirilmiştir. Söz konusu rapora göre, dünya nüfusunun 2030 yılında 8,6 milyara ulaşması öngörülmektedir. Dünya nüfusunun her geçen gün ivme kazanarak artmasına rağmen, karasal kaynakların kullanımının sınırlı olması, protein ihtiyacının sadece karasal kaynaklardan karşılanmasının artık zor olup, bu açığı karşılayabilecek en önemli kaynakların başında su ürünlerinin olduğu gerçeğini açığa çıkarmaktadır. Fakat çevresel faktörler, iklim değişiklikleri vb. faktörler özellikle tarımsal gıda kaynaklarına erişimi zorlaştırmaktadır. Güvenilir kaynakların ortaya koyduğu 2015 yılı verilerine göre; dünya toplam su ürünleri üretimi (deniz + iç su) 170,3 milyon tondur. Bu miktarın 93,7 milyon tonu avcılık yoluyla elde edilirken, 76,6 milyon tonu yetiştiricilik yolu ile elde edilmektedir. Türkiye'deki toplam su ürünleri üretimi ise geçen yılın verilerine göre 588,7 tondur. Bu toplam üretimin 335,3 tonu avcılıktan, 253,4 tonu da yetiştiricilikten sağlanmaktadır. Ancak ülkemizdeki avcılık üretimi aşırı avlanma ve kirlilik nedeniyle artmazken, yetiştiricilik üretimi artmaktadır. Öte yandan su ürünleri yetiştiriciliği dünyada en hızlı büyüyen gıda üretim sektörü olarak ön plana çıkmaktadır.

TÜRKİYE'NİN POTANSİYELİ ÇOK DAHA BÜYÜK

Türkiye su ürünleri yetiştiricilik potansiyeli açısından çok zengindir. Sektör temsilcileri olarak bizler bu kaynaklardan en

Published in 2017 by the United Nations, the "World Population Prospects Report" stated that the world population increased by 1 billion persons in the last 12 years, reaching 7.6 billion. According to the report, the population is expected to reach 8.6 billion by 2030. Although the world population increases faster each day, the limited use of terrestrial resources emphasizes the fact that the protein need cannot be met solely by terrestrial resources. In addition, aquaculture products are one of the most important resources that can fulfil this need. However, factors such as environmental effects, climate changes etc. aggravated access especially to the agricultural food resources. According to 2015 data proposed by reliable resources, the world's total aquaculture production (sea + inland water) is 170.3 million tons. While 93.7 million tons of this total is the result of fishing, 76.6 million tons come from farming. Meanwhile, last year's data suggests that the total aquaculture production was 588.7 tons in Turkey. 335.3 tons of this total production were obtained from fishing and 253.4 tons came from farming. On the other hand, while fishing production does not increase due to overfishing and pollution, farming production increases in our country. Moreover, aquaculture farming takes the centre stage as the fastest-growing food production sector in the world.

TURKEY HAS MUCH BIGGER POTENTIAL

Turkey is very rich in terms of aquaculture farming potential. As sector representatives, we strive to make use of these

verimli şekilde faydalanmaya çalışıyoruz. Bu kapsamda; ülkemizde mevcut durumda 1,950 adedi iç sularda ve 422 adedi denizlerimizde olmak üzere toplam 479 bin 280 ton kapasiteli 2 bin 377 adet balık çiftliği bulunmaktadır. Türkiye levrek üretiminde dünya lideri, alabalık üretiminde ise Avrupa lideri konumunda bulunmaktadır. Ancak bütün bunlarla birlikte, kişi başına yıllık su ürünleri tüketimi dünyada ortalama 19 kg, Avrupa’da 24 kg iken bu rakam Türkiye’de 5,4 kg seviyelerinde yer almaktadır.

AVRUPA’NIN BALIĞI TÜRKİYE’DEN

Avrupa’da tüketilen balığın %30’u Türkiye tarafından sağlanmaktadır. Bu kapsamda su ürünleri ihracatımız da son bir yıl içerisinde %16 artarak 790,3 milyon dolara ulaşmıştır. Türkiye’nin 2023 yılı su ürünleri yetiştiricilik hedefi ise 500 bin tondur. 2016 yılı itibariyle kurulu işletmelerin toplam kapasitesinin 479,3 ton olduğu dikkate alınır, kapasite olarak 2023 yılı hedefini neredeyse yakalamış gözükmektedir ancak bu kapasitenin yatırım ve üretime dönüşme oranı %50 seviyesindedir. Su ürünleri yetiştiriciliği, bütün dünyada gelişen, desteklenen ve geleceğin sektörü olarak değerlendirilen bir sektördür. Kaydedilen ilerlemeler bunun açık bir göstergesidir. Ülkemiz sahip olduğu su kaynakları, modern ve ileri teknoloji varlığı, girişimci ruhu ve her türlü yatırım olanakları ile şanslı ve potansiyeli yüksek bir ülkedir. Bu potansiyelimizi çok iyi kullanmak zorundayız. Bu anlamda sektörü daha da ileri boyutlara taşıyacak, stratejilere, destekleme politikaları-

resources in the most productive way. Currently, there are 2,377 fish farms in our country with a total of 479,280 tons in capacity. 1,950 of these are in inland waters and 422 are in our seas. Turkey is the top producer of sea bass in the world and comes first in Europe in trout production. On the other hand, while annual average per capita aquaculture consumption is 19 kilograms in the world and 24 kilograms in Europe, this rate is around 5.4 kilograms in Turkey.

EUROPE’S FISHERIES ARE FROM TURKEY

30% of the fisheries consumed in Europe is supplied from Turkey. As a result of this, our aquaculture export increased by 16% in the last year and reached USD 790.3 million. Turkey’s aquaculture farming goal for 2023 is to reach 500,000 tons. Considering the fact that as of 2016, the total capacity of established enterprises is 479.3 tons, we seem to have almost reached the 2023 goal; however, the rate of this capacity turning into investment and production is 50%. Aquaculture farming is a sector that is supported all around the world and considered a sector of the future. Progresses made are clear indicators of this. Thanks to its water resources, modern and advanced technology assets, spirit of entrepreneurship and various investment possibilities it offers, our country is quite auspicious and has high potential. We must use this potential to our benefit. In this sense, we need strategies, support policies and practices that will take the sector one step further.

na ve uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle su ürünleri yetiştiriciliğinin desteklenmesi ve teşvik edilmesi dünya balıkçılık politikalarında yer almakta, çeşitli teşvik sistemleri ile sektör desteklenmektedir. Ülkemizde bu politikayı benimsemiş ve 2003 yılından itibaren kültür balıkçılığının geliştirilmesi için doğrudan ürün desteğine başlamıştır. Bunun sonucu olarak, 2000’li yılların başında 79 bin ton olan yetiştiricilik üretimi 2016 yılında 253 bin tonun üzerine çıkmıştır. Bu desteklerin yanı sıra su ürünleri yetiştiriciliği Avrupa Birliği Ortak Balıkçılık Politikası içerisinde önemli rol oynamaktadır. Av baskısının azaltılması ve balık arzında sürekliliğin sağlanması için kültür balıkçılığının geliştirilmesi kapsamında; kültür balıkçılığı yapan çiftliklerin kurulması, mevcut tesisler için yenileme, kuluçkahane yapımı, küçük soğuk hava deposu kurulumu ve makine-ekipman alımı olarak destek sağlanmaktadır.

SAHİL KENTLERİMİZ GELİŞİYOR

Ülkemizdeki su ürünleri yetiştiriciliğinin mevcut durumuna baktığımızda sahil kentleri; sektörün İzmir, Muğla, Antalya, Mersin, Adana ve Karadeniz’de geliştiği görülmektedir. İzmir, Muğla ve Aydın gibi deniz balıkları yetiştiriciliğinin ağırlıklı olduğu illere ek olarak, Muğla’da iç su balıkçılığının da büyük potansiyele sahip olması sektörün Ege Bölgesinde de hızla gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Bu da şunu göstermektedir ki; balıkçılığı daha ileri götürmek, modern yetiştiriciliğe ve işleme tesislerine kavuşturmak için IPARD kapsam alanının genişletilmesinde büyük yarar vardır. Balıkçılıkta maliyetin düşürülmesi konusunda yenilenebilir enerji kaynaklarında da istifade edilebilir. Örneğin son dönemde ön plana çıkan güneş enerjisi panellerinin, işletmelerin enerjisini karşılamak için karadaki kiralık alanlar da dâhil olmak üzere balık havuzlarının üzerine enerji sistemlerinin kurulması önerilebilir. Türkiye’deki su ürünleri yetiştiriciliğinin sürdürülebilir olması hem bizler hem de gelecek nesiller için önemli bir husustur. Bu yüzden, faaliyetlerimizi yürütürken çevremizi ve doğayı korumak, sektör ve paydaşlarının bir numaralı önceliği olmalıdır.

Thus, fishery policies around the world support and encourage aquaculture farming and the sector is supported through various incentive systems. Turkey has adopted this policy too and started direct product support in 2003 in order to improve culture fishing. As a result of this, farming production that was 79,000 tons in early 2000s surpassed 253,000 tons in 2016. Aside from these supports, aquaculture farming also has an important place in the European Union Common Fisheries Policy. Supports such as establishing farms for culture fishing, renewing existing facilities, building hatcheries, installing small cold storages and purchasing machinery and equipment are provided for decreasing over-fishing pressure and ensuring sustainability in fisheries supply so as to develop culture fishing.

COASTAL CITIES ARE GROWING

Considering the current status of the aquaculture farming in Turkey, it can be seen that the sector has developed in İzmir, Muğla, Antalya, Mersin, Adana provinces and the Black Sea Region. In addition to provinces such as İzmir, Muğla and Aydın where sea fishery farming is nominal, inland water fishery having a big potential in Muğla also contributed to the rapid development of the sector in the Aegean Region. This suggests that expanding IPARD’s scope would be helpful in further improving fishery and obtaining modern farming and processing facilities. Renewable energy resources may also be utilized in order to reduce costs in fishery. For instance, solar panels that have been popular recently and energy systems can be recommended to be installed over aquafarms, including the rented areas on land, in order to meet the energy need of the enterprises. It is of crucial importance for Turkey to have sustainable aquaculture farming for both our generation and future generations. Thus, protecting our environment and the nature throughout our activities must be the top priority for both the sector and its stakeholders.

BALIKÇILIKTA KAÇAK AVCILIK SORUNU

KAÇAK AVCILIĞI ÖNLEME KONUSUNDA TOPLUMUN BÜTÜN PAYDAŞLARI BİRLİKTE VE BİLİNÇLİ HAREKET ETMELİDİR. YASALARLA DESTEKLENMESİ GEREKEN BU HAREKET, UYGULAMALARDAKİ TITİZLİK VE UMUMİ HASSASİYETLE BAŞARIYA ULAŞACAKTIR.

POACHING IN FISHERY

EVERY STAKEHOLDER OF THE SOCIETY SHOULD COOPERATE AND ACT RESPONSIBLY IN THE PREVENTION OF POACHING. THIS ACTION, WHICH SHOULD BE SUPPORTED WITH RELATED LAWS, WILL SUCCEED THROUGH METICULOUSNESS AND PUBLIC SENSITIVITY IN THE PRACTICES.

Prof. Dr. Kadir SEYHAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi,
Deniz Bilimleri Fakültesi Denizcilik İşletmeleri Yönetimi Bölüm Başkanı
Karadeniz Technical University,
Faculty of Marine Sciences, Chair of Department of Maritime Management

Günümüz dünyasında artan gıda ihtiyacını karşılamak, gelişen teknolojileri kullanarak doğal kaynakları insan hizmetine sunmak, bilinçli ve bilinçsiz olarak canlı kaynakların aşırı avlanmasına neden olmaktadır. Bunun yanında ekonomik değeri olmayıp biyolojik etkileşimden dolayı aynı avlaktardaki canlı kaynakların da avlanması özellikle son yıllarda dünya kamuoyunun sıkça dikkatini çekmeye başlamıştır. Bu keyfiyet ve kontrol dışı avcılık da stoklar üzerine baskı oluşturmaktadır. Bu nedenle balıkçılıkta canlı kaynakların sürdürülebilirliğinin sağlanması için avlanma stratejileri geliştirilmektedir. Avlanma stratejisi; stok miktarına bağlı olarak yıldan yıla; av miktarı, balıkçılık endüstrisinin sosyal ve ekonomik şartları, avlanacak balık stokunun diğer stoklarla ilişkisi ve o stok hakkındaki mevcut bilgilerin yetersizliğini de göz önüne alarak yapılan avlanma şeklidir. Ancak ne kadar doğru bir avlanma stratejisi geliştirilirse geliştirilsin sonuç nihayetinde alınan kararların başarılı bir şekilde uygulanmasına bağlıdır. Kaçak avcılık konusuna girmeden önce diğer disiplinler gibi balıkçılık ekolojisinde de her söylenen ya da yazılanın taşıdığı anlamın yerinde ve etkili olabilmesi için sözü edilen ifadenin herkes tarafından aynı anlamda ve doğru bir şekilde tanımlanması gerekir. Bu nedenle çoğu zaman tartışma konusu olan ve balıkçılık ekolojisinde önem arz eden bu konudaki önemli terimlerin tarifini yapmamız gerekmektedir. Herhangi bir av aracı ile avlanan legal, illegal ölçülerde; hedef ya da hedef dışı tüm deniz ya da tatlı su canlıları av olarak tanımlanır. Balıkçılar ya gıda olarak ya da diğer ekonomik nedenlerden dolayı (balık unu yağı sanayi) balık avlarlar. Bu nedenle küçük ölçekli balıkçılıkta kıyıda balıkçı denizden yenilebilir her canlıyı

Meeting the food need of today's world and putting natural resources into service of people by using developing technologies, intentionally and unintentionally cause live resources to be subject to over-fishing. Moreover, fishing live resources without economical value in the same fishing places due to biological interaction has started to frequently grab public attention worldwide, especially in the last few years. This circumstance and uncontrolled fishing have also put pressure on the stocks. Thus, fishing strategies should be developed to ensure sustainability of the live resources in fishery. Fishing strategies are fishing methods utilized year by year based on the amount of stock; considering the amount of fish, social and economic conditions of the fishing industry, the relation between the stock for fish to be caught and other stocks and current information regarding that stock. However, even though developing a sound fishing strategy is important, the consequence ultimately depends on the successful application of the final decisions. Before diving into the poaching matter; in order for everything said or written to convey their meaning appropriately and effectively, just as in other disciplines, in fishery ecology too everything mentioned should be interpreted in the same sense and correctly by everyone. Thus, we first need to describe important terms in this field that are generally discussed and have great place in fishery ecology. All marine or freshwater creatures caught via any fishing gear in legal or illegal scales whether they are targeted or non-targeted are called fish. Fishermen catch fish for food or other economical purposes (fish meal/oil industry). Thus, while in small-scale fisheries

avlamaya eğilim gösterirken endüstriyel balıkçılıkta para eden balığın avlanması birincil amaç olacaktır. Bu nedenle de balıkçı tarafından para eden balığı avlamak için özel dizayn edilmiş araç kullanılarak, uygun avlamlarda ihtiyaç duyulan av çabasının harcanması ile avcılık gerçekleştirilecektir. Bu şekilde sağlanan av hedef türlerin avıdır. Ancak kullanılan av aracı örneğin trol her zaman arzu edilen ya da hedef tür olarak belirlenen av ile dolu bir şekilde güverteye çekilmez. Zira değişik biyo-ekolojik nedenlerden ötürü hedef türlerle başka balık türleri ile birlikte o anda av sahasında sürü oluşturmuş ya da hedef türle birlikte sürüde dağınık vaziyette olabilirler. Bu nedenle de aynı av aracı ile birlikte avlanırlar. Bu şekilde istenmeyen ancak mecburiyetten dolayı avlanan balıklar hedef dışı avdır. Hedef dışı avı balıklar oluşturduğu gibi, kullanılan av aracının çeşidine göre ekonomik ya da ekonomik olmayan deniz kabukluları, yasal olan ya da olmayan deniz memelileri hatta kuşlar gibi değişik canlılar da avın bir parçası olabilmektedir. Çoğu zaman hedef türlerin avlanılmasında isteyerek ya da istemeyerek müsaade edilmeyen boydaki balıkların da avlanıldığını biliyoruz. Balıkçılar, bazen uygulanan kotayı istemeyerek de olsa aşabilmektedirler. Sebebi ne olursa olsun karaya çıkarılmasında sakınca olan deniz canlıları av güverteye alındıktan sonra seçilerek geri dökülmesi gerekir. Bunlar geri dökülen av kategorisinde mütalaa edilirler. Burada sorulması gereken önemli soru şudur: Göz göre göre öleceklerini bildiğimiz halde sebebi ne olursa olsun avlanan protein kaynağı balıkları geri niye döküyoruz? Ya da dökmek zorunda mıyız? Bu küçük ölçekli kıyı balıkçılığında, gününbirlik avcılık yapıp sadece kendi ihtiyacı için avlanan balıkçılar için geçerli değildir. Ancak bir gerçek vardır ki dünyada balıkçılık sektörü finans baskısı ile şekillenmektedir. Bu durumda özellikle 25-30 metreden den büyük tekneler verimli alanlara giderek ekonomik avcılık gerçekleştirmek durumundadır. Bununla birlikte bilinen diğer bir gerçek de her

fisherman at the coast tend to catch every edible living in the sea, the principle objective for industrial fishery is catching the most profitable fish. This means that the fishing will occur through using the vessel specially designed to catch the profitable fish by the fisherman and putting the necessary fishing effort in suitable fishing places. This type of catch is fishing target species. However, the utilized fishing gear, for instance the trawl, may not always be brought on deck full of intended or target species catch. Because, target species and other fish species may together make up a run at that moment in fishing field or other fishes may be dispersed in the target species for different bioecological reasons. As a result, they are caught with the same fishing gear. These unwanted fishes that are caught without control are called non-target fish. Non-target fish may consist of fishes, as well as, depending on the type of fishing gear, different creatures such as economic or non-economic marine crustaceans, legal or illegal marine mammals and even birds may be involved in the catch. It is known that while fishing for target species, fishes of non-permitted size are also caught, whether intentionally or not. Fishermen may sometimes accidentally exceed the enforced quota. No matter the reason is, aquatic creatures that are inconvenient to be included in landing should be selected and discarded back into the water after being brought on deck. These are considered as discard fish. The important question here is: Why are we discarding fishes that are rich in protein, that have been caught no matter the reason, plainly knowing that they were going to be dead? Or do we have to discard them? This does not apply to small-scale coastal fishery, for fishermen that harvest only for their own needs in one-day fishing trips. However, there is the fact that the fishing sector in the world is shaped by the pressure of finance. In this context, especially vessels larger than 25-30 meters are obliged to go into productive fields to engage in economic fishing. Moreover, another issue is that each vessel has limited fish storage. If these vessels fill their storage with worthless or economically less valuable fish, despite the expenses made in catching and after being obliged to discard their catch due to reasons mentioned above, it cannot be said that this time period has been economically used wisely. The market not quoting a price on unwanted fish or legal barriers that prevent them to land the catch may be what pushes the fishermen to act this way. However, it is possible to utilize unwanted and discarded fish in the industry in a more economical way and this issue has been discussed frequently. Is it possible to develop such a strategy that will make every stakeholder optimally happy about and for this strategy to always succeed? Of course not. Here uncontrolled fishing, discard and poaching come into the picture and they are important in establishing the sustainability for the management of the live resources.

HOW TO PRACTICALLY PREVENT UNCONTROLLED FISHING, DISCARD AND POACHING?

The only way without prerequisite for desirable success in the management of marine and freshwater live resources is to work sincerely hand in hand with the fishermen. Because, the importance of emphasizing good will and tolerance, sensitivity and sustainability should be understood for the implementation of the decisions. In order to achieve all of the above, the fishing gear and equipment should be more selective, juvenile fields should be off-limits for fishing and efficient fishing schedule should be prepared and

teknenin sınırlı balık depolama yeri bulunmaktadır. Eğer bu tekneler bunca masrafa karşın avladıkları ve yukarıda bahis konusu olan sebeplerden dolayı geri dökmek zorunda kaldıkları avdan sonra, değersiz ya da ekonomik değeri az olan av ile depolarını doldurursa bu sürenin ekonomik olarak değerlendirildiğini söylemenin imkânı yoktur. Balıkçıyı bu şekilde davranmaya zorlayan ya pazarın istenmeyen türlere fiyat vermemesi ya da yasal olarak karaya çıkarma izninin olmaması ile mümkün olabilir. Ancak buna karşın denize geri dökülen istenmeyen balıkların endüstride daha ekonomik olarak değerlendirme imkânı da mevcuttur ve yoğunlukla tartışılmaktadır. Peki yukarıda tanımlanan ve her paydaşın optimum düzeyde mutlu olacağı bir stratejinin geliştirilmesi ve başarıya ulaşması her zaman mümkün müdür? Tabii ki hayır. Burada kontrol dışı av, ıskarta ve kaçak avcılık karşımıza çıkmaktadır ki bunlar da canlı kaynaklar yönetiminde sürdürülebilirliğin sağlanmasında çok önemlidir.

KONTROL DIŞI AV, İSKARTA VE KAÇAK AVCILIĞIN PRATİKTE ÖNÜNE NASIL GEÇİLİR?

Deniz ve tatlı su canlı kaynakların yönetiminde arzu edilen düzeyde başarı sağlamanın tek ve önkoşulsuz yolu balıkçılarla el-ele, gönül-gönüle çalışmaktan geçmektedir. Çünkü alınan kararların uygulanmasında iyi niyet ve hoşgörünün ön plana çıkması, duyarlı olunması ve sürdürülebilirliğin önemi kavranmış olmalıdır. Tüm bunların yapılabilmesi için av araç ve gereçlerinin daha fazla seçici olması, juvenil alanlarının avlanmaya kapalı olması ve etkili bir avlanma zamanının hazırlanması ve takip edilmesi gerekir. Örneğin hamsi sararken çaça ve istavrit de avlanılıyorsa her tür için kota uygulamasının zorunluluğu kavranmış olmalıdır. Küçük ölçekli balıkçı teknelerinin de bu anlamda ulusal balıkçılık yönetimi kapsamında kendilerine özgü kota haklarının olması gerekmektedir. Hatta balıkçı reislerinin kota transferine göre bir strateji geliştirmesi de gerekir. Zira kota transfer etmişse ıskartaların buna göre tespit edilmesi ve yönetilmesi zorunlu olmaktadır.

CANLI KAYNAKLAR YÖNETİMİNDE KAMUOYUNUN ROLÜ ÖNEMSENMELİDİR

Kamuyunun canlı kaynaklar yönetiminde özellikle balıkçılık ve doğal kaynakların amenajmanında önemli etkisi vardır. Bunlar;

1. Kamuyunun kendi kendini bilinçlendirmesi, haberdar etmesi (kulaktan kulağa mesaj, fis-kos),
2. Olası sorunların çözülmesinde ve alınan kararların uygulanmasında uyum ve heves.

Ancak kamuoyu denince akla ney geldiği çok önemlidir. Zira çevre bilincinin ve doğal kaynakların sürdürülebilirliği konusu tekâmül etmiş toplumlarda sermayenin uluslararası kurallara göre şekillendiği, uluslararası ticaretin aktif rol oynadığı hisse sahipleri mi? Yoksa çevre duyarlılığı olan kimine göre masum duyarlı vatandaş mı? Ya da balıkçının kendisi mi? Aslında canlı kaynaklar yönetiminde kamuoyu dendiğinde kastedilen hiçbir kesim dışında bırakmadan herkestir. Devletin resmi organlarından, sivil toplum örgütlerine ve bireylerin tamamı canlı kaynaklar yönetiminde kamuoyunun ta kendisidir. Günümüzde kamuoyu kendinin olduğuna inandığı doğal kaynakların yönetilmesinde ”insan hakları” duyarlılığında taraf olmalıdır ve bu

monitored. For instance, if sprat and sardines are also caught while reeling anchovy, quota implementations for each species should be understood by fishermen. In this sense, small-scale fishing vessels should have quota rights unique to them under the national fishery management. Fisherman captains should also develop a strategy based on the quota transfer. Because, if the quota is transferred, determination and managing the discard needs become obligatory.

THE ROLE OF PUBLIC IN MANAGEMENT OF LIVE RESOURCES IS IMPORTANT

Public opinion has an important impact on management of live resources, especially on fishery and arrangement of natural resources. These are;

1. The public being aware of the situation and informing itself (word of mouth, chatter),
2. The harmony and enthusiasm in resolving potential problems and implementation of the decisions made.

However, it is important to define what comes to mind when the public is mentioned. Is it the shareholders in a society that are developed in terms of the sustainability of environmental consciousness and natural resources, where the capital is shaped by the international rules and the international commerce plays an active role? Is it the environmentally conscious, and to some, the sensitive and innocent citizen? Or is it the fishermen themselves? Actually, when the public opinion is mentioned in terms of live resource management, it means everyone without leaving any party outside. From governmental bodies to non-governmental organizations, all individuals are what the public opinion is in management of live resources. Today, the public should take the side of “human rights” sensitivity in the management of natural resources believed to be of the public; this is a fundamental right of the public. Taking this side is possible through playing an active role in decision-making mechanisms, engaging in dialogues with different units and reaching

kamuoyunun en doğal hakkıdır. Bu tarafsızlık karar verme mekanizmalarında aktif rol almakla, değişik birimlerle diyaloga girmekle, duyarlılığın kulaktan kulağa kamuoyunun her bileşenine ulaştırmakla mümkün olacaktır. Çoğu zaman kamuoyu ile otorite ya da farklı sektörler, bireyler arasında veya birey-otorite arasında herhangi bir sorun yaşandığında sorun çözücü yine kamuoyu olabilmektedir. Bunun yanında kamuoyu siyasi iradeyi etkileyip kaliteli karar almada sağduyu rolü de oynamaktadır. Bu nedenle kamuoyu her konuda olduğu gibi balıkçılıkta da göz ardı edilmemesi gereken bir bileşendir, sağduyunun kendisidir.

KARARLILIK VE CEZAI MÜEYYİDELERİN CAYDIRICI OLMASI GEREKMEKTEDİR

Paydaşların da aktif rol aldığı yönetim stratejilerinin belirlenmesi ile ortaya çıkan örneğin sirkülerde yayımlanan kararların başarısının sadece kamuoyu ile mümkün olacağını düşünmek hayalciliktir. Bazen en az zararla atlatılması düşünülen avlanma stratejisi ile azalan kaynakların sürdürülebilirliği ve balıkçının sosyo ekonomisini ve yaşam koşullarını da dikkate alarak geliştirilmesi gereken stratejilerle bile başarılı sonuçlar alınamamaktadır. Zira bu kararın başarıya ulaşması için yukarıda bahsi geçen balıkçının devlet tarafından yeterince desteklenmesi gerekmektedir. Örneğin, Türkiye’de salyangoz avcılığı ile geçimlerini idame ettiren balıkçıların avlak sahalarının tespitinde ve avlanma stratejilerinin geliştirilmesinde alınan kararlar balıkçıyı memnun etmeyebilir. Bu durumda devlet balıkçının mağduriyetini giderecek kararları geciktirmeden almalıdır. Bütün bunlardan sonra balıkçılar, hala yasağa uymaması ile sonuçlanan bir aktivite içerisinde olursa, kamuoyu ve kolluk

out to every component of the public by spreading the awareness. Most of the time, when there is a problem between the public and the authority, between different sectors and individuals or between individuals and authorities, the solution may be the public itself. The public can also affect the political powers and plays the common-sense card in taking quality decisions. Thus, just as in every subject, the public is a component in fishery that cannot be overlooked; it is the common sense itself.

RESOLUTIONS AND PENAL SANCTIONS SHOULD BE DETERRENT

It is unrealistic to think that the success of management strategies in which the stakeholders play an active role, for instance success of the resolutions in circulars, is possible solely through the public. Sometimes not even the strategies, which were thought would make the least damage that should be developed by taking into consideration the sustainability of the reduced resources due to fishing strategy and socio-economics and living conditions of the fishermen result in success. In order for this resolution to result in success, as mentioned above, fishermen should be supported enough by the government. For instance, resolutions taken to determine fishing places and develop fishing strategies for fishermen that maintain their lives through snail harvest in Turkey might not satisfy the fisherman. In this case, the government should immediately take necessary decisions to compensate for the damage. However, if the fishermen still do not comply with the laws and get involved in an illegal activity, the penalty of this action implemented by the public and the law enforcement should be deterrent. The law enforcement or persons, especially employed in inland waters where fish stocking

kuvvetleri ile elde edilen bu sonucun cezası da caydırıcı olmalıdır. Kolluk kuvvetlerin ya da özellikle son yıllarda iç sularda balıklandırma yapılan bölgelerde görevlendirilen kişilerin devlet tarafından daha fazla desteklenir olması gerekmektedir. Zira kırsal alanlardaki ilişkiler çoğu zaman birçok faktörün etkisi ile şekillenmekte ve dolayısı ile alınan görünürde güzel bir kararın sonucu beklenmeyen ölçüde etkisiz olabilmektedir.

BALIKÇI KAÇAK AVCILIKLA AVLADIĞI SU ÜRÜNÜNÜ SATAMAMALIDIR

Oluşturulan avlanma stratejisi mükemmel, kamuoyu sağduyulu, balıkçı duyarlı, yasalar caydırıcı ve paydaşlar yeterince bilinçli olsa dahi çoğu zaman profesyonel ya da amatör amaçlı yapılan avcılık neticesinde, yasak olan su ürünlerinin avcılığı gerçekleştirilmekte- dir. Bu kişi ya da kişiler avladıkları ürünü çoğu zaman paraya dönüş- türmek için bir pazar bulmalıdır. Bu pazar ülkemizde çoğu kez restoranlardır. Söz konusu durumda işletme sahipleri bu ürünleri satın almamalıdır. Bunun için yapılan yasal düzenlemelerde cezalar caydırıcı olmalı, kamuoyu bilinçli olmalı ve fis-kos (otokontrol) tak- tiği yaygınlaşmalıdır.

SONUÇ

Özellikle az gelişmiş ülkelerde artan nüfusun protein ihtiyacını karşılamak için deniz ve tatlı su ürünleri ucuz kaynaklardır. Geliştirilen sürdürülebilir balıkçılık yönetimi her iki sahada farklı olsa da amaç aynıdır. Avlanma stratejileri çok mükemmel olsa dahi başarı, balıkçı davranışlarını yakından takip etmek ve doğru kararların arkasında durmak ve uygulamakla mümkündür. Balıkçılar geçimlerini sağladıkları su ürünlerinin avcılığı ve ekosis- teme etkileri konusunda her türlü bilgiye sade bir şekilde sahiptir- ler. Bunun yanında unutulmamalıdır ki özellikle deniz ve iç sulardaki yasak avcılıkla ortaya çıkan olumsuzlukların daha fazlası çevre yönetimindeki takipsizlik neticesinde ortaya çıkmaktadır. Balıkçıların kaçak avcılıkla ekosistemi etkilediklerinden çok daha fazlası bu yolla meydana gelebilmektedir. Onun için yasalardaki başarı, uygulamalardaki titizlik ve umumi hassasiyetle mümkün olacaktır. Ayrıca özellikle paylaşılan kaynaklardaki kaçak avcılık ülkeler arasında sorun yaratmakta ve çözümü güç olan durumların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Bu durum balıkçılar için de ciddi ekonomik ve sosyal sorunların doğmasına sebebiyet vermek- tedir. Bu nedenle doğru yönetim stratejilerin alınması kadar, kural- lara uyulmasında hassas davranılması ve bu durumun sürdürülebilirliği de en çok balıkçıları ilgilendirmektedir.

KAYNAKÇA

1. FAO, A Fishery Manager’s Guidebook Management Measures and Their Applications.
2. <http://www.refisheries2001.org/>
3. Pella J.J. and Tomlinson P.K.,1969, A Generalised Stok Production Model, Bull. Inter-Amer. Trop. Tuna Comm. 13: 421-496.
4. R.J.Wootton, 1990, Ecology of Teleost Fishes, Chapman and Hall, pp., 404.
5. Seyhan K. Balıkçılık Yönetimi Ders Notları, yayımlanmamış, KTÜ Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi.
6. T. Pitcher and P.J.B. Hart, 1982, Fisheries Ecology,Croom Helm, pp., 414.

has been conducted in recent years should be supported by the government. Because, relations in rural areas are mostly shaped by many factors and thus, a seemingly fine resolution taken may be unforeseeably ineffective in the end.

FISHERMEN MUST NOT BE ABLE TO SELL THE POACHING HARVEST

Even when the fishing strategy is perfect, the public has common sense, the fishermen is sensitive, the laws are deterrent and stakeholders are aware enough, prohibited aquaculture poaching may occur frequently as a result of professional or amateur fishing. Often times this person or persons must find a market to sell the harvest they caught. Most of the time, this market is restaurants in Turkey. In such case, business owners must not purchase these products. The penalties in legal regulations in this topic must be deterrent, the public should be aware and the whispering (auto-control) technique should be popularized.

CONCLUSION

Marine and freshwater products are cheap to provide for the protein need of the ever-increasing population especially in underdeveloped countries. Although the developed sustainable fishery method is different for both fields, the objective is the same. Although the fishing strategies are on point, success is achieved through closely monitoring the fishermen’s behaviour and supporting correct resolutions and implementing them. Fishermen’s knowledge on aquaculture fishing on which they sustain their lives and its effects on the ecosystem are superficial. Aside from that, the problems resulting especially from poaching in seas and inland water and more are due to lack of action in environmental management. This may affect the ecosystem more than the fishermen do through poaching. Therefore, the success of the laws will occur in consequence of meticulous implementations and public sensitivity.

Additionally, poaching records that are shared create issues between countries and cause problems that are hard. This situation also brings up serious economic and social issues for fishermen. In that case, sensitivity in compliance to the rules and sustainability of this are as much important as implementing the correct management strategies for the fishermen.

REFERENCES

1. FAO, A Fishery Manager’s Guidebook Management Measures and Their Applications.
2. <http://www.refisheries2001.org/>
3. Pella J.J. and Tomlinson P.K.,1969, A Generalised Stok Production Model, Bull. Inter-Amer. Trop. Tuna Comm. 13: 421-496.
4. R.J.Wootton, 1990, Ecology of Teleost Fishes, Chapman and Hall, pp., 404.
5. Seyhan K. Balıkçılık Yönetimi Ders Notları, unpublished, KTÜ Sürmene Faculty of Marine Sciences.
6. T. Pitcher and P.J.B. Hart, 1982, Fisheries Ecology,Croom Helm, pp., 414.

TÜRKİYE'DE SU ÜRÜNLERİNİN ÇEŞİTLİLİĞİ VE TEHLİKE ALTINDA OLAN TÜRLER

SON YILLARDA, DOĞAL YAŞAM ORTAMLARINDA YAŞANAN SORUNLAR NEDENİ İLE NESLİ TÜKENME TEHLİKESİ ALTINDA OLAN BALIKLARIN ÜRETİLEREK DOĞAL ORTAMLARINA SALINMASI VE GÖÇLERİNİN İZLENMESİ İLE İLGİLİ YAKLAŞIMLAR DÜNYADA VE ÜLKEMİZDE İLGİ ÇEKMEYE BAŞLAMIŞTIR.

AQUATIC DIVERSITY IN TURKEY AND ENDANGERED SPECIES

APPROACHES ON PRODUCING FISH SPECIES THAT ARE ENDANGERED DUE TO PROBLEMS ENCOUNTERED IN NATURAL HABITATS, RELEASING THEM INTO THEIR NATURAL HABITATS AND OBSERVING THEIR MIGRATION HAVE STARTED TO CATCH ATTENTION IN TURKEY AS WELL AS AROUND THE WORLD IN RECENT YEARS.

Prof. Dr. (Prof. Dr.) Devrim MEMİŞ – Yrd. Doç. Dr. (Asst. Prof. Dr.) Özcan GAYGUSUZ
İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi Yetiştiricilik Anabilim Dalı Başkanı
İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi İç Sular Biyolojisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Istanbul University Faculty of Aquatic Sciences Head of Aquaculture Farming Department
Istanbul University Faculty of Aquatic Sciences Department of Freshwater Biology Faculty Member

Ülkemiz biyoçeşitlilik açısından zengin topraklara ve sulara sahip ender ülkelerden biridir. Anadolu ve Trakya'da gerek dere ve nehirlerde gerekse doğal göl ve göletler ile denizlerimizde yaşayan su ürünlerimiz çeşitli ve çok ciddi nedenlerden dolayı maalesef yok olmakta ya da yok olma tehlikesi altında yer almaktadır. Ülkemiz, türlerin korunması ve sürdürülebilir yönetimi adına, çeşitli zamanlarda dünya ülkeleri ile birlikte ortak davranıp uluslararası sözleşmelere imza atmış, canlı genetik kaynaklarımızın korunması, yasa dışı satışı, bir yerden başka bir yere izinsiz taşınmasının önlenmesi için yasal yaptırımlar planlanarak yürürlüğe konmuştur. Karadeniz, Akdeniz, Ege Denizi ve Marmara Denizi ile çevrili olan ülkemizde birçok tür üremek ya da beslenmek amacı ile deniz ve akarsular arasında geçiş yaparak her iki ortamı da belli bir süre kullanmaktadır. Özellikle 1950'li yıllardan itibaren ortaya çıkan enerji ihtiyacının temini amacı ile büyük akarsular üzerine yapılan barajlar üreme ya da beslenme göçü yapan balıklar üzerinde geri dönülmez tahribatlar yaratmıştır. Başta mersin balıkları, yılan balığı ve kırmızı benekli doğal alabalık türleri olmak üzere birçok türün üreme ve gelişmesi baskılanmış, bazı türler tamamen ortadan kalkmıştır. Özellikle iç sularda üreme göçü yapan balıkların bu tip faaliyetlerden olumsuz etkilendiği ve yumurtlama yerlerinin tahribi nedeniyle bu canlıların neslinin tehlike altına girdiği görülmektedir. Yapılan çalışmalarda iç sularımızda toplam 368 balık türü tespit edilmiş, bunlardan 153 tanesi endemik tür olarak kaydedilmiş, 3 türün (Alburnus akili Battalgil, 1942; Crossocheilus caudomaculatus Battalgil, 1942; Pseudophoxinus handlirschi Pietschmann, 1933) tamamen yok olduğu rapor edilmiştir (Çiçek vd, 2015). Göç eden balıkların en önemli sorunlarından birisi yol güzergâhlarında yapılaşma, akarsular üzerine inşa edilen çeşitli teknik yapılardır. Bu teknik yapılarda balık geçitlerinin olmaması, var olanlarda ise yapım hatalarından kaynaklanan tahribatlar bulunmaktadır. Üniversiteler ve ilgili birimleri ülkemizin ihtiyaç duyduğu konularda araştırmalar yapmakta fakat ulaştıkları bilimsel verilerle maalesef su ürünleri çeşitliliğimizin korunmasında çeşitli nedenlerle çok da etkili olamamaktadırlar. Üniversiteler, Kamuda ilgili Bakanlık ve Kurumlar, özel sektör daha çok bilgi alışverişinde bulunmalı ve ortak hareket etmeli, ülkemize ait su kaynaklarımızın bilimsel bilgiler ışığında yönetilmesi ve içinde yaşayan canlıları koruyacak düzenlemelerin belirlenmesi için birlikte çalışmaları gerekmektedir. Balıkların ya da nehirleri kullanan tüm su canlılarının nehrin mansabına ya da membasına doğru yaptıkları göçlerinde mevcut ya da yeni planlanan HES'lerde türbinlerin ve balık geçitlerinin gelişen teknolojiye uygun olarak değiştirilmesi ve kullanılması teşvik edilmelidir. Türkiye'deki mevcut 25 akarsu havzası için çevresel akış, ıslak çevre, balıkların memba ve mansap göç dönemleri vb. konular havza bazında çalışılmalı, her havzada farklı modeller/sistemler geliştirilmelidir. İlgili bakanlıklar ve yürütmenin ilgili organları bir uzman heyeti oluşturmalı, izin ve değerlendirmeler bu heyet tarafından yapılmalıdır. Gıda, Tarım ve

Turkey is one of the exceptional countries that house rich soils and waters in terms of biodiversity. Unfortunately, Turkey's aquaculture living in creeks, rivers, natural lakes and ponds as well as seas in Anatolia and Thrace regions are going extinct or face the danger of extinction due to various and very serious reasons. Turkey has become party to international agreements by cooperating with countries around the world at various times for the protection and sustainable management of species. Moreover, legal sanctions were planned and entered into force in order to protect live genetic resources and prevent illegal sale and unauthorized transportation thereof. Many species visit our country, which is surrounded by Black Sea, Mediterranean Sea, Aegean Sea and Marmara Sea to either breed or feed, utilizing both seas and streams, crossing between them and staying in each body of water for certain amounts of times. The dams that were built on large streams for providing the energy need arising especially since the 1950s caused irreversible destruction regarding fish that migrate for breeding or feeding. Breeding and development of many species, especially sturgeons, eels and natural red-spotted trouts were suppressed and some species became completely extinct. It can be seen that fish that migrate for breeding to inland waters are especially negatively affected from these types of activities and they face extinction due to destruction of their egg-laying habitats. Studies detected a total of 368 fish species in Turkey's inland waters; 153 of these species were recorded to be endemic and 3 species (Alburnus akili Battalgil, 1942; Crossocheilus caudomaculatus Battalgil, 1942; Pseudophoxinus handlirschi Pietschmann, 1933) were reported to be completely extinct (Çiçek et al, 2015). One of the most important problems that migrating fish encounter is settlement along the route and various technical buildings constructed on streams. These technical buildings lack fish passages or existing passages are damaged due to construction errors. Universities and related departments conduct research on necessary subjects in this matter but unfortunately, the scientific data they obtain are not quite efficient in protecting aquaculture diversity in Turkey due to various reasons. Universities, Ministries, Public Institutions and the private sector should exchange information more efficiently, cooperate and join their forces to manage the water resources in Turkey in the light of scientific data and to determine regulations that will protect the living in these resources. It should be encouraged to use and technologically renew the turbines in currently existing or planned Hydroelectric Power Plants so as to be suitable for the migration routed of fishes or all other aquaculture creatures that use rivers, downstream or upstream the river. Subjects such as environmental flow, wet perimeter, upstream and downstream migration periods for the fish etc. regarding the existing 25 stream basins in Turkey should be studied and different models/systems should be developed for each basin. Related ministries and concerned executive bodies should gather an expert committee which will handle the permits and regulations. In the

TR
“SU ÜRÜNLERİ STOKLARININ KORUNMASINA, EKOSİSTEM İÇERİSİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR VE YAŞAYABİLİR OLMASINA KURALLAR ÇERÇEVESİNDE ÖZEN GÖSTERMELİYİZ.”
EN
“WE SHOULD PAY ATTENTION TO PRESERVE THE AQUACULTURAL RESOURCES AND THEIR SUSTAINABILITY AND VIABILITY IN THE ECOSYSTEM WITHIN THE SCOPE OF THE REGULATIONS.”

Hayvancılık Bakanlığı'nın Taslak Su Ürünleri Kanununda balık geçidi ve biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik maddeler uygulama şekli ile birlikte ele alınmalıdır. Akarsuların yataklarına müdahale ederek rekreasyon alanları planlanırken nesli tehlike altındaki türler öncelikle dikkate alınmalıdır. Alabalık, yılan balığı, mersin balığı gibi nesli tükenmekte olan türlerin nehirlere giremediği yerlerde su kaynağının yakınında bir kuluçkahane kurulması, buralarda balıklardan yavru alınması ve daha sonra kontrollü bir şekilde doğal ortama bırakılmasının sağlanması bu türlerin neslinin devam etmesi için çözüm olabilir. Son yıllarda, doğal yaşam ortamlarında yaşanan sorunlar nedeni ile nesli tükenme tehlikesi altında olan balıkların üretilerek doğal ortamlarına salınması ve göçlerinin izlenmesi ile ilgili yaklaşımlar dünyada ve ülkemizde ilgi çekmeye başlamıştır. Balıklandırma çalışmalarında, uluslararası sözleşmelere uyulmasına, biyoçeşitliliği tehdit edecek genetik çeşitliliği daraltacak uygulamalardan kaçınılmasına, doğadan toplanan anaçların ve bunlardan üretilen yavruların başka havzaların balıklarına karışmamasına dikkat edilmelidir. İç sularımızda yaşayan canlıların öncelikle IUCN kırmızı kitaba göre durumları belirlenmeli, kritik (CR) ve tehlikede (EN) kategorilerindeki türlerimiz için balık geçitlerinin durumu düzenlenmeli, anadrom ve katadrom türlerin durumu öncelikle değerlendirilmeli ve barajlar buna göre planlanmalıdır. Sadece iç sularda yaşayan türler değil denizlerimizde yaşayan başta ekonomik türler olan kalkan, dil balığı gibi birçok dip balığı ya da orkinos, kılıç gibi pelajik türler ile istiridyeye, kum midyesi, ıstakoz, karides gibi kabuklu ve eklem bacaklı canlılarımız için de aynı tehlikeler söz konusudur. Bu nedenle, deniz ve lagünlerde meydana gelen kirlenme ve usulsüz ve aşırı avcılık yöntemleri yeniden dikkate alınmalıdır. Ayrıca yoğun şehir ve çevre baskısı en küçük su canlısından yunus gibi en büyük memeliye kadar düşünülüp tüm bu yaşam zinciri günümüz koşullarına göre yeni önlemlerle korunmalıdır. Ülkemizde 1970'li yılların sonuna kadar ekonomik öneme sahip olan mersin balıklarını ele alacak olursak bu familya dünya üzerinde 26 tür ve birçok hibrit türe sahiptir. Bu balıklar 200 milyon yıldır dünya sularını gerek deniz gerekse tatlı sularda kullanarak yaşamlarını devam ettirmeye çalışmaktadırlar. Bu balıklar anadrom olup yumurtlamalarını nehirlerin iç kesimlerinde beslenme ve gelişmelerini denizlerde sürdürmektedirler. Bizim sularımızda Karadeniz'de yaşayan mersin balıkları maalesef geçmişte 6 türden günümüzde 3 türe azalarak, yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Halen sularımızda bulunan türler Huso huso (Mersin morinası), Acipenser gueldenstaedtii (Rus mersini,

Markalanmış bir Mersin Balığı - Acipenser gueldenstaedtii
A branded sturgeon - Acipenser gueldenstaedtii

Yılan balığı - Anguilla anguilla (orijin Akdeniz Bölgesi)
Eels - Anguilla anguilla (originated in Mediterranean Region)

Draft Law on Aquaculture by the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, articles regarding the protection of fish passage and biodiversity should be handled together with the manner of application. While planning recreational areas by intervening in the stream basins, endangered species should be the top priority. Building hatcheries near the water resources where endangered species such as trouts, eels and sturgeons cannot get into the rivers, collecting seed fish from these locations and then releasing them to their natural habitats in a controlled manner may be a solution for these endangered species to survive. Approaches regarding captive-breeding fish species that are endangered due to problems encountered in natural habitats, releasing them into their natural habitats and observing their migration have started to catch attention in Turkey as well as around the world in recent years. During aquaculture enhancement activities attention should be paid in compliance with international agreements, avoiding practices that may threaten biodiversity and narrow down the genetic diversity and not mixing spawners and seeds produced from which collected from the nature with fish in other basins. Statuses of creatures living in our inland waters should first be classified by the IUCN Red List, fish passages should be revised for species in critical (CR) and endangered (EN) categories, anadromous and catadromous species should be prioritized in the evaluation and the dams should be planned accordingly. These same dangers are faced by not only the species in inland waters, but by many groundfish such as bothus and sole fish, which are also economic species, pelagic species such as tuna fish and sword fish, and crustacean and arthropoda creatures such as oysters, carpet shells, lobsters and shrimps. Thus, pollution and methods of irregular fishing and over-fishing that can be seen in seas and lagoons should be reconsidered. Moreover, intense city and environment pressure should be revised for the smallest aquatic creature to the biggest mammal, dolphin and the entirety of this life chain should be protected with new measures in accordance with today's conditions. Looking at the sturgeons that had economic value in Turkey until the end of 1970s, we can see that the genus has 26 species and many hybrid species around the world. These fish have been surviving for 200 million years in world's waters, by utilizing both seas and fresh waters. They are anadromous and they lay eggs in inward parts of the streams and feed and develop in the seas. However, there are unfortunately 3

Karaca mersin) ve Acipenser stellatus (sivri burun mersin balığı)'dır. Karadeniz'de hala görülen ve zaman zaman nehirlerimizde yumurtlama amaçlı rastlanabilen mersin balıkları yasak olmasına rağmen yakalanarak restoranlarda yerini bulmaya devam etmektedir. Özellikle Yeşilırmak'ta 150-200 kg'lık morina balıklarının yakalandığı haberleri koruma altında olan bu tür için çok üzücüdür. Mersin balıklarının ülkemizde havyar üretiminde marka değeri olan Bafra-Samsun ve Karasu-Sakarya il ve ilçeleri maalesef bu balıklardan artık mahrum kalmaktadır. Sakarya Nehri, Kızılırmak, Yeşilırmak, Meriç ve Çoruh nehirlerini mersin balıklarının yumurtlama amaçlı kullandığı eski kaynaklardan bilinmektedir. Oysa günümüzde bu nehirlerde yapılan barajlar, HES'ler, setler, köprü ayakları, kum-çakıl ocakları, rekreasyon adına yapılan düzenlemeler, kanal inşaatları vs. gibi birçok insan yapılı mersin balıklarının yumurtlama alanlarına gitmesinde engel teşkil etmiş ayrıca yumurtlama göçü sırasında nehirlerde yapılan aşırı avcılık, balıkların kırmızı listede olmasına ve yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. Yine aynı sorunlarla karşı karşıya kalan kırmızı benekli doğal alabalıklarımız artık derelerimizde neredeyse görülmez olmuştur. Bu balıklar, derelerin veya nehirlerin kaynak kısımlarına yakın taşlı- çakıllı zeminlerinde bol oksijenli ve soğuk sularında yaşayarak bulundukları ortamın en güzel canlıları olarak bilinmektedir. Karnivor olan bu balıklar çok lezzetli olup aynı zamanda yaşadıkları ortamın temiz ve sağlıklı olduğunun bir göstergesidir. Onların yok olması hem sularımızın kirlenmesi ve su kalitesinin bozulması hem de aşırı ve yasal olmayan avcılık yapıldığının en belirgin göstergesidir. Diğer yok olan ya da yok olmaya yüz tutmuş canlı genetik kaynaklarımız da günümüzde aynı sorunlarla yüz yüze kalmaktadırlar. Bizler bozduğumuz doğal yaşam nedeniyle en önemli canlı kaynaklarımızın yok olmasında sorumluyuz. Bu nedenle bozulan doğal yaşamın ve yok olmak üzere olan türlerin yeniden kazanılması için çaba harcamalıyız. Değişen iklim koşullarını göz önünde bulundurarak türlerin korunması, yaşam alanlarının bozulmasının önlenmesi ve ekonomik amaçlı yakalananların bunlara sportif amaçla yakalananlar dâhil günümüz koşullarına göre koruma ve kollama yöntemlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Su ürünleri stoklarının korunmasında, ekosistem içerisinde sürdürülebilir ve yaşayabilir olmasına kurallar çerçevesinde özen göstermeliyiz.

KAYNAKÇA

- Anonim, 2015. National Action Plan for the Conservation and Restoration of the Sturgeons of Turkey. Food and Agricultural Organisation of the United Nations, Ministry of Food, Agriculture and Livestock, Ministry of Forestry and Water Affairs, Ankara.
- Çiçek, E., Birecikligil, S.S., Fricke, R. 2015. Freshwater fishes of Turkey: a revised and updated annotated checklist. BIHAREAN BIOLOGIST, 9(2): 141-157.

REFERENCES

- Anonymous, 2015. National Action Plan for the Conservation and Restoration of the Sturgeons of Turkey. Food and Agricultural Organisation of the United Nations, Ministry of Food, Agriculture and Livestock, Ministry of Forestry and Water Affairs, Ankara.
- Çiçek, E., Birecikligil, S.S., Fricke, R. 2015. Freshwater fishes of Turkey: a revised and updated annotated checklist. BIHAREAN BIOLOGIST, 9(2): 141-157.

Endemik kırmızı benekli alabalık - Salmo coruhensis (orijin Güneydoğu Marmara Bölgesi)
Endemic red-spotted trout - Salmo coruhensis (originated in South-East Marmara Region)

species trying to survive that decreased from the 6 species of sturgeons living in the Black Sea in our country's waters today. Huso huso, Acipenser gueldenstaedtii and Acipenser stellatus are the species that still remain in Turkey's waters. Sturgeons that can be still found in Black Sea and visit our streams for egg-laying are caught and continued to be served at restaurants despite the prohibition. It is disheartening to hear that 150 to 200 kilograms of codfish, a species under protection, are caught especially in Yeşilırmak. Unfortunately, Bafra district in Samsun and Karasu district in Sakarya, which are valuable in terms of caviar production from sturgeons in Turkey, no longer house these fish. It is known from the old sources that the Sakarya, Kızılırmak, Yeşilırmak, Maritza and Çoruh Rivers are used by sturgeons for egg-laying. On the other hand, today many man-made structures built on these rivers such as dams, Hydroelectric Power Plants, water gates, bridge piers, sand-gravel pits, arrangements made for recreation, channel constructions etc. hindered sturgeons from entering into egg-laying locations. Moreover, over-fishing in the rivers during egg-laying migration season put the fish on the Red List, causing them to face extinction. Additionally, natural red-spotted trouts that live in our country have almost gone extinct in creeks due to the same reasons. These fish are known to be the most beautiful creatures where they live, the pebbled-gravelled floors close to the spring of the creeks or rivers where the water is cold and there is plenty of oxygen. These carnivorous fish are quite delicious and indicate that their habitat is clean and healthy. Their extinction would be the manifestation of the water pollution and decline in the water quality, as well as illegal over-fishing. Other extinct or endangered live genetic resources in Turkey also face the same problems in today's world. We are responsible for the extinction of our most important live resources resulting from the natural habitats we destroyed. Thus, we need to put into recovering the damaged natural life and save endangered species. It is necessary to revise the methods of protecting the species based on today's conditions by taking the changing climate into consideration, preventing the destruction of habitats and protecting fishes that are caught for economic reasons, including sport purposes. We must be attentive to protect aquaculture stocks and ensure sustainable and liveable ecosystem, under the related rules.

TÜRK BALIKÇISI DÜNYAYA AÇILIYOR

“ŞU ANDA MORİTANYA'DA 30 TEKNEMİZ BALIKÇILIK FAALİYETLERİ YÜRÜTÜYOR. SEKTÖRDEN EDİNDİĞİMİZ BİLGİLERE GÖRE AFRIKA ÜLKELERİ BİZDEN TEKNE TALEP EDİYOR. BALIKÇILARIMIZIN MUHAKKAK BURALARA GİTMELERİ GEREKİR ÇÜNKÜ BİZİM AVCI KAPASİTEMİZ AV STOKUMUZUN ÇOK ÜZERİNDE.”

TURKISH FISHERMEN GLOBALIZE

“AS OF NOW, 30 TURKISH BOATS ARE FISHING IN MAURITANIA. ACCORDING TO SECTOR NEWS, AFRICAN NATIONS REQUEST BOATS FROM TURKEY. OUR FISHERMEN MUST CERTAINLY ENTER THESE TERRITORIES SINCE OUR FISHERMAN CAPACITY IS WAY ABOVE OUR FISHING STOCKS.”

Tarihin ilk dönemlerinden bu yana okyanuslar ve denizler tükenmez gıda kaynağı olarak kabul edilmiş, denize kıyısı olan ülkeler, diğer ülkelere göre hep daha avantajlı olmuşlardır. Türkiye’de kaynakları itibarıyla balıkçılık açısından dünyanın şanslı ülkelerinden biridir. Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemiz, 8 bin kilometreyi aşan kıyı şeridi, onlarca nehir, yüzlerce göl ve sayıları bine yaklaşan gölet alanı ile kültür balıkçılığı açısından da zengin su kaynaklarına sahiptir. Bu zenginlikten yararlanabilmek için kaynakların etkin kullanımı büyük önem taşımaktadır. 2004 yılında kurulan Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜR-KOOP) balıkçıları temsil eden en büyük organizasyondur. Dünya Balıkçılık Kooperatifleri Örgütü (ICFO) bünyesinde dünyaya açılan SÜR-KOOP’un Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Özkaya ile su ürünleri ve balıkçılık sektöründeki son durum ile Birliğin çalışmalarını konuştuk:

Since the beginning of time, oceans and seas have been considered as endless food resources and countries with coasts have always been more advantageous compared to others. Turkey is one of the world’s lucky countries in terms of fishery, thanks to its resources. Surrounded by seas on three sides, Turkey is rich in water resources in terms of aquaculture with its over 8,000 kilometer-long coastline, dozens of rivers, hundreds of lakes and almost a thousand ponds. Efficient use of these resources is crucial in order to benefit from this richness. Central Union of Aquaculture Cooperatives (SÜR-KOOP) was founded in 2004 and is the biggest organization to represent fishermen. We discussed the current state of the aquaculture and fishery sector and the activities of the Union with Ramazan Özkaya, Chairman of the SÜR-KOOP, which globalized within the International Cooperative Fisheries Organization (ICFO).

Ramazan ÖZKAYA
Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜR-KOOP) Başkanı
Chairman of the Central Union of Aquaculture Cooperatives (SÜR-KOOP)

► **Öncelikle genel resmi çekecek olursak ülkemiz su ürünleri ve balıkçılık açısından hangi aşamada?**

Türkiye’de yaklaşık 19 bin teknede avcılık yapıyoruz. Geçen yıl 588 bin ton seviyesinde balık yakaladık ve 1,5 milyar TL’si, avcılıktan, 2,7 milyar TL’si de yetiştiricilikten olmak üzere 4,2 milyar TL’lik bir ciroya ulaştık. Dış ticaret rakamlarına bakacak olursak 2016’da 145 bin ton ürün ihracatı gerçekleştirdik ve bunun karşılığında 790 milyon dolar gelir elde ettik. Söz konusu yılda yapılan ithalat tutarı 110 bin tonu bulurken bunun için ödenen para ise 180 milyon dolar oldu. Rakamlardan da anlaşılacağı üzere biz sektör olarak dış ticaret fazlası vermekteyiz. Genel olarak bakıldığında ise Türk Balıkçılık Sektörü, Avrupa’da 5’inci, dünyada 36’ncı sırada yer almaktadır. İç su avcılığında ise Avrupa’nın zirvesindeyiz. Bu da bizim için bir övünç kaynağı.

► **Sektör aynı zamanda da önemli bir istihdam kapısı. Son rakamlara göre kaç kişi istihdam ediliyor?**

Balıkçılık çok zahmetli bir iş. Bizim amacımız Türk halkının, sağlıklı bir şekilde hayvansal gıda ihtiyacını, hijyenik şartlarda karşılamak. Sektörümüz son rakamlara göre, doğrudan 50 bin, dolaylı olarak da 250 bin kişiye gelir sağlamaktadır. Bizim

► **To begin with, what is the status of Turkey in terms of aquaculture and fishery in the bigger picture?**

Turkey has around 19,000 boats fishing. Last year, we caught around 588,000 tons of fish and reached a turnover of TRY 4.2 billion, TRY 1.5 billion of which is from fishing and TRY 2.7 billion is from aquaculture. Foreign trade figures show that in 2016, 145,000 tons of product were exported and revenue obtained for the export was USD 790 million. Moreover, 180 million dollars were paid for the import that amounted to 110,000 tons in 2016. As the figures suggest, our sector has foreign trade surplus. Overall, Turkish Fishery Sector ranks 5th in Europe and 36th in the world. We are the leader in Europe in inland water fishing, which is something to be proud of.

► **The sector is also an important source of employment. How many people are employed according to the latest figures?**

Fishing is a toilsome job. Our aim is to provide for Turkish people’s need for food of animal origin in a healthy and hygienic way. According to the latest figures, the sector is the source of income for 50,000 people directly, and for 250,000 indirectly. The goal here is to pass down the

amacımız yenilenebilir olan su ürünleri stoklarını daha da iyileştirerek gelecek nesillere en iyi şekilde aktarmaktır. Yasa dışı yakalanan balıklar stoklarımıza çok büyük zarar veriyor. Eğer burada kurallara uyabilirsek kilo bazında yakaladığımız balık artacak, 6,5 kg olan kişi başına ortalama balık tüketimimiz de daha yukarılara çıkacaktır. Ayrıca bizim bölgesel balıkçılığa kota getirmemiz gerekmektedir. Büyük teknelerimiz sezonda Türkiye’nin her yerini dolaşıyorlar ancak bu durum haksız rekabet oluşturuyor. Sezona nerede başladıysa orada bitirilmesi gerekir.

► **Stokların iyileştirilmesi ve zenginleştirilmesi noktasında ne gibi çalışmalar yürütüyorsunuz?**

Bu hedef doğrultusunda çok çalışsak da maalesef hedeflediğimiz noktada değiliz. Sektör olarak 4 yılda bir çıkardığımız; zaman, boy ve yer yasaklarını kapsayan bir tebliğimiz var. Buna uygun balıkçılığı zaman zaman yapamıyoruz. Bazı balıkçılarımız hırsına yenik düşüyorlar. Bu da maalesef stoklarımıza zarar veriyor. Son yıllarda en iyi teknolojiyi kullanıyoruz, bulunduğumuz yerden 15 mil ötedeki balığı görebiliyoruz ancak bütün bunlara rağmen 2000’li yıllardaki balık miktarını yakalayamıyoruz. Bu da stoklarda bir azalma olduğuna işaret ediyor. Bizim bilinçli avcılık yaparak bu sorunları aşmamız lazım. Dünya bu sorunun çözümü için denizlerde %10 koruma alanları oluşturuyor. Bu alanlarda küçük bireyler, ticari boylara ulaşabiliyor. Bizim de bu sistemi hayata geçirmemiz gerekmektedir.

► **Balık çiftliklerinde mevcut durum nedir? Bu çiftlikler çevreyi koruma noktasında neler yapıyor?**

Balık çiftliklerimiz son teknoloji ile hizmet vermektedir. Ben çiftliklerimizin denizi kirlettiğine inanmıyorum. Bu sektör, ihracatını AB ülkelerine gerçekleştirdiği için birçok kalemde yüksek standart uyguluyor. Bu çiftliklerimiz kıydan 1 mil açıkta faaliyetlerini sürdürdükleri için, görsel anlamda da kirlilik oluşturmuyor. Ancak bizim bu bakış açısını yenmemiz gerekiyor. Özellikle Avrupa’yı incelediğimizde balık çiftliklerinin turizmle iç içe olduğunu görebiliyoruz.

► **Eğitimli balıkçı yetiştirme konusunda neler yapılıyor? SÜR-KOOP olarak bu alanda çalışmanız var mı?**

Sektör, olarak en büyük sıkıntımız balıkçılığın bir meslek olarak algılanmaması. Biz bu konuda Mesleki Yeterlilik Kurumuna başvurumuzu yaptık. Maalesef projemiz geçmedi. Türkiye’de 20 tane Su Ürünleri Fakültesi var. Bizim

aquaculture by improving the stocks in a renewable condition in the best way possible. Illegally caught fish significantly damage our stocks. If we could all follow the rules, the fish we catch would increase in kilograms and fish consumption would be climbing much higher than the current 6.5 kilograms per person. We also need to introduce quotas for regional fishing. Larger fishing boats travel all around Turkey during season and create unfair competition. The situation at the beginning and end of the season must be the same.

► **What kind of activities are you performing in order to improve and enrich the stocks?**

Despite our tremendous efforts on this matter, we are far from where we want to be. The sector publishes a communiqué which covers fishing prohibitions based on time, size and location every four years. Sometimes, this communiqué is disregarded when fishing. Ambition gets the better of some fishermen, which unfortunately damages our stocks. Lately, we have been using the best technology available. This allows us to detect fish even 15 miles away. Yet despite that, we cannot get to the levels of fish amount we had in early 2000s. This points out that there has been a decrease in the stocks. We need to overcome these problems by being responsible in fishing. Around the world, this problem was addressed by creating 10% marine protected area. Smallholder fish farmers can reach commercial levels in these areas. We too should implement this system at our seas.

► **What is the current situation of fish farms? What do these farms do to protect the environment?**

Our fish farms serve with the state-of-the-art technology. I do not believe that our fish farms pollute the seas. Since this sector exports products to EU countries, many items require high standards. These farms function 1 mile off the shore and thus, do not cause any visual pollution. However, we first need to beat this approach. Especially when we examine Europe, we can see that fish farms are integrated with tourism.

► **What is being done for training fishermen? Do you have any project on this matter as SÜR-KOOP?**

The biggest issue we encounter in the sector is the failure to consider fishing as an actual job. We applied to the Vocational Qualifications Authority on this matter. Unfortunately, our project was not approved. There are 20 Faculties of Aquaculture in Turkey. We need to provide

burada yetişen ve teorik bilgi alan arkadaşlara gerekli pratik bilgileri vermemiz lazım. Bilim ve teknoloji olmadan hiçbir şey başarıya ulaşmaz. Ancak öğrencilerde mesleğe karşı olumsuz bir algı var. Mevcut balıkçılarımızın eğitimini de yukarı taşımaya çalışıyoruz. Balıkçılarımızın günü değil, geleceği düşünerek hareket etmesi gerekir.

► **Balıkçılıkta en önemli meselelerden biri de lisanslı depoculuk. Bu konuda sektör hangi aşamada?**

Devletimiz zaten soğuk hava depolarına %50 oranında hibe veriyor. Ancak kalan %50 maliyeti karşılayabilecek balıkçı sayısı da çok az. Bu işi yine büyük şirketler yapıyor. Bizim derdimiz küçük işletmelerin de bu altyapıya ulaşabilmesi. Bu konuda devletimiz sektöre daha fazla destek vermeli. Bu sayede balıkçı yakaladığı balığı satamaması halinde bunu soğuk hava depolarında bekletebilir. Bu da onun elini rahatlatacaktır. Ayrıca dünyada konserve balık tüketimi çok yaygındır, bizim de ülke olarak bu tarz tüketimleri de ön plana çıkarmamız gerekir. Avlanma yasağı döneminde bu balıkların tüketilmesi sektöre devamlılık sağlayacaktır.

► **Türk balıkçıları şu an Moritanya’da faaliyet gösteriyor. Balıkçılarımız başka ülkelerde de bayrağımızı dalgalandıracak mı?**

Şu an Moritanya’da 30 teknemiz balıkçılık faaliyetleri yürütüyor. Sektörden edindiğimiz bilgilere göre Afrika ülkeleri bizden tekne talep ediyor. Balıkçılarımızın muhakkak buralara gitmeleri gerekir çünkü bizim avcı kapasitemiz av stokumuzun çok üzerinde. Özellikle büyük tekneler olmak üzere birçok teknemizi bu ülkelere göndermemiz gerekir. Bu durum balıkçımıza da stoklarımıza da fayda sağlayacaktır.

► **Balıkçılığın gelişimi noktasında devletin de sektöre önemli destekleri var. Bu destekler ve bunların avantajları hakkında bilgi verir misiniz?**

Balıkçılığın geliştirilmesi hususunda devletimizin büyük destekleri söz konusu. En büyük giderimiz olan akaryakıtta ÖTV desteği alıyoruz. 2016 yılında 5 bin 383 tekne, 107 bin 565 ton ÖTV’siz akaryakıt erişimi sağladı. Bu kapsamda balıkçımızın cebinde kalan para tutarı 183,5 milyon TL oldu. Av-avcı dengesinin sağlanması amacıyla da devletimiz gönüllülük esasına dayalı tekne geri alımı yaptı, bu kapsamda 2013’te 364, 2014’te 456, 2015’te 191, 2016’da da 214 tekne aldı ve bunlara 161 milyon TL ödendi. Ancak burada bizim isteğimiz; büyük kapasiteli teknelerin geri alımının yapılması, bunun sektörümüzü rahatlatacak bir adım olduğunu ve stoklara fayda sağlanacağını düşünüyoruz. Ayrıca, yetiştiricilikte kullanılan su ve su yüzey alanları kira bedelleri 2011 yılında yapılan düzenleme ile 10 kat azaltılarak üretim maliyetleri düşürüldü. IPARD destekleri kapsamında, su ürünleri yetiştiricilik işletmelerine %50 hibe verildi. Su ürünleri yetiştiricilerine de 5 milyon TL’ye kadar sıfır faizle yatırım kredisi ve %50 faiz indirimli işletme kredisi imkânı sağlandı. Son 5 yılda sektöre 1 milyar TL’nin üzerinde sübvansiyonlu kredi kullanıldı.

necessary practical knowledge for people being educated and receiving theoretical information at these faculties. Without science and technology, nothing can be achieved. However, students have a negative perception of this job. We also try to improve the knowledge of our current fishermen. Fishermen must act by considering the future, not today.

► **One of the most important issues in fishery is licensed warehousing. Where does the sector stand on this?**

Our government already gives 50% grants to cold stores. However, there are few fishermen that could afford the remaining 50%. This is covered again by large corporations. We want small-sized enterprises to be involved in this infrastructure. Our government should be more supportive of the sector on this matter. In this way, fishermen would have a chance to keep the fish they caught in cold stores if they cannot sell them, which will ease the pressure on fishermen. Additionally, canned fish consumption is quite popular in the world; we also need to be prominent as a country with such consumption types. Consuming these fish during fishing ban season will bring about sustainability in the sector.

► **Turkish boats are currently active in Mauritania. Will our fishermen fly the Turkish flag in other countries as well?**

At this moment, 30 Turkish boats are fishing in Mauritania. According to sector news, African nations request boats from Turkey. Our fishermen must certainly enter these territories since our fisherman capacity is way above the fish stocks. Most of our boats, especially the big ones, should be sent out to these countries. This will be beneficial for both our fishermen and the stocks.

► **In the development of fishing, the government provides important supports to the sector. Could you give us information on these supports and their advantages?**

Our government provides great supports to improve the fishery. We are receiving Special Consumption Tax (SCT) support for fuel oil, which is the biggest of our expenses. In 2016, 5,383 boats received 107,565 tons of fuel oil without SCT. This resulted in TRY 183.5 million that was not spent and left to our fishermen. The government conducted boat retrievals on voluntary basis in order to establish fish-fishermen balance. To this end, 364 boats were purchased in 2013, 456 in 2014, 191 in 2015 and 214 in 2016 by the government and it paid TRY 161 million for these boats. Our main desire here is to retrieve high-capacity boats; we believe this is the step that will relieve the sector and benefit the stocks. Besides, rent fees for water and water surface areas used in aquaculture were reduced by 10 times in 2011 with a new regulation. Through IPARD supports, aquaculture enterprises were provided with 50% grants. Aquaculture producers were provided with an investment loan over zero interest up to TRY 5 million and with working capital loan with 50% discount on the interest. Over TRY 1 million of subsidized loan was used by the sector in the last 5 years.

GELENEKLERİNE SADIK, KADİM KENT:
ANCIENT TOWN STAYS TRUE TO ITS TRADITIONS:

ŞANLIURFA

PEYGAMBERLER DİYARI, KADİM KENT ŞANLIURFA; İNSANI MANEVİ İKLİMİYLE SARARKEN
AYNI ZAMANDA HEM GÖZE HEM KULAĞA HEM DE DAMAĞA HİTAP EDİYOR.

ŞANLIURFA, AN ANCIENT CITY AND HOME OF PROPHETS, APPEALS TO EYES, EARS AND
TASTES AT THE SAME TIME AND EMBRACES ANYBODY WITH ITS SPIRITUAL ATMOSPHERE.

Beril ŞEN

Bir kentin tarihine ilgi duymak doğaldır, ancak yaşam ritmine dahil olmak ayrı bir gezgin ruh gerektirir. Günlük hayatın dinamizminin turistik yerleri kadar öne çıktığı kentler vardır. Yaşam öyle renklidir ki dışında kalmazsınız. İotu acı ama tatlı dilli halkıyla Şanlıurfa böyle bir kenttir. Burada, Urfalıların hayatına dahil olup Urfalı gibi birkaç gün geçireceğiniz garantidir.

It is quite normal to be interested in the history of a town, while being a part of the town's living routine requires an adventurous spirit. In some towns, the dynamism of the daily life is as outstanding as tourist regions, where life is so colorful that it draws you in. Such a town is Şanlıurfa, where bitter isot and sweet talking people surround you. Rest assured that for a few days, you will get to live the Urfa life like locals.

BİR FİLM SETİNDE KARAKTER OLMAK

Soluğu tarihi Urfa'nın kalbi, Gümrük Han'da alın. 16. yüzyıla ait bu kervansarayın avlusundaki kiraathanenin kürsülerine oturup etrafınızı seyredin. Turistler için ortam alabildiğine egzotiktir. Yüzler, kıyafetler, kokular zaman tüneline davet eder sizi. Tütün saranlardan tavla oynayanlara, mırra kokusundan tespihlerin sesine, keyif yayılır etrafa. Birbirinden değerli tespihlerin yanı sıra antika saatler, gümüş tütün tabakaları, yüzükler de görücüye çıkmıştır. Bir de öğle vaktiye eğer, fırından yeni çıkmış tenceredeki patlıcan kebabının kokusu gelir buram buram. Han'ın etrafındaki labirentlerde her köşede, her birkaç metrekairelik boşlukta bir şeyler satılır. Torbalar dolusu Adıyaman tütününü elle karıştırılırken, etrafa yayılan koku önce baharatlara sonra da taze et kokusuna karışır. Bu film setinin karakterlerinden biri olmaya kolay kolay karşı koyamaz insan. Şanlıurfa, daha tarihiyle tanışmadan yaşamıyla böylesine sarhoş eden bir kenttir.

RENGÂRENK GÜNLÜK HAYAT

Taş handan içeri bir ışık süzülür. Hüseyniye Çarşısı'nda bakırlar dövülür. Kürkçü Hanı'nda aba yaptırılır. Mevlid okuyanlara oğlak derisinden def satılır. Tezgâhlarda hiram dokunur. Kumaş mı beğendiniz? Kavafhane'nin yolunu tutun, kumaşı olana istediği dikilir. Suriye ve Uzakdoğu'dan gelen renkli, simli, parlak kadifeler çarşıları sarıp sarmalar. Anadolu ile Arap Yarımadalarını birbirine bağlayan Urfa, yolların çakıştığı yerdir.

BEING A CHARACTER AT A FILM SET

Your first stop should be the heart of Urfa, Gümrük Han. Take a seat on the coffee house benches by this 16th century caravansary and gaze upon your surroundings. This is a highly exotic setting for tourists. The faces, the clothing, the smells all lure you into a journey in time. The sight of those rolling tobacco and playing backgammon, the smell of bitter Mırra coffee and the sound of rosary beads radiate joy. You can see antique clocks, silver tobacco cases and rings, in addition to rosary beads, each more valuable than the other. If you are lucky enough to be there at noon, you can also catch the smell of freshly cooked aubergine kebab. On every corner of the maze around Han, there are vendors selling something in a few square meters. Bags and bags of Adıyaman tobacco being scrambled, the smell first mixes with the smell of spices, then that of freshly cooked meat. One cannot easily resist being a character in this film set. Life in Şanlıurfa astounds you before you even get to know the town's history.

COLOURFUL DAILY LIFE

A ray of light glides through the inn of stone. Copperware gets forged at Hüseyniye Bazaar. Tailors manufacture aba at Kürkçü Hanı. Mawlid readers buy tambourines of yeanling leather. People weave hiram on frame looms. Some fabric caught your eye? Go straight to Kavafhane, you can get anything sewn if you bring the fabric. Colourful, glittery and shiny velvet from Syria

Köylerden alışveriş için gelen kadınların Arap ipeğinden giysilerine mi yüzlerindeki dövmelere mi bakacağını şaşırır insan. Daha çok erkeklerin her hafta bir evde toplanıp, dertleşip, çalıp söylemeleri bir gelenektir. Sıra Geceleri bir tutkudur. Katılabilirseniz, Urfa'lı gibi bir gece geçirme şansını yakalayacaksınız demektir.

TUFANDAN SONRA

Arap tarihçisi Ebul Faraç'a göre Urfa, Nuh tufanından sonra yeryüzünde kurulan ilk yedi yerleşimin ilki. Tek tanrılı dinler ile çok tanrılı dinlerin önemli merkezlerinden. Müslüman, Musevi ve Hristiyanlar'ın birlikte sahip çıktıkları ayrıcalığı olan bir kent. Bu üç din tarafından da tanınan Hz. İbrahim'in burada doğup yaşadığına inanılması, Urfa'nın bu dinler tarafından kutsal sayılarak ziyaret edilmesinin önde gelen nedeni. Hz. Adem'in çiftçilik yaptığı Hz. Eyyüb, Hz. Şuayb, Hz. Elyesa gibi peygamberlerin yaşadığı Urfa, "Peygamberler Kenti" olarak anılıyor. İsa Peygamber, bu kenti kutsadığına dair bir mektubunu ve yüzünü sildiği mendiline çıkan mucizevi portresini Urfa Kralı Abgar Ukkama'ya göndermiş, Hristiyanlık devlet dini olarak dünyada ilk defa bu kral tarafından Urfa'da kabul görmüş. Büyük İskender, suları bol olduğundan burayı Makedonya'daki Edessa kentine benzeterek "suları bol" anlamına gelen bu ismi vermiş.

ADIM ADIM TARİH

Urfa'yı iyi gezmek isteyenler için iki anahtar kelime daha var: Eski sokaklar ve çarşılar. Kiliseden dönüştürülen camilerin, muhteşem taş işçiliğinin görülebildiği konakların ve yok olmanın eşiğindeki zanaatlarla, köhne ama ruhu olan hanların arasında dolaşmak, eski bir mahalledeki bir fırında tepsi tepsi patlıcan kebabı pişirildiğini görmek ya da evlerin damlarından uçurulan güvercinlerin kentin minareleri arasından süzüldüğünü seyretmek gerek. Kara Meydan'ın hemen yanında, 19. yüzyıla ait Yusuf Paşa Cami var. 12. yüzyıla ait Ulu Cami, avlusu, mezarlığı ve sekizgen minaresiyle görmeye değer. Cami, kırmızı mermer sütunlarından dolayı Kızıl Kilise olarak adlandırılan, 457 tarihli yapının üzerine kurulmuş. Sekizgen minare, kilisenin çan kulesiymiş.

KENTİN KALBI

Şanlıurfa Kalesi'nin eteklerindeki alan, adeta bir hac yeri. Halil-ür Rahman'ın (Balıklıgöl), Hazreti İbrahim'in ateşe atıldığı yer,

and the Far East runs all around the bazaars. Urfa ties Anatolian and Arabian peninsulas together, it is right on the crossroads. Your looks get stuck between the clothes of Arab silk and face tattoos of women coming from villages to shop. It is a tradition, especially for men, to gather in a house each week, talk about their problems and make music. Sıra Night is a passion. If you get to attend one, that is where you get the chance to spend a night like a true local.

AFTER THE FLOOD

Arab historian Ebul Faraç suggests that Urfa is one of the first seven settlements founded after the Flood of Noah. It is a centre for both monotheistic and polytheistic religions. It is a privileged town that Muslims, Christians and Jewish people lay claim to. The main reason that people of these religions visit Urfa is that Abraham, a prophet recognized by all three religions is believed to have lived here. Urfa is also called "the Town of Prophets" as Adam was a farmer there and Job, Jethro and Elisha all lived there. Jesus sent a letter telling that he blessed this town and his miraculous portrait on a towel he wiped his face with to Abgar Ukkama, King of Urfa. Christianity was recognized as a state religion in Urfa first. Alexander the Great resembled this place to the town Edessa in Macedonia because of its large water reserves and gave it this name that meant "with water plenty".

HISTORY STEP BY STEP

For those who want to tour Urfa, there are two more keywords: old streets and bazaars. Walking by churches turned into mosques, mansions with commendable masonry, disappearing crafts, inns outdated yet full of spirit, seeing trays of aubergine kebab being cooked in an old neighborhood or watching pigeons glide through the minarets of the town are experiences of a life time. Just next to Kara Meydan is Yusuf Pasha Mosque from 19th century. 12th century Grand Mosque is also worth a visit with its front yard, graveyard and octagonal minaret. The mosque was built on the foundation of the building built in 457, called the Red Church, due to its red marble colons. The octagonal minaret used to be the church's bell tower.

THE HEART OF THE TOWN

The area by the base of Şanlıurfa Castle is a major attraction. It is where Halil-ür Rahman (Balıklıgöl) threw Abraham into fires.

Hız. İbrahim'in ateşe atıldığı tepe üzerindeki M.Ö. 9. yüzyıla ait kalede bulunan iki sütunun ise kralın, Hız. İbrahim'i ateşe atmak için kullandığı mancınık olduğuna inanılıyor. Göldeki milyonlarca besili sazan kutsal kabul ediliyor. Gölün bir ucunu, kemerleriyle dantel gibi süsleyen, bahçesi güllerle dolu Rizvaniye Cami'nin eski medrese odaları, taziye odaları olarak kullanılıyor. 1736'da, Rakka (Urfa) Valisi Rızvan Ahmet Paşa tarafından yaptırılan cami, özellikle ahşap oyma kapısı, renkli taşlardan yapılan mihrabı ve göl manzaralı pencereleri için görmeye değer. Hız. İbrahim'in ateşe düştüğü yerde, Eyyubiler'den kalma 1211 tarihli Halil-ür Rahman Cami var.

KALEDEN KENTE

Balıkliğıöl'ün hemen arkasında, etrafı ağaçların gölgelediğı kır kahveleriyle çevrili Ayn Zeliha Gölü, kentin güzel mola yerlerinden. Ayn Zeliha'nın arkasından Urfa Kalesi'ne çıkılıyor. Tarihi tünelin merdivenlerinden kaleye çıkıp diğeryoldan aşağıya inebilirsiniz. Kalenin ayakta kalan kısmının büyük bir bölümünün 12. yüzyıldan kalma olduğu sanılıyor. Buradan kent manzarasını seyretmek için 15 dakikalık tırmanışa değer. 3. yüzyıla ait bir Hristiyan şapelinden kalma olduğu sanılan korint tarzdaki dev sütunlara Nemrut'un Tahtı denmesinin nedeni, kralın bunları mancınık olarak kullanarak Hız. İbrahim'i ateşe atmış olması. Kalenin altındaki Hız. İbrahim'in Mağarası, Türkiye'nin dört bir yanından gelen ziyaretçilerle dolup taşıyor. Selahattin Eyyubi Cami, restorasyonla camiye çevrilmeden önce burada, 457'den kalma Vaftizci Aziz Yahya Kilisesi varmış. Fırfırlı Kilise olarak bilinen Fırfırlı Cami ise bir zamanlar On iki Havari Kilisesi'ymiş. Sıcak bir Urfa gününde Fırfırlı Cami'nin serinliğine sığının, Fırfırlı Sokak'taki eski Urfa evlerini görün. Eski Urfa evlerinin en büyük özelliğı, havare taşı ya da karka sabunu denilen ve karganın burnuyla bile yontabileceğı kadar yumuşak taşları. TBMM Urfa Evi, Vali Kemalettin Gazezoğlu Kültür Merkezi, Akyüzler Evi, Akçarlar Evi, Malatyalı Halil Evleri'nin yanı sıra Yorgancı Sokak ve Culha Sokak civarındaki evler ve Ellisekiz Meydanı ile Karpuz Meydanı listenizde olsun. Kentin kaçırılmayacak bir de Arkeoloji Müzesi var. Burada Harran Ovası'ndan ve daha önce Atatürk Barajı göl alanında su altında kalan Lidar Höyüğü'nden ve Nevala Çori kazı yerinden çıkarılan, Neolitik ve Tunç dönemine ait taş ve pişmiş toprak eserler sergileniyor.

The two colons in the 9th century B.C. castle on the hill where Abraham was thrown into the fire, are believed to be the catapult the king used to throw Abraham. Millions of well-fed carps in the lake are thought to be sacred. Rizvaniye Mosque's arches decorate an end of the lake like laces and its garden is full of roses. The mosque's former madrasah rooms are currently used as condolence rooms. The mosque was built in 1736, with the order of Raqqa (Urfa) Governor Rızvan Ahmet Pasha. Its wood carved door, altar of colorful stones and windows with a lake view are worth a visit. Where Abraham fell into the fire, there is the 1211 Halil-ür Rahman Mosque, built by the Ayyubis.

FROM CASTLE TO TOWN

Just behind Balıklıgöl, lies one of the town's beautiful stopovers: Ayn Zeliha Lake and greenfield coffee houses that surround it, shadowed by trees. Behind Ayn Zeliha is Urfa Castle. You can mount the castle with historical tunnel stairs and come down the other way. Most of the standing part of the castle is thought to be from 12th century. Watching the city view from here is well worth a 15 minute mount. The reason that the massive corinthian colons (thought to be from a 3rd century Christian chapel) are called the Throne of Nimrod is because the king used them as a catapult to throw Abraham into the fire. Abraham's Cave under the castle is swarming with visitors from all around Turkey. Before being restored into a mosque, Selahattin Eyyubi Mosque used to be Vaftizci Aziz Yahya Church from 457. Fırfırlı Mosque, known as Fırfırlı Church used to be the Church of Twelve Apostles. On a hot Urfa day, take shelter in the chilly breeze of Fırfırlı Mosque and see the old Urfa houses on Fırfırlı Street. The most prominent quality of old Urfa houses is their stones called havare stone or crow soap. This stone is so soft that a crow can dent it with its beak. Keep GNAT Urfa House Vali Kemalettin Gezezoğlu Culture Centre, Akyüzler House, Akçarlar House, Malatyalı Halil Houses, houses at Yorgancı Street and Culha Street, Ellisekiz Square and Karpuz Square on your to-visit list. The town also has an archeology museum that you should not pass by. Exhibited her are stone and earth artifacts from Neolithic and Bronze Ages; from Harran Plain and Lidar Hill Town, which was flooded by the Atatürk Dam lake area and Nevela Çori digging area.

ÇARŞI PAZAR URFA

Kentin en canlı yerlerinden biri, 16. yüzyıldan kalma eski kervansaray Gümrük Hanı. İsoT Pazarı, Kazzaz (Bedesten) Çarşısı, Hüseyiniye Çarşısı ve Sipahi Çarşısı hanın hemen yakınında. Bedesten, turistlerin uğrak yeri. Örtüler, şallar, atkılar, otantik işlemeli ürünler burada satılıyor. Bedesten'in batı kapısından çıkınca kilim, halı ve Siirt battaniyelerinin satıldığı Sipahi Çarşısı ve Hüseyiniye Çarşısı var. İki çarşı da Urfa ile Halep, Palmira ve Bağdat arasında düzenli kervan seferlerinin yapıldığı zamanlardan kalma. Kürkçü Pazarı ile Kuşçu Pazarı da görmeye değer. Köroğlu Çarşısı'ndaki Tarihi Kahraman Urfa Pirzola ve Kebap Salonu'nda oturup bakır tastan ayran içerken çarşı telaşını seyreder. 70 yıllık el maharetiyle kağıt gibi kemiksiz pirzolalar bir çırpıda isot ve domatese bulanıp kömür ateşinde pişiriliyor. Fıstıklı, cevizli, fındıklı kebab da cabası. Yusufpaşa Cami karşısındaki Sembol Ciğer Salonu da ayrı bir dünya; oturma düzeni Urfalılarla sosyalleşmek için birebir.

İSOTSUZ OLMAZ

Urfa'da dolaşırken evlerin camlarında hep aynı yazıyı görmeniz doğaldır: “Bu evde biber çekilir.” Efsaneleşmiştir Urfalı'nın biberi. Hele ev isotu, yapımının kolay olmadığı bilindiğinden daha da değerlidir. Biberi nereden alacağını bilen bilir. İsoTçu Pazarı, her daim hareketlidir. Çünkü biber, Urfa mutfağının olmazsa olmazıdır. Çiğ köftelerde, kebablarda, etlerin marine edilmesinde kullanılır. Gerçek isotun acısına dayanabilmiş ve bu acıyı şıllık tatlısı ya da tepside künefeyle dindirebilmişseniz, “Urfa'da Urfalı gibi gezdim ve yaşadım.” demeye hakkınız vardır artık.

URFA BAZAAR BY BAZAAR

One of the liveliest areas of the town is 16th century caravansary Gümrük Hanı. İsoT Bazaari Kazzaz (Bedesten) Bazaar, Hüseyiniye Bazaar and Sipahi Bazaar are right next to Gümrük Hanı. Bedesten is a tourist attraction. Scarfs, mufflers and authentic inlaid products are sold here. Outside the west exit of Bedesten lies Sipahi Bazaar and Hüseyiniye Bazaar, where carpets, rugs and Siirt blankets are sold. Both bazaars are from times when Urfa used to do regular caravan trade with Aleppo, Palmyra and Baghdad. Kürkçü Bazaar and Kuşçu Bazaar are worth seeing. Watch the uproar of Köroğlu Bazaar as you drink your ayran from copper bowls, at Famous Kahraman Urfa Rib and Kebap Restaurant. With 70 years of experience, ribs thin as paper are covered in isot and tomatos and cooked in coal fire, with a side of nut, walnut and chestnut kebab. Sembol Liver Restaurant in front of Yusufpaşa Mosque is a whole other world, the seating pattern is perfect for socializing with the locals.

NOT WITHOUT İSOT

In the streets of Urfa, you will see the same note on each house: “We gring pepper.” Urfa's pepper is truly legendary. Especially homemade isot is even more valuable, since it is known that it is hard to make. Only isot experts know where to get the right pepper. İsoT Bazaar never rests. Because pepper is a must in Urfa cuisine. It is used in making kebab and marinating meat. If you can endure the spiciness of true isot and ease it with deserts şıllık or künefe, you then can say “I lived at and toured Urfa like a local.”

TARIMI TEKNOLOJİ İLE BULUŞTURAN NOBEL ADAYI KADIN:

THE NOBEL NOMINEE WHO CONNECTED
AGRICULTURE AND TECHNOLOGY

TÜLİN AKIN

YURT İÇİ VE YURT DIŞINDA TARIMA YAPTIĞI BÜYÜK KATKILAR İLE SAYISIZ ÖDÜLE LAYIK GÖRÜLEN TÜLİN AKIN, MESLEĞİNDE FARK YARATARAK ÇİFTÇİLERE İLHAM KAYNAĞI OLUYOR.

TÜLİN AKIN HAS BEEN GRANTED MANY AWARDS FOR HER CONTRIBUTIONS TO AGRICULTURE, AT BOTH NATIONAL AND INTERNATIONAL LEVEL. SHE CONTINUES TO INSPIRE FARMERS WITH HER INNOVATIONS.

Şebnem KIRCI

TR B azı insanlar fark yaratma misyonu ile dünyaya gelirler. Tülin Akin onlardan biri. Türkiye’de çiftçilerin sorunlarına teknoloji ile çözümler getiren Tülin Akin Vodafone Akıllı Köy adında teknolojinin aktif olarak kullanıldığı bir köy modelliyor. Çalışkanlığı ile kendine hayran bırakan Tülin Akin, geçtiğimiz aylarda ÇABA Derneği’nin Geleceğe İz Bırakanlar ödülünün de sahibi oldu.

► Sizi yakından tanıyabilir miyiz?

Babam öğretmendi, onun mesleği nedeniyle çocukluk ve gençlik yıllarımda Anadolu’nun çeşitli şehirlerinde yaşadık. 2004 yılında Akdeniz Üniversitesinde öğrenciyken Türkiye’nin ilk Tarımsal E-Ticaret ve iletişim sitesi olan, çiftçilerin ücretsiz olarak faydalanıp, ürünlerini satabildiği www.tarimsalpazarlama.com’u kurdum. Bu site üzerinden, tarım firmaları ve çiftçiler ücretsiz olarak tanıtım sayfası oluşturup ürünlerinin satış ilanlarını, tarımsal haberlerini, fikirlerini paylaştılar. Böylece kullanıcılar tarımdaki yeniliklerden ve ürün fiyatlarından haberdar olup alıcı ve satıcılar site üzerinden kolaylıkla iletişim kurabildiler.

► Üniversitede Tarım ve Pazarlama bölümünü seçmenize etken neydi?

İlkokula erken yaşta başlamıştım ve 14 yaşında liseyi bitirdim. Çok iyi bir öğrenci olamadım. Hemen üniversiteye gitmedim. Uzun sürmeyecek iki yıllık bir üniversite ve çok tercih edilmeyen bir bölüm okumak istedim. Böylece daha rahat iş bulurum diye düşündüm. Tarım ve pazarlama bana değişik bir meslek olarak gözüktü. Birinci yılın sonunda çiftçilerin sorunlarını düşünmeye ve bunlar için çözüm üretmeye başlamıştım. Aslında bu dünyadaki amacımı da bulmuştum.

EN Some people are born with the mission of making a difference. Tülin Akin is one of them. She finds technological solutions to farmers’ problems in Turkey and models a village named Vodafone Smart Village, where technology is actively used. Commendably hard working, she was recently granted the ‘Award for Marking the Future’ by ÇABA Foundation.

► A few words about yourself?

My father was a teacher, we lived in many towns of Anatolia during my childhood and adolescence because of his job. When I was studying at Akdeniz University in 2004, I founded www.tarimsalpazarlama.com, Turkey’s first agricultural e-trade and communication website, where farmers can use for free and sell their products. Agricultural firms and farmers designed free publicity pages on this website and shared their sales announcements, agricultural news and ideas; thus notifying the users of agricultural innovations and product prices and easily communicating with buyers and sellers.

► What made you choose to study agriculture and marketing at university?

I started primary school at an early age. I graduated from high school when I was 14. I was not the best student. I could not go to university right upon my high school graduation. I wanted to choose a two-year university which would not last long and an unpopular major. I thought I would find a job easier that way. Agriculture and marketing struck me as an interesting profession. By the end of the first year, I was thinking about farmers’ problems and coming up with solutions. I actually had found my purpose in the world.

bir meslek haline getirebildiğimiz zaman köylerde yaşayan ve çiftçilikle uğraşan ailelerin köyden kente göçmesini de önemli derecede azaltmış olacağız. Ayrıca çiftçilerin ekonomik anlamda refaha kavuşması da bu mesleği cazip hale getirecektir. Tarımda; su, ilaç, mazot kullanımı, zaman gibi önemli parametreler en büyük mali yükü oluşturuyor, bunun yanında fazla kullanımdan dolayı çevreye de büyük zarar veriyor. Biz de Vodafone Akıllı Köy’de uyguladığımız yöntemlerle aile çiftçiliği ile uğraşanlar için örnek bir model oluşturmayı ve böylece hem verimli hem çevreye duyarlı hem de maliyetten tasarruf edecekleri yöntemleri benimsemelerini hedefliyoruz.

► Türkiye’de tarımın önündeki engeller neler sizce?

Günün gereksinimlerine uygun bir tarım stratejisiyle hareket edemeyen çiftçinin gelir-gider dengesi sekteye uğruyor. Karlı üretim yapılamaması, çiftçiliği cazip bir iş kolu olmaktan çıkartıyor. 147 milyar lira büyüklüğündeki tarım sektörünün yanı sıra, bu alanda iş yapan tüm üretici ve tedarikçi şirketler olumsuz etkileniyor. Tarımsal makine ve ekipman üreticileri, ürün lojistik ve dağıtım şirketleri, satış kanalında hizmet sağlayan firmalar için pazar daralıyor. Mobil teknolojiler, tarımsal üretimin ve verimliliğin iyileştirilmesinde, özellikle küçük toprak sahibi çiftçilerin gelirlerinin artırılarak yaşam standartlarının yükseltilmesinde gittikçe daha fazla rol oynuyor. Tarımsal ve kırsal kalkınmaya katkıda bulunmak için tarımda dijitalleşmeyi sağlamak, çiftçilerin sosyal ve ekonomik hayata eşit katılımına destek olmak gerekiyor. Biz Tabit olarak çiftçiye teknoloji ile buluşturarak tarımda kalkınma ve verimliliği sağlayacak projeler üretiyoruz. Mobil teknolojilerin gücüyle faydalı uygulama ve projeler geliştirerek bu tablonun değişmesine etki edebileceğimize inanıyoruz. Bu nedenle, 2009 yılında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın himayesinde hayata geçirdiğimiz Vodafone Çiftçi Kulübü’nün ardından gücümüzün ve cesaretimizin bize verdiği güvenle Vodafone Akıllı Köy Projesi’ni hayata geçirmeye başladık.

► Yurt dışından çiftçilerin de katılacağı bir tarım zirvesinden söz etmişsiniz nasıl bir zirve ön görüyorsunuz?

Yurt dışından ve Türkiye’den bu zirveye katılacak çiftçiler arasında tarımın geliştirilmesine yönelik fikir alışverişi sağlamayı hedefliyoruz. Farklı inovasyon uygulamaları ve yeni teknolojiler, tarımda yaşanan sıkıntılar ve bunların çözümleri, yeni işbirlikleri önemli başlıklar olacak. Ayrıca çiftçilerin Vodafone Akıllı Köy’de uygulanan teknolojileri yerinde görme imkanı olacak. Sonraki süreçte ise bu uygulamaları kendi arazilerinde uygulamak isteyen çiftçilere danışmanlık desteği verilecek.

► Sizin gibi tarım alanında farklı fikirde olanlara nasıl bir yol izlemelerini tavsiye edersiniz?

Öncelikle farklı bir fikrin mevcut durumu nasıl değiştireceğini düşünmeliler. Tarım büyük bir ekosistemi ifade ediyor. Yapılan bir değişimle sadece ekosistem etkilenmiyor; pazar ekonomisi, alışkanlıklar ve aileler de etkileniyor. “Fikrim geldi ben bunu uygulamalıyım!” diye düşünmek belki de sonradan düzeltilemez hatalara neden olabilir. Bu nedenle yenilikçi fikri olanlar tarımsal ekosistemin içinde olan tüm taraflardan bilgi alarak hareket

Important parameters such as water, pesticides, diesel use and time are the biggest burden in agriculture. Over-use harms the environment greatly as well. With the methods we adopt at Vodafone Smart Village, our goal is to create an exemplary model for family farming, thus making them adopt methods that are productive, environmentally-sensitive and that will make them save costs.

►What do you think are the obstacles before farming in Turkey?

Farmers cannot act with an agricultural strategy fit for the current requirements and their balance of incomes and expenses collapses. Inability to make profitable production makes farming an unappealing profession. All producer and supplier companies are negatively affected, as well as the agriculture sector, which is worth TRY 147 billion. The market shrinks for agricultural machinery and equipment producers, product logistics and distribution companies and companies that operate in the outlets. Mobile technologies play an increasingly important role in improving agricultural production and productivity, especially in improving smallholder farmers’ living standards by increasing their income. In order to contribute to agricultural and rural development, we must ensure digitalization in agriculture and support farmers’ equal engagement in social and economic life. As TABIT (Agricultural Information and Communication Technologies), we bring technology to farmers and create projects that will ensure development and productivity in agriculture. We believe that we can change this outlook by developing beneficial applications and projects, by utilizing mobile technologies.

This is why we started carrying out the Vodafone Smart Village Project with the confidence, strength and courage we had after introducing Vodafone Farmers’ Club in 2009, under the auspices of our Ministry of Food, Agriculture and Livestock.

►You mentioned an agriculture summit with the attendance of farmers from abroad, what kind of summit are you envisioning?

Our goal is to create exchange of ideas on agricultural development, with the attendance of farmers from both Turkey and abroad. Different innovative applications and new technologies, difficulties in agriculture and their solutions and new cooperation will be the main items in the agenda. Farmers will also get to see the technologies of Vodafone Smart Village on site. In the following stages, farmers who wish to implement these practices themselves will be given counseling support.

►What recommendations can you give to those with different ideas like yourself?

They should first consider how a different idea can change the current situation. Agriculture refers to a large ecosystem. A change does not affect only the ecosystem, but the market economy, habits and families as well. Rushing to putting an idea in action can result in irreversible mistakes. This is why if you have an idea, you should act by getting information from all parties in the ecosystem.

When we have an idea at Vodafone Smart Village, we gather

etmeliler. Biz Vodafone Akıllı Köy’de yeni bir fikri hayata geçirmek istediğimizde, Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü’ndeki ilgililerinin, konu uzmanı akademisyenlerin, özel sektördeki dinamik fikirlerin ve çiftçilerin kadim bilgilerinin aynı masada toplanmasını sağlıyoruz ve böylelikle karar alıyoruz. Tabii ki tüm tarafların bir konsensüs içinde olmaları her zaman mümkün olmuyor ama eğer mutabakat sağlarsa muhteşem sonuçlar çıkıyor.

►Dünyada tarım yapan ülkeler ile kıyasladığınızda Türkiye’nin durumunu değerlendirir misiniz?

Ülkemizin coğrafi konumu ve iklimi tarım ve hayvancılık üretimi için dünyanın birçok ülkesini kısıktırarak seviyede. Ancak belki de bu güzellikleri istenilen verimlilikte değerlendiremiyoruz. Topraklarının çoğu çöl olan ülke (İsrail) hem tarımsal sanayide yüksek teknoloji üretiyor hem de tarımsal ürün hasılasında liderliği zorluyor. Hep verdiğimiz örneklerden biri olan Hollanda ise Konya kadar yüz ölçümü ile dünyanın en önemli tarımsal ekonomileri arasında yer alıyor. Ülkemizde tarımsal üretim yapan çiftçilerin mesleklerini sevmeleri gerektiğini düşünüyorum. Belki de en büyük farkımız bu.

►Gelecek hedefinizde neler var?

Teknoloji Mars’a insanları götürecekse ben kalanlar için teknolojiyi kullanmak istiyorum. Şirketimin mottosu, “Kırsal Alanda Geleceği Tasarlayan Şirket.” 34 çalışanımız var, hepsi de dünyayı kurtarmak için çalıştığını düşünüyor.

the consultations of officials of the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, expert academics, dynamic ideas in the private sector and farmers’ valuable knowledge together and act upon that cumulative knowledge. Indubitably, there are times when all parties cannot reach an agreement but mutual understanding results in outstanding outcomes.

►Can you compare Turkey’s status quo to that of other countries engaged in agriculture?

In terms of agricultural and livestock production, Turkey’s geographical position and micro-climate are to be envied by most countries. Still, maybe we are not making use of these wonders at the desired productivity level. Countries with mostly deserted lands (e.g. Israel) both produce high technology in the agriculture industry and play for leadership in agricultural product sum. We always mention the Netherlands on this, their surface is merely as that of Konya but they are among the world’s top agricultural economies. I think that farmers who engage in agricultural production in our country should love their profession. This might be our most significant difference.

►What are your future goals?

If technology is to take men to Mars, I want to use it for those who stay on the Earth. Our company motto is “Company that Designs the Future of Agriculture”. We have 34 employees, all believing that they work to save the world.

PICASSO 1881-1973

TR Picasso 20. yüzyılın, diğer bir ifadeyle modern sanatın en önde gelen ressamıdır. Sanat tarihçileri Picasso’nun resimlerini üç farklı döneme ayırarak incelemiştir: mavi, pembe ve kübizm.

Mavi dönemde daha çok yaşlılık, ölüm ve yoksulluk temalarını mavinin çeşitli tonlarını kullanarak işlemiştir Picasso. Pembe döneminde ise, pembe rengin farklı tonlarıyla aşk, sevgi, özlem, hüznün gibi duyguları çalışmıştır. Fakat Picasso’yu Picasso yapan döneme geldiğimizde geometrik şekillerin ağırlık kazandığını görürüz. Bu döneme, uzmanlar kübizm demektedirler. Picasso’nun dünyaca ünlü “Guernica”, “Avignonlu Kızlar” ve “Ağlayan Kadın” gibi resimleri bu döneme aittir.

Picasso çok küçük yaşlardan itibaren resim çizmeye başlayan biridir. Babası da ressamdır. Bununla birlikte, Picasso’nun doğup büyüdüğü aile ortamında ve akrabaları arasında sanat sevdalı çok sayıda kişi vardır. Hatta söylendiğine göre, Picasso’nun resimlerini gördükten, daha doğrusu oğlunun üstün yeteneğini keşfettikten sonra babası resim yapmayı bırakmıştır.

Ayrıca Picasso, Guinness Rekorlar Kitabı’na da girmiştir. Onun Guinness Rekorlar Kitabı’na kayıtlı olan 13.500 resmi, 100.000 baskı, 34.000 kitap resmi ve 300 heykeli bulunmaktadır.

Picasso / 1881-1973’de, Picasso’nun hayatı, sanatındaki üç farklı dönem eşliğinde anlatılmış. Bir nevi Picasso’nun renkli ve hareketli hayatı, yine renkli, hareketli ve öncü sanatını doğurmuştur denilebilir. Picasso / 1881-1973; ressamın hayatıyla sanatının ayrılmaz bütünler olduğunu gösteren, ilgi çekici bir çalışmadır.

PICASSO 1881-1973

EN Picasso is among the pioneer painters of the 20th century or the modern art, in other words. Art historians study Picasso’s paintings under three periods: blue, pink and cubist.

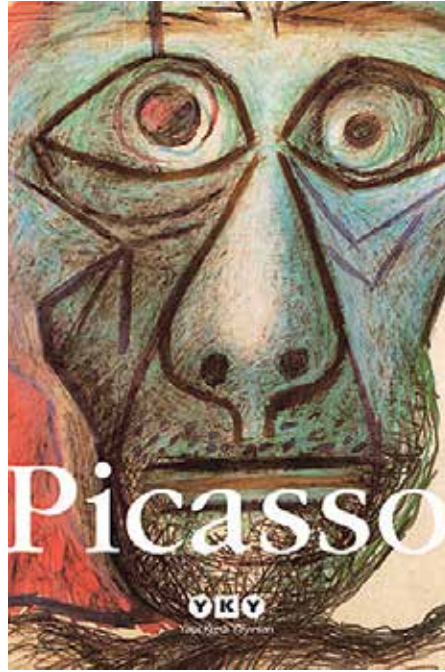
In the blue period, Picasso used shades of blue to handle themes such as old age, death and poverty. While in the pink period, he worked on love, romance, longing and grief, through different shades of pink. Yet it is when the geometrical shapes gain importance when Picasso becomes the Picasso as we know him. Experts in the field name this period the cubist period. Picasso painted his world-famous paintings “Guernica”, “The Girls of Avignon” and “The Weeping Woman” during this period.

He started painting at a very young age. His father was also a painter. In addition, there were many art lovers in the family environment where he grew up and among his relatives. It is even said that Picasso’s father stopped painting once he saw his son’s paintings, or rather after he discovered his son’s incredible talent.

Picasso is also in the Guinness Book of World Records. He is registered in the Guinness Book of World Records with 13,500 paintings, 100,000 prints, 34,000 pictures for books and 300 statues.

Picasso / 1881-1973 narrates Picasso’s life in parallel with the three periods of his art. It could be said that in a sense, Picasso’s colourful and dynamic life led to his equally colourful, dynamic and inspiring art. Picasso / 1881-1973 is an interesting book showing that the artist’s life and his art are inseparable.

TR
Picasso
Çevirmen: Seyda Öztürk
Yapı Kredi Yayınları
Temmuz 2011
255 sayfa

EN
Picasso
Translator: Seyda Öztürk
Yapı Kredi Publications
July 2011
255 pages

SONSUZLUK TEORİSİ

TR Türkçeye “Sonsuzluk Teorisi” olarak çevrilen “The Man Who Knew Infinity” filminde birçok konu birlikte işlenmeye çalışılmış. Bunlardan biri; azimli olmak, inandığın şeyler uğruna fedakârlıktan çekinmemektir. Ramanujan; Hintli, dindar bir Brahmandır. Ashında deniz ötesine seyahat etmesi inançları gereği yasaktır. Fakat o, matematiğe duyduğu tutkudan, onun da ötesinde çok fazla eğitim almadığı halde bulduğu matematik teorilerinden dolayı, eşini, annesini, ülkesini bırakarak İngiltere’ye taşınır.

Olaylar I. Dünya Savaşı esnasında gerçekleşir. Ramanujan, Cambridge Üniversitesi’ne mektup yazar, bulduğu formüllerden örnekler gönderir. Ona sadece Profesör Hardy inanır. Hardy pozitivist ve rasyonalist düşünen biridir. Onun için bir insanın dini ve ırkı önemli değildir. Önemli olan ispat edilmiş teorilerdir.

Ramanujan ve Hardy’nin Cambridge Üniversitesi’nde karşılaştıkları ilk zorluk, din ve ırk ayrımıdır. Üniversitedeki ırkçı öğretmenlerin birçoğu bir Hintlinin matematiğe dair bir şey bulamayacağına inanır. Bu da işleri daha da zorlaştırır.

Üçüncü konu ise Doğu’yu temsil eden Ramanujan’a karşı Batı’yı temsil eden Hardy arasındaki mücadeledir. Ramanujan formülleri sezgileriyle bulmaktadır. Oysa Hardy için bu söyleneğin hiçbir önemi yoktur. O, akla inanır. Akli deliller, ispatlar olmadığı müddetçe bulunan formüllerin hiçbir anlam ifade etmediğini söyler.

Film, gerçek bir hayat hikâyesinden esinlenilerek çekilmiştir ve dramatik yönü kuvvetlidir. Diyalogların çok önemli olduğu filmde 20. yüzyılın ilk yarısına dair çok farklı düşüncelere ulaşmak mümkündür.

TR
Yönetmen
Matthew Brown
Vizyon Tarihi
8 Nisan 2016 (İngiltere)
Tür
Biyografi, Dram
Yapım
Edward R. Pressman, Sofia Sondervan, Jim Young, Jon Katz, Joe Thomas
Süre
1 s. 49 dk.
Oyuncular
Dev Patel, Jeremy Irons, Toby Jones, Devika Bhise, Stephen Fry

EN
Director
Matthew Brown
In Theaters
April 8, 2016 (UK)
Genre
Biography, Drama
Producers
Edward R. Pressman, Sofia Sondervan, Jim Young, Jon Katz, Joe Thomas
Runtime
1 h. 49 min.
Cast
Dev Patel, Jeremy Irons, Toby Jones, Devika Bhise, Stephen Fry

THE MAN WHO KNEW INFINITY

EN “The Man Who Knew Infinity”, translated to Turkish as “Sonsuzluk Teorisi”, handles many subjects together. One of these subjects is that perseverance means not to hold back from making compromises for what you believe in.

Ramanujan is a religious Indian Brahman. His beliefs forbid him to travel overseas. Despite this, out of his passion for mathematics and beyond that, the math formulas he created despite not being well-educated, he leaves his wife, his mother and his country to move to England.

The events take place during World War I. Ramanujan writes a letter with some of his own formulas to Trinity College of University of Cambridge. Only Professor Hardy believes in Ramanujan and invites him to the University. Hardy is a positivist and rationalist man. What is relevant to him is not a man’s religion or race but proven theories.

The first obstacle that Ramanujan and Hardy face at the University of Cambridge is religious and racial discrimination. Many of the racist professors at the University believe that an Indian cannot discover anything related to math, which puts Ramanujan and Hardy in a difficult position.

The movie also deals with the conflict between Ramanujan, representing the East and Hardy, representing the West. Ramanujan finds his formulas by sheer instinct. This has no meaning to Hardy, he believes in rationality. He says that without rational proof and evidence, all these formulas have no significance at all. While trying to adapt to the academic world to which he is a stranger, Ramanujan also struggles against xenophobia, in a country where the impact of the war is felt heavily. The movie is based on a true story. It has a strong sense of drama. The dialogues are essential to the movie and many different mentalities of the 20th century can be seen throughout.

16. YÜZYIL DÂHİSİ MATRAKÇI NASUH

MATRAKÇI NASUH: A GENIUS IN THE 16TH CENTURY

TR Matrakçı Nasuh 16. yüzyılda yaşamış, bir Osmanlı dâhisidir. Asıl adı, “Nasuh bin Karagöz bin Abdullah el Bosnavi”dir. Çok yönlü bir kişiliğe sahip olan Matrakçı Nasuh; matematik, silahşorluk, spor, felsefe, tarih, şiir, hat, müzik ve resim alanlarında başarılı eserler vererek kendi döneminde takdir toplamakla kalmamış, kendinden sonra gelen kişilere de ilham kaynağı olmuştur.

UNESCO, Matrakçı Nasuh’u, 2014-2015 “Anma ve Kutlama Yıldönümleri” takvimine almıştır. Bu tarih onun 450. ölüm yıldönümüne denk gelmektedir.

Ülkemizde Matrakçı Nasuh’la ilgili Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın himayelerinde gerçekleştirilen projeye UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, PTT Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş., İstanbul Kültürlerarası Sanat Diyalogları Derneği gibi birçok kurum destek vermiştir. Örneğin Matrakçı Nasuh’un yazdığı Tarih-i Sultan Bayezid’in tıpkıbasımı yapılmış, “XI. Yüzyıl Türk Musikisi” albümü hazırlanmış, Matrakçı Nasuh özel pulu bastırılmış, “16. Yüzyıl Dahisi Matrakçı Nasuh” kataloğu yayımlanmış, ayrıca bir belgesel filmi hazırlanmıştır.

Proje kapsamında saydığımız çalışmalar bunlarla sınırlı değildir. Diğer etkinlikleri öğrenmek, Matrakçı Nasuh’un hayatıyla ilgili bilgi edinmek; onun yaptığı resim, hat ve çini sanatı örneklerini görmek, bestelerini dinlemek; ayrıca proje kapsamında çalışan değerli sanatçıları tanımak için <https://www.matrakcinasuh.com/> sitesi ziyaret edilebilir.

Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde hazırlanan sitede Matrakçı Nasuh’un çalışmalarından oluşturulan serginin ayrıntılı, büyük boy fotoğraflarına ulaşmak da mümkündür.

EN Matrakçı Nasuh is an Ottoman genius who lived in the 16th century. His actual name is “Nasuh bin Karagöz bin Abdullah el Bosnavi”. A man of many talents, he created many admired and valuable works in the fields of mathematics, swordsmanship, sports, philosophy, history, poetry, calligraphy and painting. His work was also an inspiration for later generations.

He was in UNESCO 2014-2015 “Remembrance and Celebration Anniversaries” calendar, which corresponds to his 450th death anniversary.

Many institutions such as Turkish National Commission for UNESCO, Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. (PTT) and İstanbul Intercultural Art Dialogues Association (İKASD) supported the project about Matrakçı Nasuh, under the aegis of Republic of Turkey Presidency. For this project, a replica of Matrakçı Nasuh’s creation ‘Tarih-i Sultan Bayezid’ was printed, the “11th Century Turkish Music” album was published, a post stamp was prepared for Matrakçı Nasuh, “16th Century Genius Matrakçı Nasuh” catalogue was published and a short film was produced.

The Project includes many other activities. To have information about the other activities, Matrakçı Nasuh’s life, his works in painting, calligraphy and ceramics, to listen to his music and to get to know the valuable artists who worked for the project, visit the website <https://www.matrakcinasuh.com/>. The website is in two languages: Turkish and English. There, you can find detailed, large-sized photographs of Matrakçı Nasuh’s work.

<https://www.matrakcinasuh.com>

KARADENİZ’İN BİNLERCE YILLIK EFENDİSİ: FINDIK

ÇOK GENİŞ BİR KULLANIM ALANINA SAHİP OLAN FINDIK, BÖLGE İNSANI İÇİN SADECE EKONOMİK DEĞİL SOSYO-KÜLTÜREL AÇIDAN DA BÜYÜK ÖNEM TAŞIYOR. TÜRKİYE, DÜNYA FINDIK ÜRETİMİ VE İHRACATINDA İLK SIRADA BULUNUYOR.

THE MASTER OF BLACKSEA FOR THOUSANDS OF YEARS: HAZELNUT

HAZELNUT THAT HAS A VERY EXTENSIVE AREA OF USE HOLDS A GREAT IMPORTANCE NOT ONLY ECONOMICALLY BUT ALSO SOCIO-CULTURALLY TO THE PEOPLE OF THE REGION. TURKEY RANKS AS THE FIRST IN THE WORLD’S HAZELNUT PRODUCTION AND EXPORTATION.

FINDIKTA İHRACAT ARTIŞI SAĞLAMAYI HEDEFLEYEN POLİTİKALARDA ISRAR EDİLMELİ
THE POLICIES TO INCREASE THE HAZELNUT EXPORTATION MUST BE INSISTED

“MİLLİ FINDIK POLİTİKASI’NI HAYATA GEÇİRMELİYİZ”
“A NATIONAL HAZELNUT POLICY SHOULD BE SET IN MOTION”

AYAKKABI BOYACILIĞINDAN GELEREK GİRESUN’UN EN MODERN FINDIK KIRMA TESİSİNİ KURDU

FROM SHOESHINE TO SETTING UP THE MOST ADVANCED HAZELNUT CRACKING FACILITY IN GİRESUN

“FINDIKTA İHRACAT ARTIŞI SAĞLAMAYI HEDEFLEYEN POLİTİKALARDA ISRAR EDİLMELİ”

“THE POLICIES TO INCREASE THE HAZELNUT EXPORTATION MUST BE INSISTED”

İlyas Edip SEVİNC

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği/Yönetim Kurulu Başkanı
Black Sea Hazelnut and Products Exporters' Union/Chairman of the Board of Directors

TR Fındık, bilhassa Karadeniz Bölgesi için sosyo-ekonomik önemi çok büyük bir üründür. Ülkemizin, dünya fındık üretim ve ihracatındaki payı yakın zamana kadar % 75-80 seviyesinde iken; verim düşüklüğü, fındık üreticisi ülkelere yenilerinin eklenmesi, rakip ülkelerden bazılarının üretiminde meydana gelen artış ve “küllenme” gibi hastalıkların etkisi ile bugün itibarıyla üretimdeki pay % 60-70’e, ihracattaki pay ise % 65-70’e gerilemiş durumdadır. Bu durum, fındık sanayicisi ve ihracatçısının bütün uyarılarına karşın gerçekleşmiştir.

“ÜRETİMDE EN YAKIN RAKİBİMİZİ 6’YA KATLADIK”

Türkiye’nin fındık üretimi, iklim koşullarına bağlı olarak 500 bin ile 900 bin ton/kabuklu arasında değişmektedir. Yıllar içerisindeki ortalama 600-650 bin ton/kabuklu üretimi ile ülkemiz bu alanda dünyada 1. sırada yer alırken, ikinci büyük üretici olan İtalya’nın ise 90-120 bin ton/kabuklu üretimi bulunmaktadır. Bu ülkeyi sırasıyla, 50-70 bin ton/kabuklu ile Gürcistan, 40-50 bin ton/kabuklu ile Azerbaycan, 25-35 bin ton/kabuklu ile ABD ve 20-25 bin ton/kabuklu ile İspanya izlemektedir. Bunun dışında Şili, Fransa, İran, Romanya ve Çin Halk Cumhuriyeti gibi 29 ülkede daha fındık üretimi yapılmaktadır. Her ne kadar dünya fındık ihracatındaki payımız düşmüş olsa da, ülkemiz hala en büyük ihracatçı konumundadır. Türkiye’nin fındık ihracatı, rekolte ve fiyatlara bağlı olarak 215-300 bin ton/iç (kabuklu olarak 430-600 bin ton) aralığında gerçekleşirken, buradan da anlaşılacağı üzere fındık ülkemiz açısından tam manasıyla bir ihracat ürünü niteliğindedir. Bu önemi nedeniyle fındığı ilgilendiren her kararın öncelikle ihracat penceresinden irdelenmesi gerekmektedir.

“SERBEST PİYASAYA GEÇİŞLE İHRACAT ARTTI”

2009 yılında serbest piyasa esaslı yeni fındık stratejisinin uygulamaya başlanmasından önce en fazla gerçekleşen ihracat 2001/2002 sezonunda 255 bin ton/iç iken, serbest piyasa koşullarının geçerli olacağının deklare edilmesinden sonra bilhassa dış piyasalarda yerleşen güven ortamının etkisiyle, 2010/2011 fındık ihracat

EN hazelnut is an important socio-economic product especially in Black Sea Region. While Turkey’s share in global hazelnut production and export was 75-80% until lately; as of today share in production has fallen back to 60-70% and in export has fallen back to 65-70% due to the loss of productivity, newly added hazelnut-producing countries, increase in some of the competitor countries’ production and diseases such as “incineration”. This happened despite all warnings from hazelnut industrialists and exporters.

“WE INCREASED THE LEAD OVER OUR CLOSEST COMPETITOR IN PRODUCTION BY SIX FOLDS”

Hazelnut production of Turkey changes from 500,000 to 900,000 tons/shelled hazelnut based on climatic conditions. Over the years, an average of 600,000-650,000 tons/shelled hazelnut production has put Turkey in the number one place as producer while the second biggest producer, Italy, has 90,000-120,000 tons/shelled hazelnut production. Italy is followed by Georgia with 50,000-70,000 tons/shelled hazelnut, Azerbaijan with 40,000-50,000 tons/shelled hazelnut, the USA with 25,000-35,000 tons/shelled hazelnut and Spain with 20,000-25,000 tons/shelled hazelnut production. Aside from these countries, hazelnut is produced in 29 more countries such as Chile, France, Iran, Romania and People’s Republic of China. Although our global share in hazelnut export has decreased, Turkey is still the biggest exporter of hazelnut. Turkey’s hazelnut export is around 215,000-300,000 tons/kernels (430,000-600,000 tons in shell) based on the yield (in agriculture, the total of any product gathered in one year) and prices and thus, we conclude that hazelnut is definitely an export product. Due to the importance of hazelnut, any decision relating thereto must be addressed from the perspective of exports.

“TRANSITION INTO FREE MARKET INCREASED EXPORT”

While the highest export rate achieved before the free-market-based hazelnut strategy was adopted in 2009 was 255,000 tons/kernel in 2001-2002 season, in 2010-2011 hazelnut export

sezonunda 281 bin 331 ton/iç, 2012/2013 sezonunda ise 301 bin 193 ton/iç ihracat miktarına ulaşarak miktar bazında rekorlar kırılmış, 2014/2015 sezonunda gerçekleşen 2 milyar 800 milyon dolarlık ihracat ise değer bazındaki rekorumuz olarak kayıtlara geçmiştir. Ziraî donun etkisiyle düşük rekolte idrak edilen 2014/15 sezonunda 217 bin 427 ton/iç gibi son 5 sezonun en az ihracatı gerçekleşmiştir. 710 bin ton/kabuklu gibi ortalamanın üzerinde bir rekoltenin olduğu 2015 ürünü ihracat sezonunda da dış satımımız maalesef 249 bin 681 ton/iç ile sınırlı kalmıştır. İhracatımızdaki bu düşüşün başlıca nedeni; bazı kesimler tarafından gündemde kalmasına çalışılan popülist stratejiler ve buna bağlı fiyat spekülasyonlarıdır.

“İHRACATÇILAR OLARAK REKOLTEDEKİ İSABETLİLİĞİMİZ YÜKSEK OLMALI”

Haberleşme, iletişim ve ulaşım imkanları bakımından global bir köy haline gelen dünyamızda, global fındık sanayisi firmalarının, Türkiye’deki fındık rekoltesi konusunda en az bizim kadar doğru bilgiye sahip olduğu bir realitedir. Ayrıca üretim, ihracat ve ticaretinden bir numara olduğumuz bir ürünün kullanıcılarını doğru bilgilendirmek, esasen lider ülke olmanın getirdiği bir sorumluluğun da gereğidir. Bu bağlamda ihracatçılar olarak her yıl açıkladığımız rekoltelelerdeki isabetlilik, bilhassa alıcılar tarafından takdir edilmektedir ki, bu aynı zamanda da bizim karnemizdir. Bu çağda az olanı çok, çok olanı az göstermek kabul edilemeyecek bir olgudur. Dolayısıyla, suni müdahalelerden ziyade, tüketimin artırılmasını sağlamak suretiyle fiyatı sürdürülebilir şekilde tatmin edici seviyelerde tutacak arz/talep dengesini oluşturmak sektör için elzem bir durumdur.

“SPEKÜLATİF DAVRANIŞLARDAN KAÇINILMALI”

Fiyatların piyasa dinamiklerinin etkisiyle değil spekülatif davranışlarla oluşturulmaya çalışıldığı 2015/2016 ve 2016/2017 sezonlarındaki gelişmeler, fındığın esas kullanıcısı olan ithalatçı-sanayici firmalarda tekrar bir belirsizlik ortamına girildiği algısı doğmasına neden olmuştur. Ayrıca gerek fiyat avantajı gerekse Türkiye’den mal tedarikinde karşılaşılan sorunlar nedeniyle alımların bir kısmı rakip ülkelere kaymış ve böylece 2009’dan bu yana Türk fındık sanayicisi ve ihracatçısını heyecanlandıran başarılı dönem sona ererek ihracatçı-alıcı senkronizasyonu bozulmuş ve tüketim artışı sağlayacak ihracat artışı durmuştur. Piyasanın kendi işleyişi dışındaki etkenler ile manipüle edilerek fiyatların yüksek oluşturulmaya çalışılması, daha fazla döviz girdisi sağlayacağı ve üretici gelirlerini artıracığı için ilk anda cazip gibi görünse de uzun vadede ülkemiz aleyhine bir durumdur.

“FINDIK İHRACATINDA POTANSİYEL TEHLİKELER SÖZ KONUSU”

Bugün Gürcistan ve Azerbaycan gibi ülkeler fındık üretimi açısından ciddi potansiyele sahiptir. Ayrıca hasat mart ayında yapıldığı için Şili gibi güney yarımküre ülkeleri bizim açımızdan çok tehlikelidir. ABD’nin isterse çok büyük miktarlarda üretim yapabilme imkan ve kabiliyeti ayrı bir tehdit oluşturmaktadır. Bunların dışında Fransa, Yunanistan, Romanya, Bulgaristan, Polonya, Sırbistan, Bosna Hersek, Hırvatistan, Arnavutluk, Rusya, Çin Halk Cumhuriyeti, Ukrayna gibi ülke-

season yielded 281,331 tons/kernel and hazelnut export reached its ever highest record in terms of amount in 2012-2013 season with 301,193 tons/kernel after an environment of confidence was created especially for foreign markets as it was declared that free market conditions were going to be in use. Our record in terms of value was the export worth USD 2,800,000,000 achieved in 2014-2015 season. The least amount of export in the last 5 years was achieved in 2014-2015 season with 217,427 tons/kernel due to low yield resulting from agricultural frost. Unfortunately, our sales in 2015 season where yield was above the average with 710,000 tons/shelled hazelnut, our export remained at a level of 249,681 tons/kernel. The main reason for this fall in our export is populist strategies forced into the agenda by certain parties and related price speculations.

“OUR ACCURACY AS EXPORTERS SHOULD BE HIGH”

In a world that has become a global village in terms of telecommunications, communication and transportation, it is a reality that global hazelnut industry companies have correct knowledge on Turkey’s hazelnut yield as much as we do. Moreover, informing the consumers of a product, of which we are the number one producer, exporter and merchandiser, is essentially a requirement concerning the responsibility of being the leader company. In this sense, accuracy in the yields that we disclose every year as exporters is appreciated, especially by the buyers, which also serve as our report card. In today’s world, making less seem like more or more like less is an unacceptable action. Thus, it is essential for the sector to create supply and demand balance that will keep the price sustainable on a satisfactory level by increasing consumption rather than artificial interventions.

“SPECULATIVE BEHAVIOURS SHOULD BE AVOIDED”

Developments in seasons 2015-2016 and 2016-2017 where the prices were tried to be generated by speculative behaviour rather than market dynamics created the illusion in exporter-industrialists, the main user of hazelnut, that an environment of uncertainty was present. In addition, a portion of purchases shifted to competitor countries due to both price advantage and problems encountered in the supply of goods from Turkey and this disrupted the exporter-buyer synchronization by ending the successful era

lerde fındık dikili alanların genişlediği, Avustralya ve Yeni Zelanda’da dikim çalışmalarının yanı sıra fındık ile ilgili ileri düzeyde bilimsel çalışmaların yürütüldüğü, Bhutan’ın fındık ihracatına başlayacağı ve hatta Almanya’nın Bavyera Eyaletinde Fındık Üreticileri Birliği’nin dahi kurulduğu bilinmektedir. İşte bu gelişmeler ışığında ülkemizin dünya fındık üretimi ve ihracatından aldığı pay son yıllarda gerilemektedir ve daha da kötüsü rakiplerimiz bize göre çok daha düşük maliyetlere sahiptir. Ayrıca çoğu üretici ülke bizden daha avantajlı ithalat vergisine tabi tutulmaktadır. Örneğin AB, Gürcistan’dan yaptığı fındık ithalatına vergi uygulamazken ülkemizden yaptığı iç fındık ithalatına %3 Gümrük Vergisi uygulamaktadır. Bu olumsuzlukların giderilmesi için izlenecek stratejinin doğru tespit edilebilmesi için rekolte tahminleri yanlış veya noksan değerler üzerine inşa edilmemelidir. Zira piyasaların yönlendirilmesi amacıyla yapılan rekolte manipülasyonlarından en büyük zararı gören ülkemiz ve üreticilerimizdir. Rekoltenin, bir manipülasyon sonucu elde edilen suni bir değer değil, sahada yapılan bilimsel çalışmalar sonucunda elde edilen referans alınabilecek bir değer olduğuna herkesin tereddütsüz inanması, sağlıklı piyasaların oluşabilmesi açısından çok önemli ve elzemdir.

“ALAN BAZLI GELİR DESTEĞİ MODELİ VERİMLİ OLARAK UYGULANMALI”

Bu bağlamda, önemli bir kısmı ihraç edilen küresel bir ürün niteliğindeki fındığın ihracatında bir aksaklık olması halinde tamamının yurt içinde tüketilme şansı bulunmadığı bilinmeli, ihracat artışı sağlamayı hedefleyen politikalarda ısrar edilmelidir. Tüketim artışı sağlamaya yönelik serbest piyasa esaslı bir strateji izlenmeden, üretici gelirlerini sürdürülebilir bir şekilde artırmak günümüz piyasa koşullarında mümkün değildir. Ayrıca, tüketim artışı sağlama hedefine ulaşılan kadar alan bazlı gelir desteği modelinde küçük üreticilere daha fazla ödeme yapılacak şekilde mevzuat değişiklikleri yapılmalıdır. Zira, ancak bu şekilde hem üretici gelirleri artırılabilecek hem de tüketimin artmasını sağlayacak uygun fiyatların oluşması ve artırılabilecek tüketimle meydana gelecek daha fazla ürün ihtiyacının gereği olarak, fiyatların sürdürülebilir bir şekilde yükselme trendine girmesi imkanı oluşacaktır.

that made Turkish hazelnut industrialists and exporters excited since 2009 and hindered the export increase that would provide growth in consumption. Although the efforts to manipulate the market through factors that are not a part of its functioning and to increase the prices seem attractive at first since it will provide foreign currency inflow and increase the income of the producers, it has long-term negative effects on Turkey.

“THERE ARE POTENTIAL DANGERS IN HAZELNUT EXPORT”

Today, countries such as Georgia and Azerbaijan have serious potential in terms of hazelnut production. Moreover, since harvest is in March, countries in the southern hemisphere such as Chile are quite dangerous for us. The USA’s opportunities and ability to produce in very large amounts if desired constitute another threat. Aside from these, it is known that lands planted with hazelnut trees are expanding in countries such as France, Greece, Romania, Bulgaria, Poland, Serbia, Bosnia-Herzegovina, Croatia, Albania, Russia, People’s Republic of China and Ukraine; advanced scientific studies regarding hazelnut are performed as well as planting activities in Australia and New Zealand; Bhutan will start hazelnut exports and Hazelnut Producers Association was founded in Bavaria State of Germany. In the light of these developments, Turkey’s share in global hazelnut production and export has diminished in recent years and, even worse, our competitors have lower costs than ours. Moreover, most of the producer countries are subject to more advantageous import taxes compared to Turkey. For instance, while the EU does not apply taxes to the hazelnut imported from Georgia, it applies 3% customs tax to the hazelnut kernels imported from Turkey. In order to set out the right strategy to eliminate these adverse impacts, yield estimates should not be based on incorrect or incomplete values. Because, yield manipulations to steer the markets bring the biggest damage to Turkey and our producers. The yield as a value obtained from scientific field studies that can be taken as a reference without any doubt, rather than an artificial value resulting from a manipulation, is quite important and essential for the sake of sound market developments.

“AREA-BASED INCOME SUPPORT MODEL SHOULD BE IMPLEMENTED IN AN EFFICIENT WAY”

It should be known that hazelnut, a global product an important portion of which is exported, cannot be consumed domestically as a whole in the event of a mishap in the export of the product and policies that aim to increase export should be insisted upon. Current market conditions do not allow any sustainable increase in producer income without following a free-market-based strategy towards ensuring growth in consumption. Moreover, the legislation should be amended in a way to provide more payments to small-scale producers in area-based income support model until the goal of increasing consumption is reached. Only through this way there will be an increase in producer income. Moreover, there will be an opportunity for prices to get on an increasing trend in a sustainable manner as proper prices paving the way for an increase in consumption are set and, consequently, there is a higher need for products as a result of consumption growth.

Lütfi BAYRAKTAR
Fiskobirlik Yönetim Kurulu Başkanı / Fiskobirlik – Chairman of the Board of Directors

“MİLLİ FINDIK POLİTİKASI’NI HAYATA GEÇİRMELİYİZ”

“GEÇMİŞ YILLARDA 2,5 MİLYAR DOLARI AŞAN İHRACAT GELİRİMİZİN DOĞRU YÖNETİLMESİ HALİNDE 5-10 YILLIK SÜREÇTE 6 MİLYAR DOLARI AŞMASI MÜMKÜNDÜR.”

“A NATIONAL HAZELNUT POLICY SHOULD BE SET IN MOTION”

“IF THE EXPORT REVENUE OF PREVIOUS YEARS EXCEEDING USD 2.5 BILLION IS MANAGED PROPERLY, IT COULD SURPASS USD 6 BILLION WITHIN 5 TO 10 YEARS.”

Fındığın bu topraklardaki geçmişe binlerce yıl öteye uzanıyor. Karadeniz Bölgesinin en önemli gelir kalemlerinden olan bu ürün, bölgenin zor coğrafi koşullarında üreticisi için büyük önem arz ediyor. Türkiye, dünya fındık üretiminde miktar ve kalite bakımında 1. sırada yer alırken, bu alanda yapılan yatırımlarla artık fındık mamulleri ticaretinde de söz sahibi konumunda. Fiskobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Lütfi Bayraktar ile fındığı ve bu ürünün ülkemiz için önemini konuştuk.

► **Türkiye’nin fındık üretim kapasitesi nedir, bu yıllar nasıl seyretmiştir? Bu yıla ilişkin rekor beklentileri nelerdir?**
Son 12 yıl itibarıyla Türkiye’nin fındık üretim ortalama 550-600 bin tondur. Bu yıla ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 683 bin ton, INC ise 700 bin ton üretim olacağını öngörmektedir.

► **Ülkemiz bu alanda mevcut kapasitesinin ne kadarını kullanıyor? Bu kapasitenin artırılması noktasında ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?**
Türkiye’de yasal olarak 16 il 105 ilçede fındık dikim alanına müsaa-
de edilmekle birlikte, 53 ilde üretim yapılmaktadır. 2/B orman ara-
zileri ile beyan edilmeyen tarım arazileri kayıtlarıyla birlikte Karadeniz bölgesinde 700 bin hektarlık fındık alanı bulunmaktadır. Ülkemiz fındık üretiminin %70-80’i ihraç, %15-20’si iç piyasa, %3-5’i de ekonomiye girmeyen evlik/çerezlik tüketimi oluşturmaktadır. Fındığın ekolojik olarak var ve yok yılları, iklim/yetiştirilme ve zirai zarar vs. sebeplerden ötürü her yıl tam verimle üretilemeyeceği bir gerçektir. Tarım ürünleri 2023 ihracat hedeflerine bakıldığında, yaşlı ve verimden düşmüş Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesi fındık alanları, kentleşmenin getirdiği tarımsal daralmalar, yıldan yıla artan iç/dış talep nedeniyle mevcut üretimin 10 yıl sonra talebi karşılamayacağı, bunun da şimdiden planlanması büyük önem arz etmektedir. Fındık üretim kapasitesinin birkaç yıl içinde artırılması mümkün değildir. Bu nedenle, en az 10 yıllık tarım politikası gerekmektedir. Bugünden fındık dikimi yapılırsa dahi, 10 yıl sonra tam verime ulaşmaktadır. O nedenle mevcut üretimin, birim alanda artırılması, yaşlı ve verimden düşmüş bahçelerin destekleme modeliyle münavebeli bir şekilde yenilenmesi/ıslah edilmesi gerekmektedir. Diğer bir husus ise yıldan yıla değişen fındık rekoltesi ve istikrarsız serbest piyasa fındık fiyatlarıdır. Bu olumsuzluk, üreticinin fındık tarımına ilgisini azaltmaktadır. Bu da kalitesiz ve birim alanda verimi düşük ürün elde edilmesine neden olmaktadır.

The history of hazelnut dates back to thousands of years on this land. Being one of the most important revenue items of the Blacksea Region, this product is of great importance to the producers in the harsh geographical conditions of the region. While ranked first in the world’s hazelnut production on quality and quantity, Turkey has a strong voice on the trade of hazelnut products as well, by the investments on this area, anymore. We have talked about the importance of the product to our country with Lütfi Bayraktar, the Chairman of the Board of Directors of Fiskobirlik.

► **What is Turkey’s hazelnut production capacity and what has been the situation in recent years? What is the yield expectation for this year?**
The average hazelnut production in Turkey is 550,000 to 600,000 tons as of the last 12 years. The Ministry of Food, Agriculture and Livestock predicts this year’s production as 683,000 tons while INC estimates a production level of 700,000 tons.

► **How much of its current capacity is Turkey using in this field? What activities are being done to increase this capacity?**
Legally, hazelnut tree plantation areas are legally allowed in 16 provinces and 105 districts in Turkey; however, 53 provinces produce hazelnut. There are 700,000 hectares of hazelnut land in the Black Sea Region including the agricultural land records and undeclared 2/B forest lands. 70 to 80% of hazelnut production in Turkey is made up of export. 15 to 20% of the production does not go into the domestic market and the other 3 to 5% is for home consumption/snack food consumption that do not enter into the economy. It is a hard fact that hazelnut cannot be produced with full yield every year due to reasons such as its ecological on and off years, climate/cultivation and agricultural damage etc. 2023 horizon for agricultural products suggests that old and unproductive Middle and East Black Sea Region hazelnut fields will not be able to meet the current production in 10 years due to agricultural shrinking resulting from urbanization and increasing national and international demand and it is important to plan ahead from this day onward. It is not possible to increase hazelnut production in a few years. Thus, an agricultural policy covering at least 10 years is needed. Even if hazelnut trees were to be planted today, they would reach full

Özetle şunu söyleyebiliriz ki dünya çapında lider olduğumuz ve en yakın rakibimizin bile 1/6 oranında (İtalya) üretim gerçekleştirdiği bir ürüne yeteri kadar liderlik yapamadığımız gerçeğini hızla değiştirecek; köklü, kalıcı bir “Milli Fındık Politikası”nın hayata geçirilmesi gerekmektedir.

► **Fındık üretiminde ülkemizdeki genel fotoğraf nedir? Hangi iller bu konuda öne çıkmaktadır?**

Dünyada dekara verim 200-250 kilogram iken, ülkemizde ortalama 60-100 kilogramdır. Ülkemizde, alan genişletme yerine birim alanda verimi artırma politikasının daha doğru olacağı kanaatindeyim. Bunun için de iyi tarım uygulamaları, bilinçli çiftçi, destekleme politikalarındaki eksiklerin giderilmesi gerekmektedir. Bu noktada istikrarlı fiyat politikası ve stok kontrolü de hayati önem taşımaktadır. Ülkemizde, bu yılki üretimi baz alarak söylemek gerekirse ilk sırada Ordu (216 bin ton) yer almaktadır. Bu ili sırasıyla Giresun (102 bin ton), Samsun (97 bin ton), Sakarya (94 bin ton), Düzce (75 bin ton), Trabzon (47 bin ton), Zonguldak (25 bin ton), Kocaeli (20 bin ton) ile takip etmektedir. Son yıllarda, çay üretiminin artmasıyla Artvin, Rize, Trabzon ve Giresun’un bazı ilçeleri fındık üretiminden vazgeçtiği görülmektedir. Bunun yerine; Samsun, Sakarya, Düzce, Zonguldak, Kocaeli, Bartın, Kastamonu, Bolu, Sinop, Tokat, Gümüşhane gibi illerde alan artışı gözlemlenmektedir.

► **Fındık alımında bu yıl açıklanan fiyatlar konusunda değerlendirmeniz nedir?**

Bunu doğru bir şekilde izah edebilmek için, geçmişte var olan ve 2009 yılında uygulamaya konan fındık stratejisiyle elde edilen/edilemeyen konuları birlikte değerlendirmek lazım. Fiyat konusunda hem siyasi otoritenin, hem de diğer kesimlerin farklı yorumları bulunmaktadır. Bu eleştirilerin asıl kaynağı maliyet yorumlarındandır. Her platformda savunduğumuz bir husus var: Fiyat istikrarı. Hem üretici hem sanayici hem de tüketici açısından bu çok önemli. Yıldan yıla değişen fındık fiyatındaki TL marjı, hem dolar bazında hem de raf fiyatları bakımından çok farklılık göstermektedir. Bunun da asıl sebebi, ürünün stok kontrolünü yapacak bir devlet politikasının oluşturulamamış olmasıdır. Arz/talep dengesindeki dönemsel farklılık, sürdürülebilir bir fiyat politikasına baskı yapmaktadır. Bu yıl, fındıkta müdahale kurumu olarak yine Toprak Mahsulleri Ofisi görev almıştır. Açıkladığı fiyat, kilogram başında 10-10,5 liradır. Ancak alım noktalarının az oluşu, Karadeniz Bölgesinde örgütlü bir yapısının olmayışı, geçmişte olumsuz fındık alım politikası, alım kriterlerinin katı ve üreticiyi zora sokan kamu tavrı, ödemelerin bir haftaya sarkması gibi nedenlerden dolayı beklenen hedefe ulaşamamıştır. Fındık rekoltesinin 3/5’nin hasattan sonra (Ağustos-Ekim arası) hızlıca satışa sunulması, hem nakit kaynak kullanımını hem de piyasa şartlarını dengesiz hale getirmektedir. Kalıcı çözümün önceliği, stoklama müessesesi ve müdahale alımları ile fındık fiyatlarının istikrarlı hale getirilmesi ve örgütlü üretici kuruluşlarının desteklenerek piyasa koşullarında rekabet edebilecek eşit şartların kamu otoritesi tarafından sağlanmasından geçmektedir.

► **Türkiye fındık üretiminde %75 payla dünyada 1. sırada yer alıyor. Gelir anlamında bunun karşılığını alabiliyor muyuz?**

Fındıkta hem üretim hem de ihraç açısından lider ülke konumundayız. Ancak bu üründen elde edilen gelir anlamında yeterli paya

productivity level 10 years later. Therefore, the current production must be increased at unit level and old and unproductive hazelnut fields should be regenerated/reclaimed through alternation based on a support model.

Hazelnut yield changing year by year and unstable free market hazelnut prices are other issues to be considered. This negative environment decreases the interest of producers in hazelnut cultivation. In the end, it results in products of poor quality and of low productivity at unit level. In sum, we must set in motion a robust and permanent “National Hazelnut Policy” that will quickly change our failure to properly manage a product, in the production of which we are global leader and even our closest competitor (Italy) can produce as much as one sixth of our production.

► **What is the general picture of our hazelnut production? Which provinces stand out on this matter?**

While the yield per decare is 200 to 250 kilograms in the world, this figure is 60 to 100 kilograms in Turkey. Instead of expanding the area, I believe that it will be more beneficial to introduce a policy aimed at increasing production in unit area. Good agricultural practices and conscious farmers are needed while deficiencies in support policies should be mitigated. At this point, stable price policy and stock control also bear great importance. If this year’s production is used as a basis, Ordu (216,000 tons) ranks first in Turkey. It is followed by Giresun (102,000 tons), Samsun (97,000 tons), Sakarya (94,000 tons), Düzce (75,000 tons), Trabzon (47,000 tons), Zonguldak (25,000 tons) and Kocaeli (20,000 tons). Recent years show that, with the increase of tea production, Artvin, Rize, Trabzon and some districts of Giresun abandoned hazelnut production. On the other hand, hazelnut production increased in provinces such as Samsun, Sakarya, Düzce, Zonguldak, Kocaeli, Bartın, Kastamonu, Bolu, Sinop, Tokat and Gümüşhane.

► **What are your remarks on this year’s announced prices for buying hazelnut?**

In order to explain the answer to this question, subjects that could/could not be obtained through old hazelnut strategy that was introduced in 2009 need to be examined together. Both political authorities and different segments of the society have different opinions on the price. The bottom of these criticisms is actually opinions on cost. At every platform, we support one matter: Price stability. This matters for producers and industrialists as well as consumers. TRY margin in hazelnut prices that change year by year is very different in terms of both on the basis of USD and shelf prices. The main reason for this is the failure to create any government policy to control the product stock. Periodical differences in the supply and demand balance put pressure on a sustainable price policy. This year, the Turkish Grain Board was assigned as the intervention agency for hazelnut. It announced the price as TRY 10 to 10.5 per kilogram. However, the foreseen target was not achieved due to reasons such as inadequate purchase points, unorganized structure in the Black Sea Region, negative hazelnut purchase policies of the past, harsh purchase criteria and challenging public behavior for producers and delays in payments as much as one week. Hastily placing on the market the 3/5 of the hazelnut yield right after the harvest season (between August and October) creates an imbalance in both the use of cash resources and market conditions. A permanent solution to this

sahip değiliz. Bu durum, katma değerli ürünler ihraç etmek yerine, ham madde ve yarı mamul şeklinde ihraç etmemizden kaynaklanmaktadır. İsim vermeden şunu söylemekte fayda var. Ülkemizden 1,5 milyar dolar fındık ithalatı yapan firmanın, dünya pazarında fındık ve fındıkla alakalı ürünlerdeki toplam cirosu 10-15 milyar dolar seviyelerindedir. Bu firma sadece Türkiye pazarında 2-3 milyar dolarlık bir hacme ulaşmıştır. Ülke olarak, stok kontrolünü doğru bir şekilde yönettiğimizde %75’lik stok gücümüzle hem rakiplerimizle rekabet edilebilir hem de dünyada fındık dikim alanı artışının önüne geçebiliriz. Geçmiş yıllarda 2,5 milyar doları aşan ihracat gelirimizin doğru yönetilmesi halinde 5-10 yıllık süreçte 6 milyar doları aşması mümkündür. Burada, stok kontrolü, fiyat istikrarı, kaliteli ürün yetiştirme, iyi tarım uygulamaları, markalaşma, uluslararası tanıtım/reklam ve katma değerli ürünler imalatı, yeni teknolojik yatırımların sisteme dâhil edilmesi büyük önem arz etmektedir.

► **Söz konusu üretim rakamlarına rağmen, fındığın borsası başka bir ülkede bulunuyor. Fındığın global fiyatının Türkiye’de belirlenmesi hususunda ne gibi çalışmalar yapılıyor?**

Öncelikle şunu düzeltmek lazım. Hamburg Fındık Borsası diye bir şey yoktur. Bu bir şehir efsanesine dönüşmüştür. Bundan 100 sene önce fındık ticareti, ülkemizden gemilerle Hamburg Limanı’na yükleniyor ve oradaki depolara stoklanıyordu. Hamburg’daki araçlar vasıtasıyla da ilgili çikolata sanayicilerine satılıyordu. Dolayısıyla, araçların satıcılarla buluştuğu, fiili olarak da fındığın orada stoklanarak sıcak satışın yapıldığı yıllarda, fiyat da orada oluşmuştur. Ülkemizde, döviz piyasasının Tahtakale’de, altın piyasasının da Kapalıçarşı’da oluşması gibi. Bu noktalarda borsa var mı? Yok. Ama söylemde kullanılan bir kavram. Borsa dediğimizde, malın elektronik ortamda el değiştirdiği veya işlem gördüğü, kaydının tutulduğu kanunlarla tanımlanmış şekli akla gelmelidir. Ülkemizde son yıllarda, lisanslı depoculuk ve spot borsa kurulmasıyla ilgili hem mevzuat hem de alt yapı çalışmalarına hız verilmiştir. Giresun Ticaret Borsasının AB Hibe Projesiyle hayata geçirdiği 17 bin ton kapasiteli

problem can be achieved through stabilizing hazelnut prices with a stockpiling institute and intervention purchases, and through public authority ensuring equal conditions where organized producing institutions are supported and can compete under market conditions.

► **Turkey ranks first in the world with a share of 75% in hazelnut production. In terms of revenue, are we being rewarded by this?**

We are the leading country in both the production and export of hazelnut. But we do not have enough share in terms of revenue obtained from this product. As a result, Turkey exports raw materials and semi-manufactured hazelnut, rather than exporting value-added products. It is important to say this, without pointing out names. The company that imports USD 1.5 million worth of hazelnut from Turkey has a total of USD 10 to 15 million revenue in world market from hazelnut and related products. This company has reached the volume of USD 2 to 3 million just in Turkish market. If we can manage stock control well, we can both compete with our competitors and prevent the increase in hazelnut plantation areas in the world with our 75% stock power. If the export revenue of previous years exceeding USD 2.5 billion dollars is managed properly, it could surpass USD 6 billion within 5 to 10 years. It is of great importance that the stock control, stable price, growing quality product, good agricultural practices, branding, international promotion/advertising and the production of value-added products and new technological investments are integrated into the system.

► **Despite the production figures mentioned, commodity exchange for hazelnut is in another country. What are being done to determine the global price for hazelnut in Turkey?**

First of all, one thing must be corrected. There is no such thing as Hamburg Hazelnut Commodity Exchange. This has become an urban myth. 100 years ago, hazelnut trade worked like this: Hazelnuts were loaded onto ships to Hamburg Port and they were stored in warehouses there. Via middlemen in Hamburg,

findık lisanslı deposu ve spot borsası 8 Eylül 2017 tarihinde hizmete girmiştir. Ülke üretiminin 650 bin ton olduğu ortamda, 17 bin tonluk kapasitenin yetersiz olduğu görülmekle birlikte, Kamu otoritesinin bu yolda kararlı ve destekli politika üretmesi halinde, 5-10 yılda 300 bin tonluk kapasitelerin yakalanacağı belirtilmektedir.

► **Findık üretimi ve pazarlamasında lisanslı depoculuğun önemi nedir? Depoculuğun artırılması ve teşviki noktasında ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?**

Lisanslı depoculuk, diğer tarımsal ürünlerde olduğu gibi findıkta da çok önemlidir. Lisanslı depoculuğun, uluslararası ölçekte gördüğümüz gibi uygulanması halinde, üreticilere, sanayicilere, borsalara, devlete ve findık yatırımcısına önemli katkısı olacağı kesindir. Ancak bu sürece tüm paydaşların kısa sürede adapte olması beklenemez. Ülkemizdeki piyasa koşullarında uygulanan emanet sisteminin kolay ve uygulanabilir olması, alışkanlıkların ortadan kaldırılmasını engellemektedir. Piyasadaki emanetçi uygulamada, üreticinin elinde ticari anlamda bir belge/sözleşme olmadığı için şirketlerin iflası halinde, ekonomik kayba uğranabilmekte, bunun için de peşin alış/verişi sistemi zamana yayılamamaktadır. Kamu otoritesi, küçük ölçekli üretici gruplarına uzun vadeli destek ve teşvikler sunarak sistemin tercih edilmesini sağlamalıdır. İklimlendirmeli veya gaz altında findık depolarının pahalı sitemler olması sebebiyle, yatırım desteklerine ihtiyaç vardır. Findıkta lisanslı depoculuğun artırılması için uzun vadeli yatırım desteklerine veya yap/işlet/devret modeli (havaalanı, köprü, otoyollardaki gibi) hibe destekleri sağlanmalıdır. Özellikle, Fiskobirlik gibi asli işi findık olan üretici kooperatifleriyle uzun vadeli projelerin hayata geçirilmesinde kamu otoritesinin desteği büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık ile Ekonomi, Gümrük ve Ticaret Bakanlıklarının uygulamaya koyduğu düşük limitli işletme kredileri yanında, lisanslı depoculuk için daha gerçekçi ve uygulanabilir hibe desteklerinin de uygulamaya konulması teşvik edilmelidir.

► **Fiskobirlik olarak sizin çalışmalarınız neler? Üreticiyi daha fazla memnun edecek ne gibi faaliyetler yürütüyorsunuz?**

Fiskobirlik, bir üretici örgütü kooperatif kuruluşudur. Ortağı olduğu findık üreticisinin hak ve menfaatlerini korumak ve kollamakla mükelleftir. Karadeniz sahil şeridinde 50 kooperatifi, 7 kırma fabrikası, 1 gıda laboratuvarı, 1 toprak/yaprak ve su analiz laboratuvarı, 1 entegre findık işleme tesisi, 200 bin ton kapasiteli findık deposu, 10 findık mamulleri fabrika satış mağazası, 55 marketi, yurt içinde 60 bayi, yurt dışında 5 temsilciligi, 3 anonim ve 1 limited şirketi ile hizmet vermektedir. Kooperatiflerde istihdam ettiğimiz mühendis ve tekniker kadromuzla, tarımsal danışmanlık, iyi tarım uygulamaları, kaliteli ve verimi artırmaya yönelik yetiştiricilik, hasat ve harmanlama teknikleri konusunda

üreticilere uygulamalı teknik danışmanlık hizmeti vermekteyiz.

Bünyemizdeki sigorta şirketiyle, özellikle tarım sigortası ve diğer sigorta hizmetlerini de vermekteyiz. Findık

the relevant chocolate was sold to industrialists. This means that in years where middlemen met sellers and hazelnuts were stored and sold de facto, the price was also created there. Likewise, foreign exchange market developed in Tahtakale, while gold market was in Grand Bazaar in Turkey. Is there any commodity exchange on this product anywhere? No. But the expression is still in use. When we say commodity exchange, we should think of the framework drawn by the laws in which goods are exchanged or traded and recorded electronically.Both legislation and infrastructure activities regarding the creation of licensed warehousing and the establishment of spot commodity exchanges have picked up pace in Turkey in recent years. A hazelnut licensed warehouse with 17,000-ton capacity and spot commodity exchange which were accomplished by Giresun Commodity Exchange with the EU Funding Project was put into service on September 8, 2017. While it is obvious that a capacity of 17,000 tons is inadequate compared to the country's production of 650,000 tons, it is stated that a 300,000-ton capacity will be achieved in 5 to 10 years if the public authority develops policies for this goal in a determined and supportive way.

► **What is the importance of licensed warehousing in hazelnut production and marketing? What activities are being done to increase and encourage warehousing?**

Licensed warehousing is important for hazelnut, just as for other agricultural products. If implemented in a way that is similar to the international one, licensed warehousing will definitely contribute to producers, industrialists, commodity exchanges, the government and investors of hazelnut. However, all of the stakeholders cannot be expected to adapt to this process in a short period of time. Since, the practical system of entrusting hazelnut in return for payment at a later date is easy and applicable in Turkey, it prevents the elimination of habits. In this system, the producer does not receive a commercial document/contract in return for this entrustment practice and if companies go bankrupt, then the producer encounters financial loss and for this reason, the cash transaction cannot be extended over a period of time. Public authority should offer long-term support and incentives to small-scale producer groups in order for them to prefer warehousing system. As air-conditioned or gas-applied hazelnut warehouses are expensive, these systems require investment supports. Long-term investment supports or grant supports with build/operate/transfer model (as in airports, bridges, highways) should be provided to increase licensed warehousing for hazelnut. Support from public authority is especially important in executing long-term projects together with cooperatives whose fundamental work is hazelnut, just like Fiskobirlik. In this sense, aside from low-limit business loans introduced by the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, the Ministry of Economy and the Ministry of Customs and Trade, implementing more realistic and applicable grant supports for licensed warehousing should be encouraged.

► **What activities does Fiskobirlik engage in? What do you perform to satisfy your customers even more?**

Fiskobirlik is a cooperative institution of producer organizations. It is obliged to protect and favor the rights and interests of hazelnut

üreticisine, hem tarımsal yetiştiricilik danışmanlığı ve zirai girdi temini hem de hasat ve harmanlama sürecinde kaliteli findık yetiştirmeye yönelik bilgilendirme, ücretsiz depolama imkânı, hasat öncesi kısmi avans ve zirai girdi verilmesi gibi birçok hizmeti kendi imkân ve kaynaklarımızla yerine getirmektedir. Bunun yanında, piyasada oluşan fiyatların üzerinde alım fiyatı uygulayarak da ekonomik yönden üreticimizi desteklemektedir.

► **Nuga markasını oluşturduunuz ve katma değerli ürünler üretip, satıyorsunuz. Buradaki çalışmalarınız nasıl gidiyor? Ciro anlamında mevcut durum ve hedefleriniz neler? İhracat söz konusu mu?**

Fiskobirlik Nuga markamızı 2008 yılında tescil ettirdik. 2010 yılına kadar da Ar-Ge çalışmamız sürdü. Çünkü piyasaya arz edeceğimiz ürünün tat, lezzet ve kalitesi yanında, güvenli gıda şartlarını da taşıması gerektiğine inanıyoruz. Fiskobirlik kalite ve itibarına gölge düşürecek reçete ve uygulamalardan özellikle kaçınmaktayız. Bunun için de tüm ürünlerimizde trans yağ ve palm yağı kullanmıyoruz. Bizim için öncelik, ciro ve sirkülasyondan ziyade köklü marka yaratarak ürünlerimizin piyasada aranan/tercih edilen ürünler olmasını sağlamaktır. Fiskobirlik olarak, ürün gamımızda 30 çeşit ürün bulunmaktadır. Bunların birçoğu 70-75 yıllık maziye sahiptir. Son beş yıllık cirolara bakıldığında, mamul satışlarının 20 milyon liradan 90 milyon TL'ye çıktığını, önümüzdeki birkaç yıl içinde ise 150-170 milyon TL'yi hedeflediğimizi rahatlıkla söyleyebilirim. Bunun için de kapasite artırımıyla ilgili yatırım planlarımız yapıldı. Kısa sürede uygulamaya geçireceğiz. Tüm ürünlerimiz, talep durumuna göre yurt dışına ihraç edilmektedir. Yurt dışından özel istekle gelen siparişleri de karşılamaktayız. Örneğin, geçmişte ABD'deki bir müşterimiz findık ezmesinin kakaolu şeklini talep etmişti. Bizde bu talebi karşıladık. Bu ürünümüz de halen iç piyasada satılmaktadır.

► **TKDK olarak bizler de bölgedeki İl Koordinatörlüklerimiz aracılığıyla findık üreticilerine ve tesislere destekler sunuyoruz. Bu desteklerin findık üreticileri bakımından önemi nedir?**

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun (TKDK) Ordu ve Giresun illerindeki şubeleriyle sürekli temas halindeyiz. Web sitesinden de gelişmeleri takip ediyoruz. Findık üretim tesislerinin desteklenmesi üretici açısından son derece önemlidir. Çok sayıda ürün alıcısı olması, kalite ve rekabeti doğurmakla birlikte, üreticiye de alternatif oluşturmaktadır. Ancak şunu ifade etmeden geçemeyiz. TKDK'nin findık işleme, kavurma ve findıklı çikolata sanayisine de destek vermesi ve proje limitlerini artırması gerekmektedir. Hem markalaşma hem de istihdam açısından bu çok önemlidir.

producers of whom it is a partner. Fiskobirlik serves with its 50 cooperatives, 7 cracking plants, 1 food laboratory, 1 soil/leaf and water analysis laboratory, 1 integrated hazelnut processing facility, a hazelnut warehouse with 200,000-ton capacity, 10 hazelnut product outlet stores, 55 stores, 60 national dealers, 5 international representation offices, 3 corporations and 1 limited liability company. We provide producers with agricultural consultancy, good agricultural practices, high-quality and productive cultivation and practical technical consultancy services on harvest and blending techniques with the help of engineers and technicians we employ in cooperatives. Through the insurance company we incorporated, we offer especially agricultural insurance and other insurance services. Within our means and resources, we present hazelnut producers with many services, such as consultancy on agricultural cultivation, agricultural input supply, information on cultivating high-quality hazelnut during harvest and blending processes, and deliver free of charge storage option, partial advance and agricultural input prior to harvest. Additionally, we support our producers in economic terms by purchasing the product at the purchase price above the market prices.

► **You launched the brand “Nuga” and you produce and sell value-added products through it. What about the activities concerning this brand? What are your current status and goals in terms of turnover? Is export on the agenda?**

We registered Fiskobirlik Nuga for trademark in 2008. Following that, our R&D studies continued by 2010. We believe that aside from flavor, taste and quality of the product we will launch, it should also comply with food safety conditions. Recipes and practices that would smear the quality and reputation of Fiskobirlik are strictly avoided. For this reason, we do not use trans fat and palm oil in our products. Rather than turnover and circulation, our priority is to create a well-established brand of products that will be sought and preferred in the market. At Fiskobirlik, we have more than 30 different products. Majority of these have 70 to 75 years of history. When the turnovers of the last five years are considered, it can easily be said that the goods sale increased from TRY 20 million to 90 million and we aim for reaching TRY 150 to 170 million in a few years. Certain investment plans regarding capacity increase are completed. They will be in effect shortly. All of our products can be exported based on the demand. We also supply for special international purchase orders. For instance, one company based in the USA requested the cacao version of our hazelnut paste and we responded to this request. This product is still on sale in domestic markets.

► **At ARDSI, we provide support for hazelnut producers and facilities through our Provincial Coordination Units. What is the importance of these supports for hazelnut producers?**

We are constantly in touch with Ordu and Giresun branches of the Agricultural and Rural Development Support Institution (ARDSI). We follow developments over their website. Supporting production facilities is crucial in terms of producers. Although many buyers come with quality and competition, it also means alternative options for the producer. However, we must state this. ARDSI should also support hazelnut processing, roasting and hazelnut chocolate industry and increase project limits. This is of importance for both branding and employment.

AYAKKABI BOYACILIĞINDAN GELEREK GİRESUN'UN EN MODERN FINDIK KIRMA TESİSİNİ KURDU

ERTAÇ ÖZTÜRK, YOKLUK VE ZORLUKLAR KARŞISINDA YILMADI. TKDK'NİN DE DESTEĞİYLE GİRESUN'UN 3. BÜYÜK KAPASİTELİ FINDIK KIRMA TESİSİNİ KURDU. ŞİMDİKİ HEDEFİ İSE ENTEGRE TESİS.

FROM SHOESHINE TO SETTING UP THE MOST ADVANCED HAZELNUT CRACKING FACILITY IN GİRESUN

ERTAÇ ÖZTÜRK STOOD STRONG AGAINST POVERTY AND DIFFICULTIES. WITH ARDSI SUPPORT, HE SET UP GİRESUN'S THIRD HIGHEST-CAPACITY HAZELNUT CRACKING FACILITY. NOW HE AIMS AN INTEGRATED FACILITY.

TR Findık, bütün Karadeniz için olduğu gibi Giresun için de en önemli geçim kaynağı. Binlerce yıldır bu topraklarda üretilen, çikolata ve yağ gibi birçok sektörde kullanılan findık, bölgede sosyal ve toplumsal bir değere de sahip aslında. Bu kapsamda, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), 'Yerel Ürünler ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi' kapsamında, findığın işlenmesine de önemli hibe destekleri sağlıyor. Ertaç Öztürk de TKDK'den aldığı destekle Giresun'un Bulancak ilçesinde findık işlemeciliği yapıyor. Boyacı sandığından findık işleme tesisi sahipliğine uzanan serüveniyle kendisini işine adanmış bir isim olan Öztürk'le, findık işlemeciliği ve aldığı destekle ilgili konuştuk.

► **Genç yaşta olmanıza rağmen 20 yıllık bir çalışma hayatınız var. Çalışmaya nasıl başladınız?**

Yaşım 34 ve 20 yıldır çalışıyorum. 14 yaşındayken sabahları okula gidiyor, okuldan çıktıktan sonra da aile bütçesine katkı sağlamak amacıyla bugün ofisimin başköşesinde gördüğünüz boyacı sandığı ile ayakkabı boyuyordum. Üniversiteden mezun oluncaya kadar hem okudum hem de çalıştım.

► **Üniversitenin ardından iş hayatına tam olarak giriş yaptınız. O süreçleri anlatır mısınız?**

Lise eğitimimin son gününde, 4 kardeşin en küçüğü olarak evlendim. Abim yazları turistik bölgelerde çalışıyor, kışları da buraya geliyordu. Benim ticarete eğilimim olduğunu sezince kömürcü dükkânı açmaya karar verdik. Daha sonra taş ocakçılığından inşaatçılığa, dolmuşçuluktan şarkütericiliğe kadar birçok sektörde iş yaptık. Bu bölgenin doğası findık olduğu için findık alıp satmaya karar verdik. Bazı işlerimiz de hala devam ediyor.

► **TKDK ile bu süreçte mi tanıştınız?**

Findık ticaretini artırınca üreticilerle ilişkilerimiz gelişti ve modern bir findık kırma tesisi kurmayı düşündük. Bu süreçte TKDK ile tanıştık ve daha büyük bir tesis ile daha fazla kişiyi

EN hazelnut is an important livelihood for both Giresun and the entire Black Sea Region. Being produced on these lands for thousands of years and used in many sectors such as chocolate and oil; it actually has a social value in the region. In this sense, Agricultural and Rural Development Support Institution (ARDSI) provides significant grant supports for processing hazelnut under the 'Development of Local Products and Micro-Enterprises'. Ertaç Öztürk is in charge of a hazelnut processing facility in Bulancak district of Giresun with support from ARDSI. We interviewed Mr. Öztürk on hazelnut processing and the support he received, as well as his devotion to his work in the light of his adventure evolving from the shoe shine box to being the owner of a hazelnut processing facility.

► **Despite being so young, you have 20 years of working experience. How did you start working?**

I am 34 now and I have been working for 20 years. When I was 14, I would go to school, and after school, I would shine shoes with the box you see there, the honor piece in my office, to contribute to my family's budget. I studied and had a job at the same time until I graduated from university.

► **Upon graduation, you kicked off your career. Could you tell us about those times?**

As the youngest of 4 siblings, I got married on the last day of my high school. My elder brother used to work in touristic regions during summer and come back in winter. When he noticed that I had a tendency for business, we decided to open a coal dealer shop. Later on, we worked in many sectors from quarry operations to construction, from driving minibuses to having a delicatessen. Since hazelnut is in the core of this region, we decided to get in the hazelnut business. Some of the others still continue.

► **Was it then that you met ARDSI?**

When hazelnut trade worked out, our relations with the producers also improved and we considered establishing a

istihdam etmek istedik. TKDK bizim için bu süreçte adeta itici güç oldu. Onların destekleri ile bu tesisi kurmaya karar verdik. Yüksek standartlarda bir tesis kurmak istediğimiz için TKDK iş birliği bizim için çok yararlı oldu.

► **Tesis kurma süreciniz nasıl geçti? TKDK ile verimli çalışabildiniz mi?**

Ben deyim yerindeyse “evladiyelik” bir tesis kurmak istiyordum. Çeşitli prosedürler bazı girişimciler için zorlu olabilir ama yüksek standartların yakalanabilmesi için bunlar gerekli. Biz TKDK ile hiçbir sıkıntı yaşamadık, çünkü karşılıklı iyi niyet içerisinde ilerledik. Böyle olunca da ortaya gayet güzel bir tesis çıktı.

► **Yüksek standartlı bir tesisi hayata geçirmişsiniz. İş hayatında bunun ne gibi faydaları oluyor?**

TKDK’nin desteği ile hayata geçirdiğimiz yüksek standartlı bu tesis, bize çalışma hayatında birçok avantaj sundu ve sunmaya devam ediyor. Fındık mamulleri konusunda dünya markalarından olan bir şirketin yetkilisi Türkiye’ye gelmişti, arkadaşlarımız kendisini bizim tesise de getirdiler ve tesisimizi çok beğendi. Daha sonra da bizimle çalışmak istediler. Bu da bizim için gurur vericiydi. Yine herkes tarafından bilinen başka büyük bir marka için özel üretim yaptık. Yüksek standartlar, özellikle uluslararası firmalarla iş yapma noktasında büyük avantajlar sağlıyor.

► **Tesisinizin kapasitesi hakkında bilgi verir misiniz?**

Fındık kırma rakamları açısından ilk yılımızda Giresun’da 3. sıraya yerleştik. Bizim gibi yeni bir tesis için bu büyük bir başarıydı, çünkü buralara gelebilmek normal bir tesis için 10-15 yıllık bir süreç demek. İkinciliği yakın zamanda alacağımıza inanıyoruz. Entegre tesisimizin de hayata geçmesiyle 1 numara olmayı hedefliyoruz. Ancak bizim hedeflerimiz daha büyük;

modern hazelnut cracking facility. Our roads crossed with ARDSI around that time. We then wanted to build a bigger facility and employ more people. ARDSI sort of became the driving force behind us in this period. With their support, we decided to establish this facility. As we wanted to set up a facility with high standards, the cooperation of ARDSI has been very helpful.

► **How was the establishment process? Were you able to work efficiently with ARDSI?**

I wanted to build a facility that was “made to last”. Certain procedures might be difficult for some entrepreneurs but they are necessary to meet high standards. We never had any problems with ARDSI as we both moved along with mutual goodwill. Naturally, this resulted in a beautiful facility.

► **Your facility operates on high standards. What benefits does that bring in business life?**

This high standard facility that we established through ARDSI support has presented us with many advantages and it still does. An official from a leading global brand that produces hazelnut-based products came to Turkey once. Our friends brought him to our facility, which he really liked. Later on, they wanted to do business with us, which was a proud moment for us. We also produced for another big and popular brand. High standards offer great advantages, especially in doing business with international companies.

► **Could you tell us about the capacity of your facility?**

In terms of hazelnut cracking, we ranked the 3rd in Giresun in our first year of operations. For a new facility like ours, this was quite an achievement as it usually takes a normal facility 10 to 15 years to get where we are. We believe we will move up to the second place soon. We

öncelikle şu anda 100 olan istihdamımızı 250’ye çıkarmayı hedefliyoruz. Bir kişiye iş vermenin verdiği manevi haz çok büyük. Bazen para kazanmasak da istihdam noktasında asla kesintiye gitmiyoruz. Kendimiz de zorluklardan geldiğimiz için çalışmanın ve çalıştırmanın ne demek olduğunu çok iyi biliyoruz.

► **İhracat yapıyor musunuz? Bu konudaki hedefleriniz neler?**

Bu sene ihracat noktasında da önemli adımlar atacağız. Yakın dönemde ilk ihracatımızı gerçekleştireceğiz. Bu sene 15-20 milyon kg arasında fındık kırma planlıyoruz. İhracat ile ilgili prosedür işlemlerini tamamlamamızın ardından, bu rakamın bir bölümünü de ihraç edeceğiz. Zaten şu anda da bizim kırıdığımız fındığın yaklaşık %70’i çalıştığımız firmalar kanalı ile ihraç ediliyor.

► **Fındığın daha katma değerli olması noktasında üreticilerle yürüttüğünüz bir çalışma var mı?**

Dünyada ve ülkemizde “Değerli Tarım” diye bir kavram var. Biz üreticilerimizi organik fındık üretimine teşvik ediyoruz. Tüketicilerin organik ürünlere olan talebi günden güne artıyor. Bu konuda çalışmayı da başlattık. Köylü üreticilerimizden fındığı tamamıyla doğal gübre yolu ile üretmesini istiyoruz. O bize bu ürünleri getirecek biz de o ürünleri organik ürün sertifikaları ile tüketiciyle buluşturacağız.

plan to rank the first following the establishment of our integrated facility. However, we aim for higher. For now, we would like to increase the number of our employees from 100 to 250. Employing someone gives you a great pleasure. We never make cuts on employment, even if we sometimes do not make money at all. We know what it means to work and to be employed, as we went through the same dire straits.

► **Do you export your products? What are your goals to this end?**

We will take important steps this year in terms of export. We will carry out our first export operation soon. The plan is to crack 15 to 20 million kilograms of hazelnut this year. Once we are done with exports procedures, we will export a portion of this amount. Currently, around 70% of the hazelnuts we crack are exported through companies we work with.

Do you have any on-going joint work with producers in order to bring in more added value for hazelnut?

There is this concept called “Farming Values” in Turkey and in the world. We encourage our producers to produce organic hazelnut. Customers’ demand for organic products increases day by day. We started working on the matter. We request our producers in villages to produce hazelnut with all-natural fertilizers. They will bring us their crops and we will offer them to customers with an organic product certificate.

► **Yeni dönemde, TKDK ile yeni iş birliği planlarınız var mı?**
Fındık konusunda entegre bir tesis hayata geçirmek istiyoruz ve bu konuda çok kararlıyız. Fındığı kırmakla kalmayıp, bunun çikolata, ezmesi, gofretine kadar bütün ürünlerini imal edeceğiz. Türkiye olarak fındığı biz üretiyoruz ama işlenmiş mamulü bize başka ülkeler satıyor. Biz bunu kabul etmiyoruz. 1 sene içerisinde en natürel şekilde bu tesisimizi de hayata geçirmeyi planlıyoruz. TKDK ile zaten başarılı bir birliktelik yaşadığımız için de bu süreçte yine kendileriyle çalışmayı planlıyoruz.

► **TKDK ile işbirliği konusunda sizden fikir alanlar oluyor mu? Kurumdan destek almak isteyenlere neler tavsiye edersiniz?**

Bugün bir firma 5 milyon TL'lik yatırım yapacağını bize ilettiler, bu konuda TKDK ile çalışmak istiyorlar. Bizden de süreç hakkında düşüncelerimizi istediler. Çevremizdeki birçok firma bu konuda bizimle fikir alışverişi yapıyor. Biz de kendilerine daima olumlu görüşler bildiriyoruz. İki ayrı yatırımcı var, birincisi TKDK ile ortak çalışmak istiyor; diğeri ise buradan gelecek olan destekleri “bedava para” olarak görüyor. Bize göre doğru olan birincisi. Karşılıklı iyi niyetle ortak çalışma yürütülürse süreç çok verimli ilerliyor.

► **Son olarak girişimci adaylarına neler tavsiye ediyorsunuz?**

Öncelikle girişimci adayları asla korkup çekinmesin. Gerçekten hedefleri arasında bir girişim yapmak varsa bu yolda profesyonellerle çalışsınlar. TKDK bu anlamda önemli bir fırsat. Kurum bünyesinde görev yapan uzmanlar, girişim ve yatırımın bütün süreçlerinde bilgilendirme sağlıyor. Emin olun Kurumdaki arkadaşlar her anlamda yardımcı oluyorlar.

► **Do you have any plans to cooperate with ARDSI in the new period?**

We would very much like to, and are passionately determined to upgrade to an integrated facility. We will not only continue to crack the hazelnut but also start producing its products such as chocolate, paste and wafers. In Turkey, we produce the hazelnut but buy processed products from other countries. As we find this unacceptable, we wish to establish this facility in the smoothest way possible within a year. We already have a successful partnership with ARDSI and we plan to keep working with them.

► **Do people ask for your advice on cooperating with ARDSI? What is your advice for those who wish to be supported by the Institution?**

Today, a company informed us that they are going to make an investment worth TRY 5 million and they want to work with ARDSI on this. They sought our opinion about the process. Many companies around us exchange ideas with us on this topic. We always give them positive remarks. There are two different investors. One wants to cooperate with ARDSI while the other thinks that such kinds of support are “free money”. We believe that the former is the right one. On mutual goodwill, the cooperation will result in a productive process.

► **Last but not least, what is your advice to aspiring entrepreneurs?**

First of all, I urge them not to be afraid or hold back. If they really mean to come up with an entrepreneurial project, they should work with professionals along the way. ARDSI is an important opportunity in this sense. Experts working at this Institution provide information regarding all relevant processes in entrepreneurship and investment. Rest assured that those people at the Institution will help you in any way possible.